

Hrvatski Glasnik

GLASILO HRVATSKOG KULTURNOG DRUŠTVA "NAPREDAK" ŽUPE SOLI

GODINA XV

Broj 164

TUZLA, LIPANJ 2007.

Cijena 1 KM, 4 Kn

ISSN 1840-1260

HKD "NAPREDAK" TUZLA GLAVNA PODRUŽNICA

Dana 30. 06. 2007. godine u Sarajevu je održana Godišnja skupština HKD "Napredak". U mnogo čemu ova skupština bila je izuzetno važna. Trebalo je usvojiti novi Statut Društva kojim bi se regulirali odnosi unutar Napretka posebice odnosi između Središnje uprave i podružnica. Također pojedinim podružnicama trebalo je dodijeliti status Glavne podružnice. Poslije dugotrajnih razgovora uspio se usaglasiti novi Statut društva koji su potpisale sve podružnice i na taj način Napredak ulazi u novo razdoblje svoga rada.

Predsjednik Napretka prof. dr. Franjo Topić je nakon usvajanja novog Statuta predložio da se status **Glavne podružnice dodijeli podružnicama u Tuzli, Beču i Hamiltonu u Kanadi zbog dobrih rezultata rada.** Status glavne podružnice mogu dobiti one podružnice koje imaju veći broj članova, imaju povijesno značenje za Napredak i imaju regionalnu tj. zemljopisnu važnost.

Tu veliku čast doživjela je i Napretkova podružnica Tuzla, koja je dobila status Glavne podružnice. Podružnica Tuzla je taj status dobila zahvaljujući svom zalaganju i radu u zadnjih sedamnaest godina od obnove svoga rada. To je zasluga velikog broja ljudi koji su u tome razdoblju svojim radom i trudom doprinijeli da Tuzlanska podružnica postane prepoznatljiva ne samo u krugu Napretka nego i mnogo šire. Pred Tuzlanskim Napretkom je još veća odgovornost u budućem razdoblju. Status Glavne podružnice nas obavezuje na još veće zalaganje i trud kao i intenzivniju suradnju sa svim podružnicama Napretka na području sjeveroistočne Bosne.

Nikola Čiča, prof.

U radu Skupštine sudjelovali su iz Tuzle dopredsjednici: fra Martin Antunović i Nikola Čiča, prof.

Prilozi u Hrvatskome Glasniku iznose osobne stavove njihovih autora, s kojima se uredništvo može, ali i ne mora slagati.

Naslovnica: Vinko Lamešić, Tuzla

U SARAJEVU ODRŽANA 56. GODIŠNJA SKUPŠTINA HKD NAPREDAK

U dvorani općine Stari Grad u Sarajevu 30. lipnja 2007. održana 56. godišnja Skupština HKD Napredak. Glavna tema ovogodišnje Skupštine bio je Statut tj. usvajanje novog Statuta. Statut je na neki način ustav svake organizacije kao što je Napredak i naravno da ga zbog bolje funkcionalnosti društva s vremena na vrijeme treba revidirati i poboljšati. Stoga je usvojen novi Statut, koji je većim dijelom temeljan na starom, ali su unesene određene izmjene kada je riječ o broju članova Središnje uprave, dodjeljivanja statusa glavne podružnice, načina djelovanja podružnica itd.

HKD Napredak je registriran kao udruga građana, no zakon o udrugama i fondacijama ne daje dovoljno prostora za funkcionalno djelovanje našeg društva pa je jedan od zaključaka Skupštine da se krene u inicijativu za donošenje zakona o kulturnim i nacionalnim društvima na državnoj razini, kao što u Hrvatskoj postoji Zakon o Matici hrvatskoj. Naravno, budući Napredak djeluje i u Hrvatskoj i drugim europskim zemljama te SAD-u i Kanadi, bit će potrebno naći i moduse za funkcionalnije uređenje rada podružnica.

Predsjednik Napretka prof. dr. Franjo Topić je nakon usvajanja novog Statuta predložio da se status "glavne podružnice" da podružnicama u Tuzli, Beču i Hamiltonu u Kanadi zbog dobrih rezultata rada. Status glavne podružnice mogu dobiti one podružnice koje imaju veći broj članova, imaju povijesno značenje za Napredak i imaju regionalnu tj. zemljopisnu važnost.

Važno je kazati kako je Skupština usvojila zaključak da se vlastima uputi apel da konačno usvoje zakon o restituciji na državnoj razini budući se 15 godina odugovlači i izbjegava riješiti pitanje nacionalizacije. Također će biti zatraženo da se preispita ustavnost federalnog zakona o otkupu nacionaliziranih stanova, koji je nepravedan i diskriminirajući. Ukoliko se i dalje bude sve odugovlačilo s pitanjem povrata imovine te ukoliko zakon o otkupu nacionaliziranih stanova i dalje bude na snazi Napredak će zajedno s ostalim nacionalnim društvima zatražiti pravdu kod Suda za ljudska prava u Strasbourgu.

Nakon sjednice Skupštine u 18.30 na istom mjestu održana je i prezentacija *Medaljoni u vremenu - multimedijalno putovanje kroz banjalučku i prošlost BiH* autora Slavka Podgoreleca, u organizaciji HKD Napredak i Europske akademije koja djeluje pri Biskupiji banjalučkoj.

Vanja Gavran, prof.

Na Skupštini...

Predsjednik Vlade
Republike Hrvatske
dr. Ivo Sanader primio je
5. lipnja 2007. u Banskim
dvorima u Zagrebu
izaslanstvo Hrvatskog
kulturnog društva Napredak
predvođeno predsjednikom
prof. dr. Franjom Topićem

PREDSJEDNIK VLADE REPUBLIKE HRVATSKE DR. IVO SANADER PRIMIO JE U ZAGREBU PREDSJEDNIKA HKD NAPREDAK PROF. DR. FRANJU TOPIĆA

Na sastanku, na kojem su nazočili i ministar financija **Ivan Šuker**, ministar kulture **mr. Božo Biškupić** te ministar znanosti, obrazovanja i športa **dr. Dragan Primorac**, bilo je riječi o podršci Vlade Republike Hrvatske Hrvatima u BiH, a time i o podršci Napretku.

Dr. Sanader je kazao kako je Napredak važan za opstanak identiteta Hrvata, prije svega Hrvata u Bosni i Hercegovini, i zbog toga mu treba dati veliku podršku. Kazao je kako je velika zasluga Napretka to što je hrvatsko društvo, ali društvo otvoreno prema svima. I ovom je prigodom istaknuo kako će Vlada Republike Hrvatske Napretku dati jedan studentski dom u sklopu studentskog

kampusu na Borongaju u Zagrebu zbog svoje uloge u hrvatskom društvu i narodu. Vlada će uskoro donijeti i pismeno rješenje o dodjeli zgrade za ovaj studentski dom.

Predsjednik Napretka prof. dr. Franjo Topić uručio je ovom prigodom premijeru Sanaderu Veliku plaketu, najveće priznanje Napretka, za sve što premijer osobno i cijela Vlada čine za Hrvate Bosne i Hercegovine, kao i za svu podršku Napretku. Odluku o dodjeli ovog velikog priznanja donijela je Središnja uprava, a potvrdili članovi Skupštine Napretka prošlog listopada u Zagrebu.

Podcrtao je kako je interes Hrvatske opstanak Hrvata na području cijele Bosne i Hercegovine te je izrazio zahvalnost što hrvatske vlasti sve više prepoznaju ulogu institucija kao što je Napredak u očuvanju identiteta i opstojnosti Hrvata. Napomenuo je kako Hrvati u BiH ne promiču samo svoju, hrvatsku kulturu u BiH, već i kulturu Hrvata iz Hrvatske navodeći primjer spektakularnog koncerta dalmatinskih klapa koji je održan proteklog petka u Sarajevu, a čiji je suorganizator bio i Napredak.

Sanader je kazao kako će hrvatska Vlada još više podržavati projekte Napretka, kako Središnje uprave tako i podružnica, kroz projekte pomoći hrvatske Vlade Hrvatima u BiH. Također je naglasio kako će Napredak ući i u hrvatski proračun.

Na samom koncu sastanka prof. Topić je zahvalio Vladi i na podršci Napretkovom fondu za stipendiranje *Ivo Andrić - Vladimir Prelog* koji godišnje stipendira preko 120 stipendista jer je za Napredak upravo ova djelatnost najvažnija.

Vanja Gavran, prof.

Dan državnosti Republike Hrvatske svečano obilježen u Tuzli

U povodu Dana državnosti Republike Hrvatske, Hrvatski konzulat u Tuzli upriličio je svečani prijem. Domaćini su bili generalni konzul RH u Tuzli, mr. sc. Josip Juras, konzulica Elizabeta Kaleb i konzul Miroslav Kovačić, na prijemu se okupilo preko 400 uglednika iz vjerskog, kulturnog, političkog i gospodarskog života s prostora koje pokriva Konzulat u Tuzli, a to su Tuzlanska i Posavska županija, Brčko Distrikt i deset općina u Republici Srpskoj.

Obilježavanje šesnaestog Dana državnosti Republike Hrvatske spada u još jedno značajno obilježavanje, a to je 15 godina međunarodnog priznanja Hrvatske. Prigoda je to da se još jednom podsjeti na povijesne odluke koje je Sabor Republike Hrvatske na temelju referendumom izabrane volje građana donio 25. lipnja 1991. godine - Deklaraciju o suverenosti i samostalnosti RH, ustavnu odluku o suverenosti i samostalnosti RH i ustavni zakon o izmjeni i dopuni ustavnog zakona za provedbu Ustava RH. Tim pravnim aktima RH je 25. lipnja 1991. godine postala suverena i samostalna država.

U prigodnom govoru generalni konzul Juras govoreći o počecima hrvatske samostalnosti i suverenosti, podsjetio je i na ono što se događalo ne samo nakon odluke Hrvatskoga sabora već i prije. Jasno, riječ je o brutalnoj agresiji na RH izazvanoj velikosrpskom ideologijom potpomognutom s bivšom jugoslavenskom armijom koja je učinila velike štete na čitavom području RH. Najveće žrtve su svakako ljudski životi, civili, žene, djeca, starci i hrvatski branitelji, kazao je Juras te dodao: "Kada

govorimo o toj agresiji moramo reći da pojedini političari u susjednoj zemlji Srbiji žele minorizirati tu agresiju i pokušavaju govoriti da je to bio građanski

Mr. Josip Juras

rat. Ne gospodo, vi vrlo dobro znate baš kao i ovdje na području BiH da je to bila agresija. Nakon prestanka ratnih događanja 1996. godine i nakon mirne reintegracije istočne Slavonije i Podunavlja, 1997. godine Hrvatska je postala cjelovita i mogla je početi funkcionirati u gospodarskom, kulturnom, prosvjetnom, znanstvenom, sportskom i drugom polju.

Ja neću nabrajati sve što je Hrvatska učinila i što se sve napravilo na području RH u ovih šesnaest odnosno 15 godina od međunarodnog priznanja. Svi vi kad prođete kroz Hrvatsku mislim da svake godine možete da zamijetite napredak."

Prema Jurasovim riječima Hrvatska preko svojih diplomatsko konzularnih predstavništava uvijek vodi računa na koji način i kako se provodi vanjska politika, a temelj vanjske politike jest, kako je kazao, prijateljstvo sa susjedima. S tim u svezi on je kazao da su prijateljski odnosi između Hrvatske i BiH svakim danom sve veći i snažniji te da iste ne čini samo vanjsko trgovinska razmjena, već i gospodarska realizacija. "Uvijek to ističem, susjeda ne možemo birati, susjeda nam je odredila sudbina i sa

Na dočeku...

Uzvanici...

susjedom je uvijek dobro biti u prijateljskim odnosima. Mislim da su prijateljski odnosi između BiH i RH svakim danom sve veći i snažniji i tim se odnosi i zasnivaju ne samo na vanjsko trgovinskoj razmjeni koja postoji između BiH i RH, već se to odnosi posebno i na gospodarsku realizaciju. Mislim da ćemo i na ovom području napraviti još veći iskorak, maksimum u gospodarskom razvoju a sve u interesu i ovog dijela BiH i RH, jer bez interesa nema ni ulaganja bilo da se radi s jedne ili sa druge strane".

Juras je podsjetio i na vrlo značajnu činjenicu preciziranu Ustavom RH, a to je briga o hrvatskom

narodu u BiH. Hrvatska Vlada financira projekte povratka, zdravstva, prosvjete, znanosti, kulture i to značajnim sredstvima, međutim, jedna od najvećih zadaća Hrvatske politike je želja i briga da se realizira stvarna i istinska ravnopravnost sva tri naroda na području BiH - hrvatskog, bošnjačkog i srpskog. "Dozvolite da se naši prijateljski i susjedski odnosi i dalje razvijaju uspješno i kvalitetno na temelju suverenosti, teritorijalne cjelovitosti a sve u interesu i na zadovoljstvo građana BiH i RH" - poručio je Juras.

Ankica Stjepić-Čosić

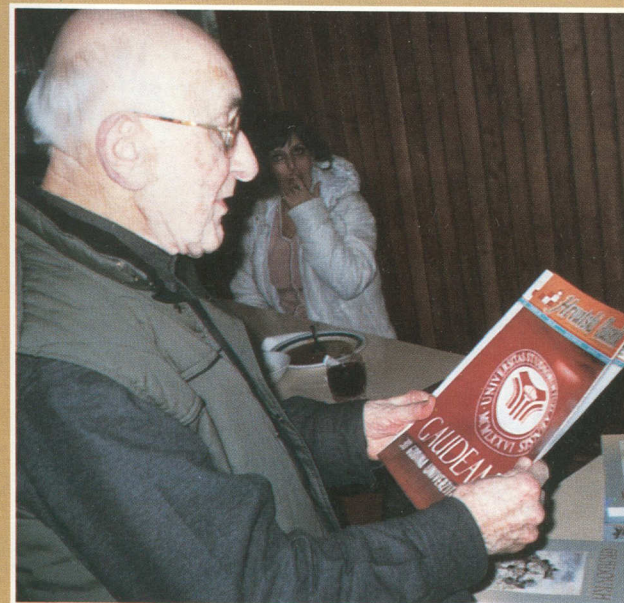

Tamburaši napretka i KŠC

U POSJETI FRANJEVAČKOJ VISOKOJ BOGOSLOVIJI U MAKARSKOJ, KOD DR. KARLA JURIŠIĆA

Doktor fra Karlo Jurišić rođen je 13. kolovoza 1918. godine u Sarajevu, član je Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja u Dalmaciji. Pučku školu pohađao u Baškoj Vodi, a Klasičnu gimnaziju u Sinju, na kojoj je 1938. godine položio ispit zrelosti.

U franjevački red je stupio 31. kolovoza 1935. godine na Visovcu, za svećenika zaređen 12. srpnja 1942. godine u Splitu. Filozofske i bogoslovne znanosti učio na Franjevačkoj visokoj bogosloviji u Makarskoj, diplomirao 1947. na Bogoslovnom fakultetu u Zagrebu gdje je 1957. postigao licencijat, a 1968. doktorat.

Doktor fra Karlo Jurišić je mnogo žalostan što mu starost ne dozvoljava da ponovno dođe u svoju Bosnu, tamo gdje je rođen u Sarajevu, a posebno bi voli posjetiti Tuzlu, jer iz čitanja Hrvatskog Glasnika vidi da je Tuzla oaza međunarodne tolerancije u Bosni i Hercegovini, drago mu je da je tako u gradu Soli, u mjestu gdje je rođen fra Petar Soljanin, koji je 1612. godine posvetio crkvu sv. Ivana u Starom Makru.

Iskren pozdrav svim dragim ljudima Tuzle, a posebno redakciji Hrvatskoga Glasnika, koji je dr. Karla Jurišića oduševio svojim zanimljivim sadržajem.

Fahrudin Hidanović

Proslava patrona župe Presveto Srce Isusovo, krizma i posveta zvona

Svečanost povodom sto godina postojanja HKD "Napredak", podružnica Brčko i otvorenje Doma koji je nakon mnogo godina vraćen Napretku.

U Brčkom je, 15. lipnja 2007. godine priređena velika svečanost u župnoj crkvi - slavio se blagdan Presvetoga Srca Isusova. Uzoriti kardinal i nadbiskup Vrhbosanski Vinko Puljić predvodio je svečanu koncelebriranu svetu misu, podijelio je sveti sakrament Potvrde, blagoslovio nova zvona i uveo u službu župnika Veselka Župarića, za dekana brčanskoga dekanata.

Misnom slavlju prisustvovali su mnogi uglednici: zamjenik supervizora za Brčko g. Gerhard Sontheim, generalni konzul RH u Tuzli g. mr. Josip Juras, čelnici Islamske vjerske zajednice i Srpske pravoslavne crkve, te g. Mirsad Đapo, gradonačelnik, dogradonačelnik, g. dr. Anto Domic, članovi Vlade Distrikta i brojni gosti.

Preč. V. Župarić i kardinal V. Puljić

Nakon misnog slavlja upriličen je mimohod kulturno-umjetničkih društava s područja Brčkog, a zatim je obavljen svečani čin otvorenja obnovljenog i povraćenog Doma. Najzaslužniji za povrat Doma Napretku je g. Raffi Gregorian. Činu otvaranja prisustvovali su uzvanici koji su bili i na misnom slavlju, a vrpce su prerezali zamjenik supervizora za Brčko g. Gerhard Sontheim i dogradonačelnik g. dr. Anto Domic, dok su Napretkovu ploču na ulazu otkrili prof. dr. Franjo Topić, predsjednik HKD "Napredak" i d. dr. Anto Basić, predsjednik podružnice. Uzoriti kardinal Vinko Puljić blagoslovio je prostorije Doma, a zatim je priredio prigodan program kulturno-umjetničkih društava. Na zajedničkom ručku priređenom za goste u župnoj dvorani, dio uzvanika se obratio oduševljen slavljem kako u crkvi, tako i u Napretkovu domu, govorili su: uzoriti kardinal Vinko Puljić, supervizor g. Raffi Gregorian, generalni konzul g. mr. Josip Juras, gradonačelnik g. Mirsad Đapo, predsjednik Napretka prof. dr. Franjo Topić, predstavnici islamske i pravoslavne vjeroispovijesti.

Delegacija središnje uprave HKD Napredak: predsjednik prof. dr. Franjo Topić, dopredsjednik Matko Kovačević, tajnik dipl. ecc. Goran Štrbac i savjetnik predsjednika prof. Tomislav Batinić.

Ispred HKD "Napredak" Tuzla proslavi su prisustvovali dopredsjednik g. Nikola Čiča i glavni tajnik g. Juraj Novosel.

"Radujem se da se danas u Brčkom istinski događaju lijepe stvari povodom proslave Srca Isusova, kome je posvećena župa i crkva. Slavili smo u župnoj crkvi, a onda sam blagoslovio nova dva zvona. Također sam i nakon dugo vremena obavio svetu krizmu pod svetom misom za 18 krizmanika, uveo u službu brčanskog župnika Veselka Župarića za dekana brčanskog dekanata, a zatim smo blagoslovili prostorije koje su vraćene povodom stote obljetnice Napretka u Brčkom. Ove prostorije su ponovno vraćene vlasniku, jer je HKD "Napredak" 1939. izgradilo objekt.

Ovdje će se ponovno odvijati ne samo današnje slavlje nego i kulturno zbivanje ne samo Hrvata, koji ovdje gaje svoju kulturu nego i susretište ljudi dobre volje" kazao je nadbiskup vrhbosanski uzoriti kardinal Vinko Puljić.

Krizmanici s Kardinalom

Mimohod kulturno-umjetničkih društava

Pred domom...

T. Antunović, J. Juras, F. Topić, A. Basić

Kardinal Puljić, J. Juras, R. Gregorian

ODRŽAN JE INICIJALNI SASTANAK VEZAN ZA PODIZANJE SPOMENIKA PAPI IVANU PAVLU II. U SARAJEVU

U Nadbiskupskom ordinarijatu u Sarajevu održan je 1. lipnja 2007. inicijalni sastanak vezan za podizanje spomenika papi Ivanu Pavlu II. u Sarajevu.

Na sastanku, kojim je predsjedao uzoriti Vinko kardinal Puljić, nadbiskup vrhbosanski, nazočili su: dr. Josip Jurišić, zamjenik gradonačelnice Grada Sarajeva; Mustafa Resić, načelnik općine Stari Grad kao i Vildana Taso pomoćnica načelnika za urbanizam i stambene poslove ove općine; Enesa Pazalja, savjetnica premijera Kantona Sarajevo za integralno upravljanje prostorom, Said Jamaković, direktor Zavoda za planiranje razvoja Kantona Sarajevo; mons. Marko Josipović, rektor sarajevske katedrale te u ime HKD Napredak predsjednik prof. dr. Franjo Topić, dopredsjednik Marko Kovačević i glavni tajnik Vanja Gavran.

Svi su sudionici dali jednoglasnu potporu ovom projektu Vrhbosanske nadbiskupije i HKD Napredak jer je papa Ivan Pavao II. puno toga napravio i za Sarajevo i cijelu Bosnu i Hercegovinu. Dobro je što se u realizaciju projekta krenulo ove godine kada obilježavamo 10 godina od prvog papinog posjeta Bosni i Hercegovini tj. Sarajevu, istaknuo je na sastanku.

Kardinal je obrazložio razloge iz kojih bi bilo najbolje da papin spomenik bude podignut na trgu ispred sarajevske katedrale budući je papa bio za svog posjeta u njoj i jer je nakon izlaska prišao okupljenom mnoštvu na trgu kako bi ih pozdravio. Također, taj je trg i mjesto okupljanja mladih pa je i to na neki način poruka i simbol. Svakako će, kako je kazano, biti iskorištena prigoda da se uredi i cijeli trg i prostor oko katedrale kako bi sve izgledalo kao jedna cjelina.

Predstavnici Grada Sarajeva, općine Stari grad i Zavoda za planiranje kazali su kakva je cjelokupna procedura oko podizanja spomenika te je zaključeno da se već idući tjedan korak po korak krene u izradu svih materijala.

Za realizaciju ovog projekta bit će zadužen Organizacijski odbor, kojeg će činiti vodeći dužnosnici za svih razina vlasti i predstavnici Crkve, te Izvršni odbor koji će se brinuti za tehničku realizaciju projekta, a u kojem će biti predstavnici Nadbiskupije, Napretka, Kantona Sarajevo, Grada Sarajeva, općine Stari Grad, Zavoda za planiranje razvoja Kantona Sarajevo i Kantonalnog zavoda za zaštitu kulturno-historijskog i prirodnog naslijeđa Sarajevo.

Već idući petak najavljen je ponovni sastanak.
Vanja Gavran, prof.

OBILJEŽENA PRVA GODINA RADA HKD "NAPREDAK" SREBRENİK

HKD "Napredak" Srebrenik u četvrtak 14. lipnja, otvorenjem knjižnice u MZ "Špionica" i web-stranice svečano je obilježio prvu godinu rada.

21. svibnja navršila se godina rada HKD "Napredak" Srebrenik. HKD "Napredak" nije nov na ovim prostorima. Prema podacima koji su nađeni u Arhivu središnjice Napredak u Sarajevu HKD "Napredak" podružnica Špionica postojao je i djelovao još 1947. godine, a predsjedavao je Pero Dežić. Podružnica je prestala s radom 1949. godine iz poznatih razloga.

HKD "Napredak" u Srebreniku pokrenula je grupa entuzijasta čiji su jedini resursi ljubav i volja za promjene u kulturnim, društvenim i svim drugim pozitivnim događanjima u sredini u kojoj žive.

Napretkovci iz Srebrenika u proteklih godinu dana osmislili su i realizirali nekoliko aktivnosti. Kada su formalno pravno riješili status u društvu i prema Središnjici HKD "Napredak" Sarajevo organizirali su u rujnu "Malu seosku olimpijadu". Glavni akteri događanja su djeca iz Špionice.

Mjesec listopada pamtit će se po "Danima kruha i plodova zemlje". Podrazumijeva se da su glavnu riječ u ovoj aktivnosti imale domaćice koje su za izložbu pripremile: kolače, peciva, marmelade, sokove i druge domaće proizvode (izložbena postavka je pojedena do zadnje mrve).

OTVORENA KNJIŽNICA I PREDSTAVLJENA WEB STRANICA PODRUŽNICE

U četvrtak 14. lipnja 2007. godine povodom dana općine Srebrenik u Špionici Srednjoj upriličeno je svečano otvaranje knjižnice i web stranice Podružnice Hrvatskog kulturnog društva Napredak Srebrenik. Uz nazočnost velikog broja Špionjaka svečanosti je nazočno bio i veliki broj gostiju među njima: generalni konzul RH u Tuzli gospodin mr. Josip Juras, načelnik općine Srebrenik gospodin Osman Suljagić, predsjednik Hrvatskog kulturnog društva Napredak prof. dr. Franjo Topić, zastupnik parlamenta FBiH Muhamed Moranjkić, dopredsjednik Hrvatskog kulturnog društva Napredak Matko Kovačević, savjetnik Predsjednika Hrvatskog kulturnog društva Napredak, profesor Tomislav Batinić, tajnik Hrvatskog kulturnog društva Napredak Goran Štrbac, tajnik Hrvatskog kulturnog društva Napredak Tuzla Juraj Novosel, dopredsjednik Hrvatskog kulturnog društva

Na kraju kalendarske godine uvijek je Božić. Božić u Srebreniku HKD "Napredak" obilježio je otvorenjem izložbe slika iz fundusa Međunarodne likovne kolonije Breške.

Svaka godina ima mjesec veljaču, a svaka veljača ima Poklade. Hrvati ovoga kraja pomalo zaboravljaju stare pokladne običaje, pa ih je "Napredak" potaknuo na obnovu tih zaboravljenih druženja.

Uskrs, najveći katolički blagdan, djeca pamte po šarenim jajima. Iz tih razloga HKD "Napredak" Srebrenik organizirao je pred župnom crkvom u Špionici izbor najljepše ukrašenog jajeta.

Paralelno sa svim ovim gore navedenim aktivnostima, pripremio se prostor u Špionici i prikupljale se knjige za otvorenje knjižnice, a i materijal za postavku i otvorenje web stranice. Ova zahtijevana aktivnost teško bi se realizirala bez velike volje, snage i odricanja svog slobodnog vremena tajnika HKD "Napredak" Srebrenik g. Nikole Veselića. Sve je to pripremljeno do 14. lipnja, i uz mali kulturno-zabavni program pušteno u rad.

F. V.

knjižnicu i generalnog konzula RH u Tuzli Josipa Juras da otvori Web stranicu društva.

Nakon otvaranja knjižnice i Web stranice društva za sve nazočne članovi literarne i dramske sekcije društva priredili su bogat kulturno-zabavni program. Po završetku kulturno-zabavnog programa za sve goste priređen je mali domjenak u prostorijama knjižnice.

Predsjednik Hrvatskog kulturnog društva Napredak zajedno sa suradnicima, članovima upravnog odbora Hrvatskog kulturnog društva Napredak Srebrenik i načelnikom općine Srebrenik i njegovim suradnicima obišao je stari grad Srebrenik. Načelnik općine je ukratko upoznao goste s poviješću starog grada, o kulturnim manifestacijama koje se organiziraju i planovima obnove najbolje očuvanog srednjovjekovnog grada u Bosni i Hercegovini. Po obilasku starog grada Srebrenika za goste je priređena večera u prelijepom ambijentu Motela Orion Ormanica vlasništvo Mate Jurića iz Špionice Srednje. www.hkdnapredaksrebrenik.com
E-mail: hkdnapredak.srebrenik@gmail.com

F. Veselić

F. Topić

O. Suljagić

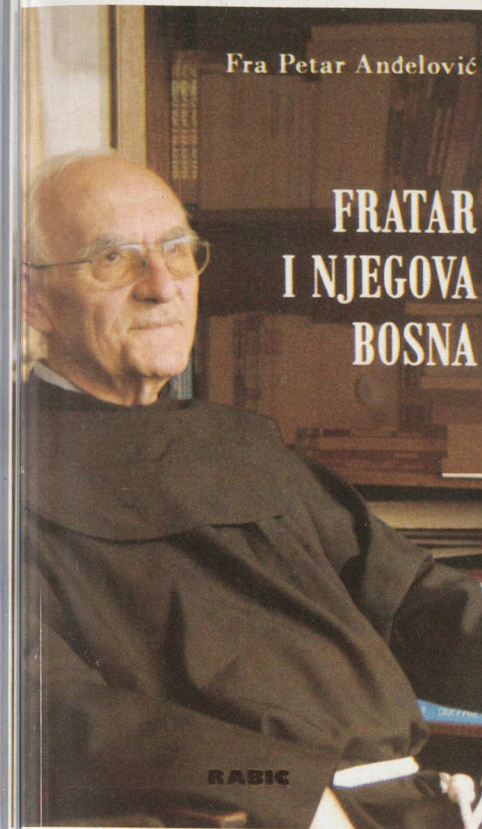

Uzvanici...

ske knjižnice Srebrenik Fikreta Jašić, svećenici župe Špionica, fra Blaž Marković i fra Blažen Lipovac.

Nakon što je predsjednica društva gospođa Filka Veselić ukratko upozнала sve nazočne sa aktivnostima društva za godinu dana nazočne su pozdravili, načelnik općine Srebrenik gospodin Osman Suljagić, generalni konzul RH u Tuzli gospodin mr. Josip Juras, predsjednik Hrvatskog kulturnog društva Napredak dr. Franjo Topić i Fikreta Jašić iz Gradske knjižnice u Srebreniku.

Po završetku pozdravnih riječi voditeljica programa Marina Veselić pozvala je Načelnika općine Srebrenik gospodina Osmana Suljagića i Predsjednika Hrvatskog kulturnog društva Napredak dr. Franju Topića da svečano otvore

Četvrtak večer 28. lipnja 2007. godine. Prepuna velika dvorana Doma kulture u Brčko Distriktu. Sve nazočne na ovu svečanu akademiju privukli su sedamdesetogodišnji fra Petar Anđelović, eks-provincijal Franjevačke provincije Bosne Srebrene i aktualni nacionalno-provincijsko-duhovni asistent Franjevačkog svjetovnog reda u BiH, te Petrova knjiga, "FRATAR I NJEGOVA BOSNA", objavljena 2007. godine u nakladi sarajevskoga "Rabica".

Pod generalnim pokroviteljstvom Vlade i Skupštine Brčko Distrikta, organizator ovog veličanstvenog skupa bilo je Hrvatsko narodno vijeće Brčko (HNV), a suorganizatori: Vijeće kongresa bošnjačkih intelektualaca Brčko (VKBI), Srpsko građansko vijeće-Pokret za ravnopravnost BiH (SGV-PR) i Župni ured Svetog Ante, Boće - brčansko, rodno selo Petra Anđelovića.

Kao rijetko kada i rijetko gdje ovom prigodom su se čule riječi hvala i odavanja priznanja fratra Anđeloviću.

Prof. dr. Šefik MULABEGOVIĆ, ispred VKBI-a je, uz ostalo, naglasio: "Historija BiH ne može i neće se nikada moći pisati bez spominjanja bosanskih franjevaca. Fra Petar Anđelović je pokazao i dokazao da je veliki Bosanac."

Ivan KRNDELJ, dopredsjednik Skupštine Brčko DC-a, je dodao: "Veliki čovjek Petar Anđelović umije da voli sve ljude, a BiH i Brčko su prepoznatljivi i po njemu. Mi, Brčanci, smo ponosni na njega."

Mr. Josip ŠIMIĆ, predsjednik Društva "Hrvatski dom" Tuzla zahvalio se ujaku Anđeloviću i potvrdio kako naziv njegove knjige najzornije odražava djelovanje ovoga fratra i njegove male braće, a mr. Josip JURAS, generalni konzul u tuzlanskom konzulatu Republike Hrvatske je konstatirao kako prepuna dvorana govori više od svih riječi. Fra Petar MATANOVIĆ, župnik u brčanskoj župi Zovik, ustvrdio je kako dobro govoriti o čovjeku nikada nije suvišno, niti pretjerano, te dodao: "Fra Petar Anđelović je lijep stasom i simpatičan glasom, a uvijek je svojim djelovanjem čuvao čovjeka, bez obzira na nacionalnu pripadnost i vjersko opredjeljenje".

UZ SEDAMDESETU OBLJETNICU ŽIVOTA FRA PETRA ANĐELOVIĆA

FRATAR I NJEGOVA BOSNA

"Nikada se ovako nisam crvenio kao dok sam slušao sve priče o sebi i svojem radu. Eto, trudio sam se i ponešto učinio. Ajmo zajedno vjerovati u Boga i BiH", poručio je fra Petar Anđelović, na svečanoj akademiji u Brčkom.

Književnik Željko IVANKOVIĆ nazočnima se obratio riječima: "Izgovoreno odlazi, a napisano ostaje. Naš nobelovac Ivo ANDRIĆ je ostavio zabilješku: - Zapiši, pa će i Bog zapamtiti -, a to je čuo od bosanskih franjevaca. U knjizi "Fratar i njegova Bosna" sublimirano je napisano u pet prethodnih Anđelovićevih knjiga. Jedna od njenih poruka je kako su bosanski fratri ljudi crkve, Hrvati, intelektualci i javni djelatnici. A, sve to najviše se odnosi na Petra Anđelovića. Iz ovoga djela i cjelokupnog djelovanja bosanskih franjevaca saznajemo da kada propadnu sve države i sva carstva ostaju bosanski franjevci da plivaju na površini, kao zejtin."

Prof. dr. Ivo KOMŠIĆ, s neskrivenim je zadovoljstvom poručio: "U BiH smo imali veliku sreću, u nesreći, što je fra Petar bio provincijal Bosne Srebrene u najtežem, ratnom, razdoblju po državu, franjevece i sve domoljube. Bio je i politički angažiran na pravu, ljudskoj, strani. Djelovao je kao svećenik, pisac i intelektualac sukladno vremenu, prostoru, svojoj ideji, pozivu, znanju i zvanju. Uvijek mu je bio primaran čovjek, a politiku je shvaćao i prakticirao kao odgovornost prema ljudima, svome narodu i svojoj državi BiH. Uvažavali su ga i uvažavaju i oni koji se s njim nisu slagali politički. Bio je autoritet onima koji su odlučivali o sudbini BiH, ali i potpora nama političarima kada smo zapadali u krize i gubili nade."

Prof. dr. Mirko PEJANOVIĆ, predsjednik SGV-PR BiH, uz ostalo je kazao: "Fra Petar Anđelović je čovjek koji je iznikao iz bića BiH. Bio je i ostao uspravan u borbi da zlo ne nadvlada dobro, kao i u traganju za mirom. Javnim istupima i djelovanjem protivio se podjeli BiH i raseljavanju njenih stanovnika."

Prije nego mu je uručio "Zlatnik" Brčko-DC-a, kao najznačajnije odličje, koje su do sada dobivali samo stranci, gradonačelnik Mirsad ĐAPO obećao je: "Brčko će Vam uvijek biti zahvalno, a posebno zbog

Vašeg doprinosa u borbi za osnivanje distrikta."

Poslije svih govornika nazočnima se obratio Petar Anđelović i skrenuo pozornost kako su govornici pretjerali u hvaljenju njega i njegova rada, te još skromnije zaključio: "Nikada se ovako nisam crvenio kao dok sam slušao sve priče o sebi i svojem radu. Eto, trudio sam se i ponešto učinio. Ajmo zajedno vjerovati u Boga i BiH".

Prethodni redovi samo su natuknice o spisateljskom, svećeničkom, političkom, bosansko-hrvatskom i ljudskom djelu fra Petra Anđelovića. Cjelovito ozračje koje je vladalo na ovom hrvatskom, katoličkom, bosanskom i brčanskom skupu, kojemu je nazočilo i 40-tak članova Društva "Hrvatski dom" Tuzla, nemoguće je oslikati u ograničenom novinskom tekstu. Stoga se autor ovih redova i Redakcija "Hrvatskoga glasnika" ispričavaju ako su načiniili neku grešku. Cjelovitiju sliku o ovom veličanstvenom skupu, dobrom čovjeku i fratra Petru Anđeloviću moguće je steći jedino preslušavanjem svih govora, gledanjem televizijskih snimki i studioznim čitanjem knjige "Fratar i njegova Bosna".

HRVATI TUZLE U SREBRENICI

Društvo "Hrvatski dom" Tuzla - IFS Husino sudjelovalo u obilježavanju manifestacije "Dani Srebrenice"

Općina Srebrenica tradicionalno svake godine 29. svibnja započinje manifestaciju "Dani Srebrenice", na kojoj sudjeluju mnogobrojne kulturne institucije u cilju što svečanijeg obilježavanja, za Srebrenicu važnog događaja. Srebrenica, kao najnapačeniji grad u Bosni i Hercegovini nastoji tijekom obilježavanja svojih dana ugostiti nacionalna društva iz sva tri naroda, kako bi na taj način iskazala svoju širokogrudnost i plemenitost, bez obzira na sve što

je ovaj grad prošao. Ove su godine Srebreničani pozvali veliki broj kulturno-umjetničkih društava, od kojih su dva tuzlanska. Tako su trećega dana manifestacije "Dani Srebrenice" nastupali kulturno umjetnička društva Društvo "Hrvatski dom" Tuzla i GKUD "Bosna" Tuzla.

Predstavnik je Društva "Hrvatski dom" Tuzla bila Izvorna folklorna skupina s Husina koji su izvedbom pod nazivom "Igre Hrvata" pokazali svu osebnost i bogatstvo kulture i običaja hrvatskoga naroda tuzlanskog kraja. Tuzlanski kraj je i ovaj put pokazao svoju vrijednost kada je u pitanju tradicija i kultura Hrvata

te dokazao da Hrvati u Bosni i Hercegovini itekako imaju što pokazati. U svojem je "pohodu" Društvo "Hrvatski dom" Tuzla ubralo još neke plodove. Tako je 30. lipnja, također Izvorna folklorna skupina Husino, nastupila na festivalu "Dani kosidbe" 2007. u Tomislavgradu. Zanimljivo je da je Društvo "Hrvatski dom"

Tuzla bilo jedini predstavnik iz Bosne i Hercegovine. Tu su još nastupila kulturna društva iz Republike Hrvatske, Makedonije, Slovenije, pa čak i iz daleke Slovačke. Naredno je putovanje Društvo "Hrvatski dom" Tuzla najavilo za 22. srpnja, kada će predstavljati tuzlanske Hrvate na 41. Međunarodnoj smotri folkloru u Zagrebu.

Mladen Bosankić

MISNO SLAVLJE NA BLAGDAN PRESVETOGA TROJSTVA

Manifestacija Dani Srebrenice završena je 3. lipnja u kojoj je prvi put uvršteno i održavanje Misnog slavlja u spomen prvog dolaska franjevaca, koji se dogodio prije 716 godina u vremenu između blagdana Duhova i Presvetog Trojstva, te gradnje samostana i crkve sv. Marije, od kojih danas na ostatcima temelja postoji samo kapelica, u kojoj mala zajednica 33 katoličke obitelji sa 120 članova jednom mjesečno sudjeluje u Misnom slavlju.

Uz Hrvate Srebrenice nedjeljnoj Misi su bili nazočni i članovi Napretka iz Tuzle s glavnim tajnikom **Jurjem Novoselom** te pjevačima Zbora tuzlanske Frame - Iuventus Salinarum, pod ravnanjem **Zlatka Špoljarevića**. Na inicijativu djelatnika EC nazočnih na projektima razvoja turizma, organizaciju manifestacije, uz pomoć sponzora **Vitinke, Mesne industrije Lijanović i Kruha**

sv. Ante uradila je Humanitarno-kulturna udruga **Kraljica Katarina** iz Banje Luke, čija predsjednica **Ljiljana Matić** je s nedavno osnovanom Udrugom Hrvata "Klis" iz Srebrenice dogovorila konkretnu pomoć Hrvatima Srebrenice, koji premda ih je malo, teško nalaze svoje mjesto u gradu duhova, na što Srebrenica uz sva nastojanja međunarodne zajednice i malobrojnih povratnika ipak najviše sliči.

Srebrenički gradonačelnik **g. Abdurahman Malkić** i sam nazočan sv. Misi pozdravio je sugrađane i goste zahvalivši organizatoru **fra Martinu Antunoviću**,

župniku i direktoru Opće gimnazije KŠC "Sveti Franjo" u Tuzli, koji je predvodio Misno slavlje obećavši rješenje statusa u ratu devastiranog i opljačkanog katoličkog groblja. S g. Malkićem na temu pomoći Hrvatima Srebrenice razgovarao je i predsjednik Gradskog odbora Banje Luke HDZ 1990. g. **Željko Matić**, koji je nakon razgovora s članovima Klisa i njihovom predsjednicom, **Vjekoslavom Perkovićem**, preuzeo obvezu da s potrebama srebreničkih Hrvata upozna sve koji mogu pomoći u Bosni i Hercegovini i Hrvatskoj.

KTA

U Tuzli udvostručen broj žrtava koje traže pomoć

Žrtve silovanja, psihičkih i fizičkih tortura tokom posljednjeg rata u BiH sve su spremnije govoriti o lošim iskustvima i tražiti pomoć stručnjaka kako bi nadišli posljedice tortura, ocijenjeno je na okruglom stolu u Tuzli, koji je Udruženje "Vive žene" organiziralo povodom 26. lipnja - Međunarodnog dana žrtava torture.

Prošle godine su u udruženju "Vive žene" registrirali 1.600 korisnika, što je dva puta više u odnosu na 2003. godinu. S obzirom na drastičan broj povećanja žrtava koje traže pomoć stručnjaka, urađena je analiza, koja je pokazala da je novi Zakon o krivičnom postupku motivirao žrtve da javno progovore o torturama koje su proživjele. Drugi razlog je psihološke prirode, jer neke žrtve duže vremena potiskuju bolna iskustva.

Neuropsihijatar Esmira Avdibegović konstatirala je da su žrtve fizičkog, psihičkog i seksualnog zlostavljanja, kao i demobilizirani borci, također oboljele od PTSP-a, s tim da žrtve tortura imaju i jak osjećaj krivice, anksioznost i agresivnost.

"Žrtve torture su bile pasivne, jer se nisu mogle braniti u logorima, dok su borci iskazivali agresivnost tokom borbe. Vojnicima je "dopušteno" govoriti o onome što su proživjeli, dok žrtve torture češće šute, povlače se u sebe i stvaraju zid oko sebe. Pokušavamo da ih integriramo, da ponovo steknu povjerenje u društvo i da svoja iskustva, ma kako bolna bila, iskoriste, da nešto iz toga nauče i iz svega toga izadu jače i snažnije" kaže Avdibegović.

Jedna od žena silovanih u ratu, Bakira Hasečić, inače predsjednica sarajevskog udruženja "Žene-žrtve rata", kaže da u ovom udruženju imaju evidentirano oko 20.000 žrtava i to starosne dobi od 10 do 65 godina. Registrirali su i 124 muškarca, koja su silovana u logorima u Vogošći, Sokocu, Rogatici, Nevesinju, Čajniču i drugim mjestima.

"Žene žrtve su progovorile o torturama kada su vidjele da bi zločinci mogli proći nekažnjeno. Bez obzira na ono što smo proživjeli, nekad pomislim da su muškarci bile veće žrtve. Konačno su i oni progovorili o svojim iskustvima" istakla je Hasečić.

Za žrtve je najvažnije procesuiranje zločinaca, te svjedočenja igraju veoma važnu ulogu. Međutim, zaštitu svjedoka moguće je osigurati samo u slučajevima suđenja na državnoj razini, zbog čega se u kantonalnim tužiteljstvima suočavaju sa problemom odbijanja svjedoka da se pojave na sudu.

"Postoji pravni osnov o zaštiti svjedoka, ugroženih i svjedoka pod prijetnjom. Iako je dobro formuliran, ipak on je samo u primjeni na državnoj razini u Tužiteljstvu i Sudu BiH. Kod nas, na žalost nisu sačinjeni nikakvi pomaci" kazala je Alma Džaferović, šefica odsjeka za genocid, ratne zločine i opći kriminal Županijskog tužiteljstva Tuzla.

Žrtva Bakira Hasečić je kritizirala EUPM zbog toga što na upozorenja žrtava tortura, koje vrlo često na ulicama, u policijskim uniformama, prepoznaju svoje zlostavljače, ne čine ništa kako bi silovatelji bili isključeni iz policijskih redova. Nekoliko dana nakon ovog okruglog stola u Tuzli predstavnici EUPM-a su obećali da će preispitati učešće svih policajaca u zločinima, za koje žrtve tvrde da su silovatelji.

J. Šarac

Ima li kraja patnji ljudima koji su preživjeli genocid?

Jedno od veoma aktualnih pitanja posljednjih mjeseci u Federaciji BiH, a posebno u Republici Srpskoj jest što će biti s ljudima iz Srebrenice koji su se nastanili u Sarajevu u Kampu žrtava Srebrenice, hoće li oni ikada dobiti status koji traže ili će i dalje politika odlučivati u njihovo ime? Na aktualnom satu s novinarima upriličenom u Tuzli premijer Federacije BiH Nedžad Branković govorio je i na ovu tematiku. Iz inicijativnog odbora Srebreničana ponajprije su se obratili domaćim političarima, a onda i međunarodnoj zajednici. Premijer Branković nije ponudio konkretan odgovor osim da će Vlada Federacije u okviru njezina mandata raditi na realizaciji projekata koji su definirani proračunom Federacije i tako podržati ukup žrtava Srebrenice. Vlada Federacije neće izlaziti iz okvira svog mandata i realizirat će ono što su joj proračunske obveze.

Ima li kraja patnji ljudi koji su ostali živi i bore se za ono malo ljudskih prava koja su im preostala. To se prije svega odnosi na tzv. Zvorničku grupu 7. Nakon pada Srebrenice 11. srpnja 1995. godine jedna grupa od sedam Srebreničana Enver Harbaš, Vahdet Avdić, Nedžad Hasić, Mujo Mehić, Muharem Hasanović, Behrudin Husić i Samir Avdić umakla je masovnoj egzekuciji skrivajući se po šumama oko Srebrenice više od deset mjeseci. Sedmorica preživjelih Srebreničana upali su u ruke Karadžićevoj policiji Republike Srpske koja ih je navodno uhitila za nezakonito posjedovanje oružja i transportirala u zatvor u Zvorniku.

Na glavni pretres koji je zakazan 24. 06. 1999. optuženi se nisu odazvali. Od tada pa do danas optuženi se kriju odnosno ne žele da se odazovu na poziv suda, koji im je dva puta u montiranom i nepoštenom procesu s političkom pozadinom izrekao veoma visoke kazne za kazneno djelo ubojstva koje nisu počinili. Dok su na tisuće masovnih ubojica koje su sudjelovale u srebreničkom masakru još uvijek na slobodi zajedno s inspiratorima genocida Radovanom Karadžićem i Ratkom Mladićem. Preživjelim žrtvama genocida Hasiću, Husiću i Harbašu već deset godina oduzeto je to pravo da žive na slobodi. Oni su krivi samo zato što su preživjeli genocid. Postavlja se pitanje hoće li ikada ti ljudi prestati biti progónjene zvijeri i hoće li doći kraj njihovoj patnji. "Ja se nadam da će doći kraj toj patnji. Nadam se da će prestati i za cijelu državu BiH. Očigledno je da se još patimo u državi i da onu državu u kakvom okviru bismo je željeli nemamo. Teško je odgovoriti. Strpljenje za državu je lakše imati nego za čovječiji vijek koji je mnogo senzibilniji. Teško je da vam premijer odgovori na to pitanje, a još teže da riješi taj problem" kazao je Gavril Grahovac, zamjenik premijera Brankovića.

Približava se 11. srpanj i dan kada će oko 550 novoidentificiranih žrtava Srebrenice biti ukopano. Želi li politika spriječiti i pomoći ljudima koji traže mrvu pravde? Hoće li se udostojiti naći vremena za rješavanje statusa ljudi koji pate.

Maja Jurić

Posjeta dužnosnika američkog veleposlanstva ICMP-u

Zamjenica Šefa misije u Američkom veleposlanstvu u Bosni i Hercegovini, Judith Cefkin i američki konzul Paul Boyd 21. lipnja su posjetili objekte Međunarodne komisije za nestale osobe u Tuzli. Ovaj posjet je znak kontinuirane potpore aktivnostima ICMP-a.

"Potpora SAD-a je pružila mogućnost ICMP-u da razvije jedinstven pristup u rješavanju pitanja nestalih osoba. Vjerujemo da s održivim nivoima financiranja te uz političku volju naših lokalnih partnera i vlasti, ICMP može u značajnoj mjeri privesti kraju svoju misiju u BiH do kraja 2010. godine. Mi smo tek na pola puta i vjerujemo da još tisuće obitelji mogu dobiti odgovor koji traže" kazao je glavni operativni direktor ICMP-a Adam Boys.

U pratnji Adama Boysa, zamjenica šefa misije u američkom veleposlanstvu u BiH Judith Cefkin i američki konzul Paul Boyd posjetili su danas ICMP-ove objekte u Tuzli u kojima se vrši reasocijacija posmrtnih ostataka Srebreničana te objekt u kojem se posmrtni ostaci čuvaju i identificiraju. Oni su također posjetili i Odjel za koordinaciju identifikacija u kojem ICMP čuva krvne uzorke svih članova porodica nestalih kao i sve koštane uzorke primljene od vladinih institucija koji se šalju na DNK analizu u ICMP-jeve laboratorije. Do danas ICMP je ostvario podudaranje DNK za 11.820 osoba iz bivše Jugoslavije od kojih je njih oko 9.700 iz BiH. Judith Cefkin pohvalila je rad ICMP-a i obećala je financijsku potporu i u ovoj godini "Ovo je jedan ozbiljan posao ICMP-a koji je ključan za istinu i pomirenje i u BiH i u cijeloj regiji. Od samog početka projekta Vlada SAD-a donirala je preko 37 milijuna dolara ICMP-u. Ove godine naša donacija bi trebala iznositi oko 3 milijuna KM. Smatramo da to nije dovoljno i cijenimo sve druge donacije od partnera." kazala je Cefkin naglasivši značaj Instituta za nestale osobe koje je odobrila vlast BiH. Inače ICMP blisko surađuje s udruženjima obitelji u cijeloj regiji, te se tako zanemarujući političke razlike uspostavila Institucija za nestale osobe BiH koji proces potrage za nestalim objedinjuje u jedno tijelo na državnom nivou.

Nakon posjete Odjelu za koordinaciju identifikacija, delegacija je posjetila Centar za reasocijaciju gdje ICMP-ovi stručnjaci sastavljaju posmrtnu ostatke.

Maja Jurić

Baza Oraz u rukama bosanskohercegovačke vlasti

Američki i europski vojnici, koji su proteklih dvanaest godina koristili zrakoplovnu bazu Oraz u Donjim Dubravama kod Živinica, potkraj lipnja napustili su ovu lokaciju i predali je na upravljanje bosanskohercegovačkoj vlasti. Pripadnici NATO-a i EUFOR-a proteklih mjeseci postepeno su smanjivali broj svojih vojnika u bazi Oraz, ocijenivši da se situacija u BiH stabilizirala i da međunarodna vojna pomoć nije potrebna u onoliko mjeri kao netom poslije okončanja rata.

Primopredaja vojnog dijela baze obavljena je 30. lipnja u prisustvu predsjednika Predsjedništva BiH, Nikole Radmanovića i člana Predsjedništva, Harisa Silajdžića i diplomatskog kora. Memorandum o razumijevanju, kojim je ozvaničena primopredaja baze, potpisali su američki ambasador u BiH, Douglas McLehenny i ministar obrane BiH, Selmo Cikotić.

"Kada se podigne zastava BiH to će obilježiti kraj jednog, a početak drugog razdoblja u kojem će Bosanci i Hercegovci pokazati da su podjednako spremni da grade novu državu i novu naciju kao podršku težnjama svih normalnih ljudi-težnjama za radnim mjestom, obrazovanjem i pristojnim životnim standardom. Mi se rukujemo sa svima u ovoj zemlji i sa svima postupamo podjednako. A sada naporan posao prelazi u ruke onih koji trebaju raditi na razvoju ove zemlje. To se ne događa preko noći, ali mi smo okončali jednu fazu povijesti BiH i BiH je postala danas nešto što nitko prije nekoliko godina ne bi vjerovao da može i zaista smo oduševljeni da smo u tome sudjelovali" istakao je američki ambasador u BiH.

Ministar obrane BiH, Selmo Cikotić konstatirao je da je uspješna reforma obrane dovela do povjerenja američkih vojnih snaga i da je, zahvaljujući tome, BiH korak bliže ka punom članstvu u NATO-u.

"Čin predaje baze je da je BiH sada u stanju da se sama brine za svoju sigurnost. BiH je danas daleko od vremena kada su snage SAD-a bile neophodne da osiguraju sigurno okruženje. Desetine američkih vojnika dale su veliki doprinos stabilnosti i izgradnji i ovo je prilika da im se iskreno zahvalimo" istakao je Radmanović.

Nakon preuzimanja baze Dubrave bosanskohercegovački zvaničnici su izjavili da nemaju plan daljeg korištenja ove baze. Također, ni o sudbini aerodroma još uvijek nije raspravljano na najvišem vrhu BiH, iako aerodrom i zrakoplovna baza predstavljaju ne samo važan vojni, već i civilni potencijal.

Tragično je bilo, iako su se svi domaći i međunarodni zvaničnici trudili da u bazi Dubrave istaknu kako je BiH postala stabilna zemlja s međusobnim nacionalnim uvažavanjem nekada zaraćenih strana, što se na ceremoniji pokazalo koliko je BiH zapravo, još uvijek, podijeljena zemlja. Osim što član Predsjedništva BiH, Željko Komšić nije nazočio ceremoniji, drugi član i predsjednik Predsjedništva BiH došli su zasebno, jedva da su kurtuazno razmijenili nekoliko riječi tokom ceremonije, a najtragičnije od svega je bilo što su pripadnici Oružanih snaga BiH bili razdvojeni u tri jedinice, po nacionalnom ključu, i pod tri 'komande' salutirali bh državnimcima.

J. Šarac

Zašto državni organi BiH ne štite svoje građane?!

Povodom lišavanja slobode i privođenja građana Tuzle i Bosne i Hercegovine po nalogu Interpola Srbije, *Fondacija Istina pravda i pomirenje*, 18. lipnja upriličila je prijem za novinare na kojem su bili i uhićeni Tuzlaci. Prva žrtva nerada državnog tužitelja i mlake reakcije ostalih državnih institucija jest Ilija Jurišić.

S. Bešliagić

Rezimirajući sve što se dešavalo sudionici press konferencije najavili su da će podnijeti tužbe protiv onih koje smatraju odgovornim za maltretiranje i teror nad građanima BiH, stvaranje osjećaja nesigurnosti i pokušaja iskripljivanja povijesnih činjenica. O samom činu uhićenja građanina Bosne i Hercegovine po nalogu Interpola Srbije još se nitko od bosanskohercegovačkih zvaničnih institucija nije oglašio. Dok oni šute iz javnosti nepoznatih razloga, Republika Srbija u suradnji s Republikom Srpskom radi svoj posao te i dalje privodi ljude. U petak 14. 06. 2007. godine privedeni su Selim Bešliagić, Enver Delibegović i Budimir Nikolić. Nakon privođenja, saslušanja, kako kažu, korektnog odnosa policije, pušteni su kući. Rečeno im je da su privedeni zbog sumnje da su počinili ratni zločin korištenja nedozvoljenih borbenih sredstava, te uz 3000 zelenih beretki napali nenaoružanu kolonu vojnika i pri tom ubili njih 200.

Posebno je zanimljiv slučaj Muhameda Brkića, pogrešno uhićenog jer je Direkcija CIPS-a u Banjoj Luci Interpolu Srbije bez znanja državnih institucija BiH dostavila njegove podatke. Muhamed Brkić, o kojem je riječ u kazenoj prijavi preminuo je prije dvije godine tako da je danas živi Muhamed Brkić postao žrtva birokratskog propusta i nepoštivanja zakona jedne od državnih institucija BiH. Došao je kući oko 15 sati s posla, pokucali su mu na vrata i rekli da ga privode, imali su list sa svim njegovim podacima iz CIPS-a. Znači nisu pogriješili oni koji su ga privodili nego netko iz CIPS-a dajući podatke na osnovu imena i prezimena njegovog imenjaka Muhameda Brkića koji je u međuvremenu umro. Koliko je doživio šok dovoljno govori činjenica da Brkić namjerava tužiti CIPS. Kako je to moguće da CIPS kao državni organ bez dozvole daje podatke o svojim građanima Republici Srbiji? Zašto državni tužitelj šuti, zašto nema zvaničnih izjava državnih organa? Sve

ovo što se događa jedan je svojevrsan teror nad građanima Bosne i Hercegovine koji se samo mogu nadati da nisu na tom spisku. Selim Bešliagić smatra da ako se ovo ovako nastavi, a državne institucije se i dalje ne budu oglašavale, da će Bosna i Hercegovina postati jedna enklava u kojoj njeni građani nemaju nikakvu zaštitu od svojih državnih organa. Je li je počeo lov na Tuzlake? Pitanje je sasvim logično ako se zna da se osim četvorice spomenutih u ovoj priči i već uhićenog Ilije Jurišića na famoznom popisu tužiteljstva Srbije nalazi još 65 osoba. Povodom svih događanja vezanih za uhićenje uglednih Tuzlaka, 20. lipnja u Tuzli oglašio se i Univerzitet u Tuzli na čelu s rektorom Džemom Tufekčićem. Na sastanku Menadžmenta Univerziteta te proširenom kolegiju rektora, prorektora,

dekana svih fakulteta, generalnog tajnika i direktora studentskog centra odlučeno je dati potporu akademске zajednice Univerziteta u Tuzli bivšem gradonačelniku Tuzle Selimu Bešliagiću.

"Mi ovdje prije svega govorimo o ograničavanju slobode građana gdje se misli i na profesore Univerziteta, smatramo da bi pravna država sada znatno više trebala doći do izražaja" kazao je dekan Pravnog fakulteta Hajro Kofrc.

Akademika zajednica Univerziteta u Tuzli poziva cjelokupnu naučnu javnost, a posebno kolege u Srbiji na akademsku raspravu kako bi se utvrdila naučna istina o ratnim događanjima u Tuzli. Cilj akademske zajednice, prema riječima Kadrije Hodžića, dekana Ekonomskog fakulteta u Tuzli je da postojeće manipulacije, pravna nesigurnost i zlouporaba Instituta kaznenog progona prestane. "Smatramo da je taj dijalog neophodan budući da smo primijetili jedan poseban fenomen koji je iskazan u slučaju Bešliagić, fenomen sukoba normativnog, moralnog i univerzalnog. To ne znači ništa drugo nego da hoćemo otvoriti dijalog o civilizacijskim vrijednostima koje su trajne. Kako je moguće da isti čovjek za ista djela od više akademskih zajednica u svijetu dobije najviša priznanja o zaštiti ljudskih prava i sloboda, a od drugih normativnih institucija dobije poziv za osudu da ta djela budu inkriminirana," kazao je Hodžić dodavši da upravo Tuzlanski Univerzitet ima odgovornost povući to pitanje i pozove druge Univerzitete na dijalog. Senat Univerziteta smatra da se ovim uhićenjima sužava prostor suradnje s drugim akademskim zajednicama u smislu sudjelovanja na znanstvenim i stručnim skupovima. Neki mediji su pisali da je na tom spisku i ugledna profesorica Mirha Šehović kao jedan od financijera napada na kolonu na Brčanskoj Malti.

Maja Jurić

Generalni sekretar Interpola Ronald Noble posjetio ICMP u Tuzli

Visokosofisticirane metode za identifikaciju žrtava terorističkih napada

Interpol je zadovoljan rezultatima rada Međunarodne komisije za traženje nestalih (ICMP) i visokosofisticiranim tehnologijama koje u tuzlanskim laboratorijama ICMP-a primjenjuju u procesu identifikacije osoba, koji se mogu iskoristiti i na međunarodnom nivou.

Generalni tajnik Interpola Ronald Noble pri likom ovomjesečne posjete ICMP-u u Tuzli konstatirao je da je ICMP značajnu ulogu odigrao kod identifikacije žrtava cunamija koji je Aziju pogodio prije dvije i po godine, te identifikaciji žrtava uragana Katrina, te da se rad ICMP-ovih stručnjaka može koristiti u slične svrhe i u budućnosti. Direktor ICMP-a u BiH, Katryne Bomberger navela je da su u proteklih deset godina izvršili identifikaciju oko 12.000 osoba, od čega više od 9.000 nestalih osoba iz BiH. Posao oko identifikacije svih nestalih osoba u našoj zemlji, prema njenim procjenama, mogli bi okončati 2009. godine.

Zamjenik ministra sigurnosti BiH, Mijo Krešić je najavio da će s Interpolom i ICMP-om formirati timove, koji će raditi na identifikaciji žrtava elementarnih nepogoda, avionskih nesreća, terorističkih napada i sličnih događaja.

Krešić je istaknuo da je Interpolov ured u Sarajevu jedan od najsuvremenijih, jer imaju 24-satni pristup bazi podataka. Uskoro će ovaj ured nabaviti i visokosofisticiranu opremu, kojom će imati pristup bazi podataka putem mobilnih telefona, što će povećati efikasnost u radu.

Govoreći o radu Interpola u BiH, Nobl je istakao da je ova institucija pomogla u hapšenju i razrješenju značajnih slučajeva.

"Jedan od naših glavnih zadataka jest da ljudi za kojima se traga ne mogu izaći iz zemlje, a da ne budu uhapšeni. Svjesni smo toga koliko su ljudi u Bosni propatili i da ti koji se traže moraju izaći pred lice pravde" izjavio je Noble, koji nije odgovorio na pitanje novinara kako Interpol nije mogao spriječiti bijeg Ante Jelavića iz BiH.

Nobl i Krešić su najavili da će Interpol i Ministarstvo sigurnosti BiH u suradnji s ICMP-om formirati timove, koji će raditi na tomu.

J. Š.

Tuzla domaćin 7. okvirnog programa Europske unije za znanost

Tuzlanski znanstvenici predstavili se kvalitetnim projektima

Na Tuzlanskom Univerzitetu 25. lipnja je održan Info-dan o 7. okvirnom programu Europske Unije za znanost.

Prezentiran je program, te načini na koji bosanskohercegovačke znanstvene institucije, tvrtke koje se bave istraživačkom i razvojnom djelatnošću, te pojedinci, mogu aplicirati za sredstva ovoga do sada najvećeg fonda za znanost.

Na ovoj prezentaciji istraživačkoj zajednici Tuzlanskog Univerziteta predstavljene su osnovne informacije o okvirnim programima EU. "Ovo je već sedmi okvirni program, krenuo je u siječnju i trajat će do kraja 2013. i jedna od važnijih politika EU je potpora znanstvenoj zajednici. Njihov cilj je do kraja 2010. u svim zemljama članica stupanj izdvajanja za znanstveno istraživački rad bude 3, 5% BNP" kazao je Admir Mirašćija, direktor informativnog tijela za okvirne programe EU.

Ukupan proračun ovoga programa iznosi 54,5 milijardi eura, a namjera mu je stvoriti od Europe društvo znanja, te europski istraživački prostor koji bi se trebao uspostaviti 2010. godine. Ovo je osnovni instrument za financiranje naučno istraživačkog rada u EU. BiH unatoč još uvijek niskom stupnju integracija u EU ima pristup određenim linijama iz programa FP 7. Na Tuzlanskom Univerzitetu ima nekoliko projekata iz 6. okvirnog programa. U šestom okvirnom programu koji je trajao od 2002. do 2006. godine iz BiH je podržano oko četrdeset projekata i ukupan iznos sredstava je 2, 5 milijuna eura koje su dobile bosanskohercegovačke institucije kroz ovaj vid suradnje. "U TŽ su u 6. okvirnom programu odobrena tri projekta, a sada je bilo dosta prijava za sedmi okvirni program, pa se čeka da se vide rezultati. U TŽ ima jako mnogo interesa za ovakvom vrstom suradnje." kazao je Mirašćija. Među deset tematskih prioriteta istraživanja nalazi se i oblast za zdravlje, ishranu, poljoprivredu, istraživanja svemira i sl. Zaključeno je, da je apliciranje na ovakve projekte veoma značajno budući da se radi o životnim temama, a time je projekt podržan od Europske unije, što bosanskohercegovačkim znanstvenicima otvara šire mogućnosti istraživanja.

Maja Jurić

12. ljetni univerzitet u Tuzli Korak k europskim dostignućima

Dvanaesti Ljetni univerzitet, koji se od 2. do 12. srpnja održava u Tuzli okupio je oko 200 studenata i oko 80 profesora iz BiH i Europe, a centralni događaj je međunarodni simpozij "Energija, obnovljiva energija i čiste tehnologije", na kojem su sudjelovali eksperti iz Slovenije, Austrije i Hrvatske.

U sklopu Ljetnog univerziteta, koji je proteklih jedanaest godina dao značajan doprinos razvoju Univerziteta u Tuzli, raspravljat će se o ekološkim energetske sustavima, telekomunikacijskim mrežama, informatičkim tehnologijama i kulturnom naslijeđu, urgentnoj medicini, te uključivanju osoba s posebnim potrebama u nastavu tjelesnog odgoja. Na inicijativu studenata, bit će raspravljano o reformi visokog školstva, a na okruglom stolu će se razgovarati o ulozi studenata u bolonjskom procesu.

"Mi nemamo mogućnosti da budemo prisutni vani, nedostaje nam sredstava. Nije dovoljan internet, nego je neophodna živa riječ. Za razvoj Univerziteta je presudan ovaj kontakt s inostranstvom, ovi gosti koji dolaze iz inostranstva, to je od neprocjenjive vrijednosti" konstatirao je prof. dr. Mirsad Đonlagić, direktor Ljetnog univerziteta u Tuzli.

Đonlagić je najavio da planiraju od iduće godine Ljetni univerzitet u Tuzli organizirati u suradnji s ostalim bosanskohercegovačkim univerzitetima, te da će studenti, koji budu sudjelovali na ovoj manifestaciji, dobivati određeni broj 'kredita'.

Rektor Univerziteta u Tuzli, prof. dr. Džemo Tufekčić je na otvaranju 12. ljetnog univerziteta istaknuo da je ova manifestacija prilika da studenti, kojima je, neravnopravno nametnuta izolacija, dobiju informacije o razvoju znanosti na europskim univerzitetima. Rektor je najavio da će na tuzlanskom univerzitetu, koji je prvi u BiH počeo sa provedbom bolonjske deklaracije, od ove školske godine započeti magistarski studij u skladu s tom deklaracijom.

J. Š.

ODBOJKAŠI NAPRETKA IZ ODŽAKA BORAVILI U VATIKANU I RIMU

Prvaci BiH u odbojci, članovi kluba Napredak iz Odžaka, vratili su se 28. lipnja iz Rima tj. Vatikana. Oko pedesetak igrača i igračica te članova uprave imali su prigodu nazočiti na općoj audijenciji kod pape Benedikta VI., koja se održava srijedom. Na audijenciji je nazočio veliki broj vjernika sa svih kontinenata. Papa je sve pozdravio, a kod Napretkovaca je najveće uzbudenje izazvao papin pozdrav na hrvatskom jeziku. Papa je pozdravio sve hrvatske hodočasnike, a posebno odbojkaše Napretka iz Odžaka udijelivši njima i njihovim obiteljima apostolski blagoslov. Odbojkaši su Svetom ocu kao poklon donijeli zlatnu medalju koju su osvojili i navijački šal s natpisom Napredak.

Velika podrška odbojkašima na ovom putu bio je i uzoriti kardinal Vinko Puljić koji je i sam nazočio na audijenciji, a nakon nje je prišao Papi s kojim se zadržao u kratkom razgovoru. Uzoriti je s odbojkašima bio i u Hrvatskom zavodu Sv. Jeronim, instituciji u kojoj borave svećenici iz Hrvatske i BiH koji su na studijskom usavršavanju u Rimu, gdje im je domaćin bio mons. Jure Bogdan, rektor zavoda.

Jasno je kako su tijekom boravka u "vječnom gradu" vidjeli i neke od znamenitosti, a posebno su obišli bazu Sv. Petra.

Zajedno s odbojkašima putovali su i predsjednik Vlade Posavske županije Mijo Matanović, koji je i predsjednik kluba, načelnik općine Luka Jurić, kao i odžački župnik Ivo Balukčić, koji je najveći "krivac" za ovo putovanje, a u Rimu ih dočekao i predsjednik HKD Napredak prof. dr. Franjo Topić.

Ovaj put veliko je priznanje i muškoj i ženskoj ekipi za sav trud koji ulažu i veliki uspjeh koji ostvaruju uz minimalna financijska sredstva. Valja kazati kako Odžak nema svoju dvoranu tako da Napretkovci igraju i treniraju u Modriči. Hrvatska vlada u sklopu projekata pomaganja Hrvatima Bosne i Hercegovine izdava značajna sredstva kako bi napokon i Napretkovci iz Odžaka sagradili i imali svoju dvoranu.

Vanja Gavran, prof.

Bosna i Hercegovina u Češkim izvorima

Narodna biblioteka Češke Republike, Narodne i univerzitetske biblioteke "Derviš Sušić" Tuzla i Ambasada Češke Republike u Bosni i Hercegovini organizirali su izložbu: "Bosna i Hercegovina u Češkim izvorima".

Svečano otvaranje izložbe bilo je u Biblioteci "Derviš Sušić" u Tuzli u srijedu, 13. lipnja 2007. Izložbu je otvorio ambasador Češke Republike u našoj zemlji, njegova ekscelencija Jiri Kundela. Izložba je bila otvorena do kraja lipnja 2007. Tom prigodom govorili su ambasador Jiri Kudela i direktorica Biblioteke gospođa Enisa Žunić. Prisutni ovoj svečanosti imali su priliku vidjeti dokumenta i literaturu o Bosni i Hercegovini u Češkim izvorima, a znanstvenicima se omogućava da proučavajući ove izvore bolje upoznaju Bosnu i Hercegovinu iz tog razdoblja, a time i građane Bosne i Hercegovine.

U razgovoru...

SIMPOZIJ

povodom
150. obljetnice smrti
Ivana fra Franje Jukića

HKD "Napredak" Beč i Hrvatska katolička misija Beč organizirali su Simpozij povodom 150. obljetnice smrti Ivana fra Franje Jukića. Simpozij je počeo u subotu, 2. lipnja 2007. godine i odvijao se u Beču po slijedećem Programu.

Program simpozija

Pozdravni govori:

- **Fra Ilija Vrdoljak**, voditelj Hrvatske katoličke misije u Beču
- **Mr. Daria Krstičević**, veleposlanica Bosne i Hercegovine u Beču
- **Dr. Vine Mihaljević**, predsjednik "Udruge đaka Franjevačke klasične gimnazije", Zagreb

Referati:

- 1) **Dr. Marko Lukenda**, Institut za hrvatski jezik, Zagreb,
"Povodom 150-e obljetnice smrti Ivana fra Franje Jukića"
- 2) **Dr. Marija Salzmann-Čelan**, Institut za slavistiku, Sveučilište Beč
"Strossmayer - Gaj - Jukić"
- 3) **Prof. dr. Ivo Pranjković**, Sveučilište Zagreb
"Jukić i bosanski fratri"
- 4) **Mr. fra Drago Bojić**, (Franjevačka provincija Bosna srebrena)
"Jukićev Bosanski prijatelj i publicistička djelatnost bosanskih fratara"
- 5) **Mr. Željko Ivanković**, PEN-Centar, Sarajevo
"Kulturna djelatnost bosanskih franjevac 19. stoljeća"
- 6) **Prof. Filip Zloušić**, HKD Napredak Austrija, Beč, Fond za stipendiranje "Fra I. F. Jukić" -
"Jukić - svjetionik u svoje vrijeme i danas"
- 7) Predstavljanje knjige **"Ivan Franjo Jukić - seine literarische und aufklärerische Tätigkeit"** dr. Marko Lukenda
- Prof. dr. Ivo Pranjković, recenzent
- Doc. dr. Ante Selak, urednik i izdavač
- Dr. Marko Lukenda, autor
Moderator: prof. Pero Pranjić, OSR, Beč
- 8) **Posjet Franjevačkom samostanu** (Franziskaner Platz 4)
Mr. Rudolf Mijoč "Jukić u Beču"
- 9) **Posjet Jukićevu grobu**
St. Marxer Friedhof, 3., Leeberstr. 6-8

IZLOŽBA TUZLANSKOG SLIKARA.....

VINKA LAMEŠIĆA

U organizaciji Franjevačkog samostana sv. Petra i Pavla i HKD "Napredak" Tuzla, 20. lipnja u Galeriji Kristijan Kreković upriličeno je otvorenje samostalne izložbe slika tuzlanskog umjetnika Vinka Lamešića.

Na temu krajolik i masline izloženo je 39 slika, a o izložbi i umjetniku na otvorenju je govorio književnik Atif Kujundžić. Na izložbi je govorio glavni tajnik Napretka g. Juraj Novosel a izložbu je otvorio fra Zdravko Anđić, gvardijan. Kujundžić je naglasio da je u Tuzli teže biti slikar nego bilo što jer je Tuzla od davnina baš kao po ugljenu i soli, bila poznata i po likovnoj umjetnosti. Stoga, Tuzla je ambijent u kojem se o likovnoj umjetnosti puno zna i sve što se želi

nazvati slikom u trenu biva izloženo vrlo ozbiljnoj opservaciji, recepciji, procjeni i ocjeni i ne može proći ni laž ni prijevara.

"Lamešićev slikarski put je logičan i stvaran. Slikarski se krećući od većeg ka manjem, tj. od motiva i detalja u malom formatu, Lamešić je sebi otvorio prirodan put od figuralnog ka apstraktnom slikarskom zahvatu i tako, u načelu, opredijelio se za uvid koji će omogućiti iskaz univerzalnog u njegovoj nutrinji." Najvažnija i najdragocjenija osobina slikara Vinka Lamešića u ovome trenutku prema Kujundžićevim riječima je njegova otvorenost i spremnost na tragalaštvo. Svoj izgrađeni smisao za detalj, Lamešić je transformirao do vrlo slobodno crtački projiciranih dijelova slike. Lamešić slika Tuzlu koja je predstavljena svojom arhitekturom ili njezinim relikvima kojima prijeti nestajanje, ali, ako se zagledamo u nepravilne plohe izlomljenog tla, vidjeti ćemo da ta arhitektura balansira. To je stvarnost o kojoj znamo, realnost pred kojom zatvaramo oči, a pred kojom umjetnik ne može oči zatvoriti jer, njegovo je da gleda, vizira i vizualizira i da nam pomogne da i sami progledamo, da osvijestimo svoj stvaran uvid u život i okruženje. "Svojim djelima Lamešić pokazuje kako gradi vrlo rječitost osobnu likovnu sintaksu. Mada se približava zrelosti, slikar je još uvijek u razvoju i najbolje od njega tek se očekuje" - zaključio je Kujundžić.

G. Atif Kujundžić

Sa izložbe...

FRAMA-JUVENTUS SALINARUM

Vinko Lamešić rođen je u Tuzli gdje i danas živi i radi. Predsjednik je Udruženja likovnih umjetnika Tuzlanske županije i Udruženja Likovnih umjetnika i dizajna HKD Napredak Sarajevo. Do sada je priredio mnoge samostalne izložbe u BiH i inozemstvu, a njegovi radovi izloženi su širom svijeta.

ŽUPA LUKAVAC PROSLAVILA SVOJ PATRON - BLAGDAN SVETOG ANTE PADOVANSKOG

Župa Lukavac u srijedu, 13. lipnja 2007. godine proslavila je svoj patron, blagdan sv. Ante Padovanskog. Misno slavlje je predvodio gvardijan tuzlanski, **fra Zdravko Anđić** uz koncelebraciju svećenika Tuzlanskog dekanata zajedno sa župnikom iz Lukavca i dekanom Tuzlanskog dekanata, prečasnim **Perom Ilićem** i ravnateljem Katoličkog školskog centra Sv. Franjo, **vlač. mr. Josipom Lebom**. Na početku Misnog slavlja kolege svećenike i sve vjernike pozdravio je prečasn Pero Ilić te se zahvalio svima, a posebice vjernicima iz drugih župa koji su došli da uveličaju proslavu ovoga blagdana.

Govoreći o svetosti za koju je potrebno mnogo kreposti, u svojoj propovijedi fra Zdravko se osvrnuo na predanje, povjerenje i poslušnost. Kako je kazao, predanje znači odreći se samog sebe i predati se drugome u posjed, na raspolaganje, pod upravu. Naravno, taj kome ćemo se tako izručiti nije bilo tko nego Bog.

"Mi se izručujemo njegovoj brizi, njegovoj volji, njemu na raspolaganje. Izručiti se Bogu znači biti njegovo vlasništvo. Na taj način Bog bi bio odgovoran za nas kao što je svaki čovjek odgovoran za svoj posjed. Čitamo u Starom zavjetu kako je Bog spasio Šadraka, Mešaka i Abed Nega iz peći ognjene. Kao što je oslobo-

dio tu trojicu, tako će osloboditi sve koji mu se bez pridržaja izručie. Izručiti se Bogu znači izručiti mu svoju slobodu. Jesmo li mi ljudi slobodni? Jesmo, ali relativno i u granicama! Nitko nas nije pitao hoćemo li se roditi, tko će biti naši roditelji, kojem ćemo narodu pripadati, kakva će biti konstrukcija našeg tijela. Čak nam je i vjerska zajednica kojoj ćemo

Fra Zdravko Anđić

pripadati bila unaprijed određena. Jesmo li slobodni? Sve to što nam je unaprijed dano možemo prihvatiti ili odbiti, naročito možemo prihvatiti ili odbiti vjeru. Ali kad smo Bogu povjerali svoju slobodu ne možemo više natrag. Bog traži da mu poklonimo sve, da sve bude njegovo vlasništvo, da on svime upravlja. Za čovjeka kome to uspije, možemo reći da je savršen čovjek."

Povjerenje i predanje međusobno su povezani. Mi se predajemo onome u koga imamo povjerenje a treća krepost koja je sa ove dvije usko povezana je poslušnost, kazao je fra Zdravko te dodao: *"Ako se predamo nekome zato što u njega imamo povjerenje da će nam pomoći, tada se moramo držati njegovih uputa. Ako smo zalutali i neko nam se ponudio kao vodič, a u njega imamo povjerenje, tada moramo ići putem koji nam on pokazuje. Prema tome, ako želimo da se Bog za nas brine i da nas vodi, moramo slušati njegov glas i ići putem koji nam on pokazuje."*

U svakoj situaciji moramo se držati tri pravila: sve predati u ruke Božje, imati povjerenje u Boga da je on gospodar situacije i slušati njegovu volju. Pokušajmo ove tri kreposti ostvariti u životu. Predajmo Bogu sve svoje brige i to sa apsolutnim povjerenjem i poslušnošću. Ovo je sigurno odličan recept za naše odnose s Bogom. Predanje, povjerenje, poslušnost, zapravo je sve u tome.

Ankica Stjepić-Čosić

PROSLAVA SV. ANTE U NAŠOJ ŽUPI

Proslava sv. Ante Padovanskoga, zaštitnika župe Drijenča, započela je svečanom svetom misom koju je predvodio dubravski gvardijan **fra Miroslav Ikić** uz sudjelovanje župnika fra Marka Antića i svećenika iz okolnih župa tuzlanskog dekanata, te velikim brojem vjernika pristiglih iz okolnih župa. Na ovoj proslavi zapaženi su bili i mnogi župljani obučeni u tradicionalne narodne nošnje kao i KUD "Župa Zovik", te Izvorno-folklorna skupina "Dokanj".

Tu su bili i drugi uvaženi gosti, g. mr. Josip Juras, generalni konzul RH, Juraj Novosel, glavni i odgovorni urednik Hrvatskoga Glasnika, predstavnici raznih udruga, kao i mnogi župljani iz dijaspore.

Nakon svete mise, ispred spomenika poginulim braniteljima, te poginulim i nestalim u Drugom svjetskom ratu, upričena je molitva i polaganje vijenaca.

Odmah iza toga uslijedilo je otkrivanje ploče na kojoj se nalazi grb župe Drijenča. Autor ovog grba je g. **Mijo Jurić**, rodom iz Drijenče, a koji trenutno živi i radi u Beču.

Ovoj se svečanosti, uz već spomenute goste, pridružio načelnik g. **Sead Muminović** sa svojim suradnicima.

Slijedilo je slavlje uz kolo i prigodne pjesme, a nakon toga župljani su počastili goste kako to i priliči.

Glasnik sv. Ante Padovanskoga
župe Drijenča

Misno slavlje

Na svetaj misi

Ispred crkve...

Polaganje vijenaca pred spomenikom

PROSLAVA PETROVA U TUZLI

Na starom crkvištu u centru Tuzle u petak, 29. lipnja okupilo se oko tisuću vjernika katolika da uveličaju proslavu zaštitnika grada Tuzle, župe i samostana - blagdan sv. Petra i Pavla. Misno slavlje predvodio je **fra Miron Sikirić**, vikar Franjevačke provincije Bosne Srebrene uz koncelebraciju dvadesetak svećenika iz Tuzlanskog dekanata i gostiju. Na

crkvišta daje osjećaj da ovo mjesto svakome vjerniku predstavlja nešto sveto, nešto što ne želi, ne može niti treba zaboraviti.

"Govoreći o svetkovini sv. Petra i Pavla, dvaju stupova Katoličke Crkve i sveopćeg kršćanstva, govorimo o svetkovini koja nas predstavlja čitavome svijetu i koja nas smiruje u zajedništvu koje nadilazi

Pavla ujedinjuje dvojicu apostolskih prvaka. Promatramo ih kao braću koja su radikalno i po tijelu i po naravi, po temperamentu, po životima različiti ali koje je sjedinila Kristova odluka da na njih položi temelje Katoličke Crkve i kršćanstva. Crkva je krajnje osebjuno spojila u jedan slavljenički dan slavljenje ove dvojice apostola dotle da današnji kalendar Katoličke Crkve ne dopušta da ih se više razdvaja i da ih se slavi odvojeno.

Život ih je dijelio a ponekad čak i suprotstavljao jedan drugima. Petar je bio ribar koji nije imao nikakvu posebnu izobrazbu, priprost čovjek koji je svoju vjeru oblikovao uobičajeno ondašnjom religioznošću Židova, odlazeći u Sinagogu na molitvu. Nakon susreta s Isusom iz Nazareta svim je srcem spremno krenuo za Gospodinom. Istovremeno je bio nestalan, bio je strašljiv do granice kukavičluka koji ga je doveo do zatajivanja onoga kojega je nasljeđovao. Petar prvi ispovijeda vjeru da je Isus mesija, da je on Krist, da je sin Boga živoga. I zato je nazvan stijenom na kojoj će Krist sagraditi Crkvu svoju. Nazvan je od Krista blaženim ali istodobno nalazimo potresno svjedočanstvo u Evanđelju da ga je Isus nazvao sotonom. Pun je Petar pogrešaka, pun je padova i trenutaka nevjere, ali Krist obećava da će moliti za njega kako njegova vjera ne bi malaksala i kako bi on učvršćivao braću u vjeri. Poziva ga da spasi njegovo stado i da naviješta njegovu riječ sve do Rima, do središta carstva.

Dragi kršćani, ljudima se u životu događaju veliki obrati u njihovim životima, događaju zvjezdani trenuci. Takve obrate vidimo u apostolskih prvaka Petra i Pavla. Za njih dvojicu bijaše sudbonosna riječ, sudbonosan susret s Isusom. Petar se susreo, sa zemaljskim Isusom a Pavao s uskrslim, proslav-

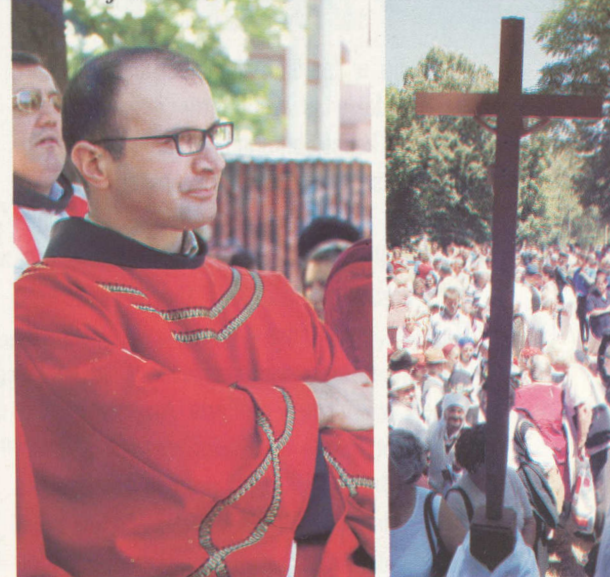
Veselje nakon svete mise

Crkveni zbor sv. Petra i Pavla

Dr. fra Miron Sikirić

Snimci Bličko i M. Antunović

ljenim Kristom. Isusov pogled i zav bili su dramatični, nepredvidivi kako onda tako i danas u našim životima a isto su tako dramatične i reakcije na taj poziv. Pojedina se ne može oteti pogledu i zovu jednog koji traži radnike u svoju žetvu. Zato je današnji blagdan, blagdan u kome osjećamo opetovani poziv svakom od nas pojedinačno, napose onim mladima diljem ove sveopće Crkve koji će primiti svete redove." Propovijedajući fra Miron je podsjetio vjernike i na trenutak kada je Isus stavio svoje učenike pred odlučno pitanje, ne toliko da sazna što misle, nego da im pruži priliku da sami sebi postave pitanje i da se izjasne. I onda istupa Petar u tako sudbonosnom času i progovara, očito u svoje ime i u ime svih 12 apostola. "Isus je Krist, pomazanik ali još više - on je sin Boga živoga." Na te riječi, na taj prolom Petrove ispovijesti Isus uzvrća komplimentom Petru. Između sebe i Petra uspostavlja jednu novu zbilju o kojoj i mi danas moramo razmišljati i za koju danas potresno moramo moliti, a to je zbilja Crkve. "Isus kaže, Crkva nije nešto, nego Crkva je netko i svaki kršćanin zna da je tajanstveno uvučen, uključen u to misteriozno biće Crkve koja je zapravo produženi Krist među nama. Mi ne ljubimo Crkvu zato što nam se sviđa ili ne, zato što smo zadovoljni njome, zato što je sveta ili nije sveta, zato što se nerijetko pretvorila i u grube okaštale strukture. Crkvu moramo ljubiti zato što je Božje djelo, zato što je Isus tako htio, zato što ju je on utemeljio. Eto razloga naše potresne obveze na ljubav prema Crkvi."

Ispovijest Petrova baš na svetkovinu postavlja nas pred pitanja: Tko smo mi? Tko sam ja kao kršćanin? I Petar i Pavao prije obraćenja bili su neprijatelji Božji, Pavao je žestoko i revno progono

Crkvu Božju, progono kršćane a Petar odvrćao Isusa od volje Očeve. Prije, obojica neprijatelji a poslije temelji Crkve. Petar je zanijskao da bi bolje mogao vjerovati. Pavao je bio oslijepljen u videnju gospodina u Damasku da bi bolje mogao vidjeti. Jedan nam otvara nebo a drugi nam omogućuje da uđemo u nebo, obojica nas primaju u vječno kraljevstvo. Petar i Pavao bili su apostoli s potpuno različitim naravima, s potpuno različitim načinom života i razmišljanja. Služili su gospodinu na potpuno različite načine, ponekad tako suprotstavljene da se činilo da nemaju ništa zajedničkoga ali obojica su zapravo nasljeđivali gospodina i bili potpuno isti u jednome - u ljubavi, u žaru za gospodina. Bili su izabrani, bili su pozvani i poslani. To ih je izabiranje, taj poziv i to poslanje povezivalo u služenju Kristu. "I upravo zbog toga ih trebamo slaviti zajedno. Zajedno jer nam svjedoče o tajanstvenom zajedništvu koje nadilazi svako ljudsko zajedništvo, svjedoči nam o zajedništvu u različitosti, o zajedništvu koje je utemeljeno na Kristovoj ljubavi za Crkvu i za čitav svijet. Bez Petra mi ne bismo mogli ljubiti ni vjerovati a bez Pavla ne bismo znali što vjerujemo i što ljubimo" - kazao je fra Miron.

Proslavu Petrova u Tuzli uveličao je veliki broj vjernika koji su iz skoro svih okolnih mjesta došli u tradicionalnim narodnim nošnjama, a posebno je bilo lijepo vidjeti i mnoštvo mališana odjevenih u narodnu nošnju. Ako je suditi prema viđenom, tradicija i običaji ovoga kraja neće biti zaboravljeni! Spomenimo još da je u misnom slavlju sudjelovao i crkveni zbor pod ravnanjem Zlatka Špoljarevića, a da je nakon mise upriličeno narodno veselje uz grupu "Tradicija".

Ankica Stjepić-Čosić

početku pozdravnim riječima nazočnima se obratio gvardijan tuzlanski, fra Zdravko Anđić i zahvalio vjernicima što su se odazvali u tako velikom broju te kazao da nazočnost vjernika na mjestu starog

svako ljudsko zajedništvo. Slavimo svetkovinu koja nas upoznaje i povezuje međusobno i koja nas povezuje pred Bogom" - kazao je u svojoj propovijedi fra Miron. Dodao je još: "Svetkovina Petra i

ŽUPA ŽIVINICE PROSLAVILA SVOJ PATRON - BLAGDAN ROĐENJA SV. IVANA KRSTITELJA

U nedjelju, 24. lipnja župa Živinice svečanim misnim slavljem proslavila je blagdan rođenja sv. Ivana Krstitelja, zaštitnika ove župe.

Vjernici su se za patron pripremali trodnevni-
com, a svete mise baš kao i na sam blagdan
predvodio je **dr. Luka Lučić**, prof. moralne

teologije u Zagrebu, dugogodišnji misionar u
Africi odakle se vratio prije nepunih godinu
dana. U koncelebriranom misnom slavlju sud-
jelovali su i svećenici Tuzlanskog dekanata
zajedno s dekanom tuzlanskim, prečasnim
Perom Ilićem te **dr. Antom Mišićem**, prof.
na Filozofskom fakultetu Družbe Isusove u
Zagrebu gdje obnaša dužnost dekana. Na
početku misnog slavlja nazočnima se obratio
župnik iz Živinice, vlč. **Vlado Jagostini** koji je
pozdravio kolege svećenike, vjernike iz ove i
okolnih župa te iskoristio prigodu da zajedno s
obitelji don Ante Mišića koji je inače kao i don
Luka Lučić rođen u Živinicama, uputi prigodne
čestitke povodom njegovog značajnog jubileja -
25 godina misništva.

Propovijedajući, Lučić nije želio ulaziti u
detalje rođenja sv. Ivana Krstitelja jer kako je
kazao, kada gledamo u životopis bilo kojeg
velikana ne gledamo na onaj trenutak kada je
rođen i od koga je rođen, nego što je značenje
njegova života, odnosno što je u njemu posti-
gao. Njegova pojava znači jedan val preokreta u
povijesti Izraela i u cijeloj povijesti spasenja.
Sveti Ivan Krstitelj bio je preteča Isusa Krista,
on je navijestio onoga koji će ispuniti Božje
naume, koji će ispuniti djelo našega otkupljen-
ja. O životu sv. Ivana govori i svjedočanstvo
Isusa Krista kakvo nigdje ne nalazimo u

Svetome pismu, a u kojemu ga definira
najvećim među ljudima od početka svijeta.

*"Isusova poruka o Ivanu Krstitelju nadilazi
sve naše imaginacije jer dolazi do onoga
trenutka kada sam Bog svjedoči za jednoga
čovjeka ne samo kao čovjek, nego kao sin Božji
i kao naš otkupitelj. Sv. Ivan, to mi dobro
znamo, slao je poruku svete istine od samoga
početka, i kada je propovijedao i kada se treba-
lo suprotstaviti onima koji su bili tako silni da
su osjećali da se mogu vladati i protiv Božjih
zakona što ga je na koncu i koštalo života."*

Govoreći o Isusu i čudesima koja su se
događala, da gluhi ponovno čuju, da slijepi
progledaju, bolesni budu ozdravljeni, Lučić je
naglasio bitnost slobode vjerovanja. *"Božja riječ
ostaje naša norma života. Ima puno toga u što
se mi uplćemo što je dio našega života, pa
smatramo da nam koji put stvarno Bog mora
učiniti neko čudo da bismo vjerovali. To je
jedna velika zabluda! Pogledajte dobro u Sveto
pismo - nije čudo koje rađa vjeru, nego vjera je
ono što rađa čudesa. Pogledajte bilo koji sli-
jepac, bilo koji izliječen, uvijek je dobio jedan
prizvuk vjere tj. Gospodin reče: Idi u miru, vjera*

*te tvoja ozdravila. Stoga evo i danas kada slav-
imo sv. Ivana Krstitelja, možemo reći da slavi-
mo jednog, kako bih rekao kompletni lik Isusov
u smislu otkupljenja, jer on pokaza na Isusa kao
jaganjca Božjega. Isus je postao taj jaganjac jer
se predao za nas na križu gdje je bio raspet,
umro je za nas da bi nas otkupio. Ali braćo i*

*sestre, ne gledajmo ni Ivanov život niti život
gospodina Isusa Krista, samo do križa. Ivan je,
istina, bio pogubljen mačem, Gospodin pribijen
na križ, ali ni jedno ni drugo nije konac onoga*

*što je Bog naumio u poslanju sv. Ivana Krstitelja
i u poslanju svojega jedinoga sina jer se radi o
Božjoj moći uskrsnuća. Drugim riječima to
znači da smo pozvani ne samo na vjernost, ne
samo na izdržljivost, nego smo pozvani na život
vječni. To je naša norma života. Ne radi se
dakle o samo jednom trenutku, nego ovaj val
koji je počeo sa sv. Ivanom Krstiteljem
završava s uskrsnućem našega gospodina Isusa
Krista. Zato u tom smislu možemo jedino
razumjeti riječi: Blago tebi što
si povjerovao/la."*

Sv. Ivan Krstitelj je jedan
od pravih heroja, svetaca i
mučenika koji je putokaz i bez
kojega ne možemo zamisliti
niti jedan naš kršćanski dan.
Naš kršćanski dan počinje koji
put sa sumnjama i brigama.
Uvijek je potrebno da barem
neko vrijeme kleknemo pred
Boga, zamolimo za njegov
blagoslov, za njegov putokaz,
njegovo poštenje, njegovo što

se tiče svega u odnosu na naš budući dan. U
tom smislu molimo se sv. Ivanu duboko u
svome srcu vjerujući da će nas on uslišiti ako
poželimo tu veliku milost da budemo svjedoci
našega gospodina Isusa Krista baš kao što je i
on bio.

Ankica Stjepić-Čosić

Radost uspjeha

Još jedna uspješna godina je iza nas. Učenici i djelatnici Osnovne škole
"Sveti Franjo" su ostvarili izvrsne rezultate kako u redovitom nastavnom radu
tako i u izvanrednim aktivnostima. Dokaz tomu jeste i postignuta visoka
srednja ocjena na razini škole koja iznosi 4,50. Ove školske godine su naši
učenici sudjelovali na općinskim, županijskim i federalnim natjecanjima iz broj-
nih oblasti i pokazali zavidne rezultate. Posebno smo ponosni na Specijalno
priznanje dobiveno za kontinuitet vrhunskoga uspjeha na **"Smotri stvaralaštva
učenika osnovnih i srednjih škola Tuzlanskog kantona"** iz oblasti recitacije.

Škola je tijekom školske godine bila aktivno uključena u realizaciju različitih
projekata koji su u funkciji poboljšanja nastavnog procesa. Primjerice, glazbeni
projekt u suradnji s The Mandeville School (Velika Britanija), projekti borbe pro-
tiv droge, realizacija pedagoškog programa u suradnji s Centrom za terapiju i
savjetovanje "Vive éene", emitiranje obrazovne emisije "Planet mladih" na val-
ovima Radio postaje Soli, izrada CD-a s predstavama nagrađenim na Festivalu
kulturno-umjetničkog stvaralaštva pod pokroviteljstvom RTV TK-a.

Sve ove ostvarene aktivnosti i postignuti rezultati nas čine korak bliže real-
izaciji vizije naše škole, a to je: kvalitetna škola sa skladnim međuljudskim
odnosima i pozitivnom socioemocionalnom interakcijom. Škola suvremenih
odgojno-obrazovnih strategija, kreativnih i inventivnih učitelja i zadovoljnih
učenika.

Žana Altumbabić, direktorica

SVEČANI ISPRAĆAJ X. JUBILARNE GENERACIJE

Na svečanom ispraćaju i dodjeli diploma **X. jubilarnoj generaciji**
maturanata Opće gimnazije KŠC "Sv. Franjo" u Tuzli 18. lipnja okupili
su se brojni roditelji, prijatelji, profesori i učenici.

Oni su u tradicionalnom mimohodu u svečanim togama prošli ulicama Tuzle
od KŠC do Kapije gdje su položili cvijeće poginulog mladosti u proteklom ratu.
U amfiteatru Centra direktor gimnazije fra Martin Antunović dodijelio je 19 priz-
nanja i nagrada učenicima koji su kroz sve godine gimnazijskog školovanja bili
odlični, te 7 nagrada učenicima koji su se naročito isticali u izvanškolskim
aktivnostima i sekcijama tijekom svih godina. U ime Udruge PRIJATELJA KŠC
dopredsjednica prof. Tomka Divković nagradila je najuspješniju učenicu u
izvanškolskim aktivnostima **Dinu Avdić** godišnjom nagradom i pozvala sve
sadašnje i bivše maturante na zajedničko druženje 20. kolovoza.

Ravnatelj Centra **mr. vlč. Josip Lebo** čestitao je svim maturantima koji su
uspješno položili eksternu maturu i proglasio učenicu X. jubilarne generacije
Ines Misiju koja je od pet sličnih učenika bila najuspješnija.

U ime roditelja maturantima i roditeljima čestitala je gđa Ljiljana
Pavlijašević i zahvalila razrednicima, profesorima i školi.

Već treću godinu maturanti ove gimnazije polažu eksternu maturu kao i u svim
KŠC. Iako je svi nisu uspješno položili čak 38. maturanata bilo je odličnih. Srednja
ocjena na kraju školske godine na nivou gimnazije prije popravkih je 4,22.

Brojne nagrade i priznanja u protekloj godini postigli su učenici i profesori
ove škole. Proforski zbor nagradio je učenike priznanjima, novčanim
nagradama i knjigama, a najuspješnije jednodnevnim nagradnim putovanjem u
Zenicu, Kraljevu Sutjesku i Bobovac.

Ravnatelj Centra nagradio je nastavnike OŠ i gimnazije jednodnevnim izle-
tom i posjetom Likovnoj galeriji "Šimun" u Dubravama, župama Brčko, Boče i
Zovik. U svim mjestima bili su lijepo primljeni. Poseban doživljaj bio je u Zoviku
u druženju s nastavnicima OŠ "Zovik" koji je upriličio župnik fra Petar
Matanović.

Tekst i foto: M. Antunović

Znak križa nas treba mijenjati i obogaćivati

Povodom blagdana svetog Ivana Krstitelja u filijalnoj kapelici na Tetimi u Tuzli od ove godine se svečano krenulo u simboličan hod od stare do novoizgrađene kapele, posvećene ovom velikom svecu.

Naime, dolazak oko dvjestotinjak vjernika na mjesto stare kapele i blagoslov kipa Svetog Ivana Krstitelja bili su uvod u ovo simbolično obilježavanje.

nje. Dvadesetak mladih Franašaka iz Tuzle krenulo je put nove kapele s bakljama u rukama hoćeći pred

kipom svetog Ivana Krstitelja. Moleći krunicu i pjevajući zaštitniku Tetime brdo i kameniti put nikome nisu smetali, čak i oni najstariji živo su hodili. Nakon što se stiglo na mjesto nove kapele, mladi su s bakljama stali duž oltara i tako cijelu misu odražavali gorući život svetog Ivana Krstitelja.

Fra Zdravko Anđić, gvardijan Tuzlanski u svojoj se propovijedi posebno osvrnuo na lijepe riječi i lijepe susrete koji čovjeka mogu podići iz teške i nemoćne situacije. Mada je danas lijepe i zdrave komunikacije sve manje, Križ koji je Isus podnio radi nas treba nas mijenjati i obogaćivati.

"Mi u ovom našem hodu u kojem smo častili Boga pokazujemo prema onomu koji je rekao 'Evo Jaganjca Božjega'. Slaveći Boga preko djela Ivana Krstitelja i mi se želimo pridružiti koloni onih velikih svetih ljudi čiji život je bio usmjeren prema Bogu. Znak križa ne označava samo znak smrti Gospodina Isusa Krista, nego znak pod kojim će On opet doći i znak koji nam je Gospodin ostavio. To je znak koji nas treba mijenjati. Naš životni put se treba u križu očitovati i kroz križ trebamo ići prema samom Bogu. Svi znamo da nam je ponekad veoma važno čuti neku lijepu riječ i da se upravo tada znamo oduševiti, pa makar to trajalo samo jedan trenutak. Nekada nas te lijepe riječi znaju izvući iz teške i nama naizgled teške situacije. Vidimo da upravo te riječi su bile tako blage i odjednom se pred nama otvara jedno obzorje novih pogleda i novih mogućnosti ljepšeg života. Ima riječi koje nam pokazuju što je život i uvijek ih trebamo govoriti. Lijepe riječi i susreti obogaćuju čovjeka. Mi smo se dana ovdje susreli s nečim što nam naizgled može izgledati kao nešto neobično. Susreli smo se s jednim novim križem koji su mještani Tetime postavili na mjestu starodrevne kapele. Susreli smo se s kipom svetog Ive. Susreli smo se s jednom stvarnošću koja nas poziva na promjenu. Znak križa nas treba mijenjati, podsjeća nas na ono što se dogodilo i ono što će se dogoditi. Naš život se očituje u križu i kroz križ treba ići prema nebu. Znak

križa nas treba obogaćivati. Ono što bi nam svima mogla biti poruka s ovog mjesta, jeste ono što je sam sveti Ivo govorio, poravnajte staze Gospodinu i neka se svaka dolina slegne da Gospodin može doći," kazao je Anđić naglasivši da i mi poput sve-

gospodine svoj život trebamo pripremiti za Gospodina. Velik broj vjernika u svetom Ivi našao je spas i u njemu traži izvor snage. Ljudi veoma često griješe pred izvorima. Svi imamo izvore vode i zao-bilazimo ih i iako su nam dati da ih crpimo, mi to ne činimo. Tako je i sveti Ivan Krstitelj poput izvora snage kome trebamo poći i crpiti tu snagu. On nas sam na to poziva.

U konceleciji svete mise uz fra Zdravka Anđića sudjelovali su i fra Marko Lovrić te fra Martin Antunović. Mještani Tetime, sretni zbog početka obilježavanja njihovog zaštitnika priredili su bogatu trpezu, meze i pića. Tako su svi zajedno uz čašicu razgovarali i razvijali upravo ono što je Gvardijan Anđić naglasio, zdravu komunikaciju. Dao Bog još puno ovakvih susreta i malih, a opet velikih hodočašća.

Maja Jurić

VITEŠKI AKORDI U TUZLI NASTAVLJA SE OBILJEŽAVANJE PETROVIH DANA U TUZLI

U nedjelju 3. lipnja, Franjevački samostan u Tuzli je upriličio koncert zbora "Viteški Akordi". Koncert je upriličen u povodu blagdana zaštitnika grada Tuzle, Samostana i župe, svetih apostola Petra i Pavla, a u sklopu manifestacije "Petrovo u Tuzli" koja traje već duži niz godina i kojom se i kulturnim sadržajima nastoji pružiti i ukazati na značaj ovoga dana, ne samo za katolike, već i za druge stanovnike našega grada.

Ove su godine Petrovi dani u Tuzli započeli izložbom akademskoga slikara i asistenta na Akademiji likovnih umjetnosti na Širokom Brijegu, gospodina Mladena Ivešića, a evo nastavljeni su koncertom jednog sjajnog zbora iz srednje Bosne.

Zbor "Viteški Akordi" djeluje od 1997. godine i broji 15 članova. Pjevaju isključivo a capella i nezaobilazan su čimbenik svih kulturnih, ali i društvenopolitičkih događanja u Vitezu i Srednjoj Bosni. Redoviti su sudionici smotri Hrvatskih pjevačkih zborova u BiH i smotri pučkih zborova.

U deset godina postojanja zbor je iza sebe ostavio niz zapaženih nastupa i rezultata na različitim natjecanjima. Treba spomenuti da su članovi zbora kao pratnja dva puta nastupali s primadonom Sarajevske opere gospođom Gertrudom Munetić i s prvakom Sarajevske opere gospođinom Ivicom Šarićem u Domu armije u Sarajevu. Godine 2005. sudjelovali su na međunarodnoj smotri zborova u Puli posvećenoj Hrvatskom skladatelju Matku Brajši. Također su u svome gradu organizirali i sudjelovali na večerima poezije sa sarajevskim glumicama Nadom Đurevskom i Gordanom Boban. Ove su godine na natjecanju zborova u Bijeljini (MAJSKE MUZIČKE SVEČANOSTI) u konkurenciji komornih zborova osvojili i zlatnu medalju.

Pjevaju isključivo duhovne skladbe, narodne skladbe, te izvorne skladbe iz srednjobosanskoga kraja, a zborom ravna gospođa Olga Krezić. Ove su godine ostvarili već tridesetak nastupa, a kruna svega trebao bi biti nosač zvuka kojega planiraju izdati u povodu desetljeća svoga postojanja.

Svojim su prvim nastupom u našem gradu opravdali poziv tuzlanskoga gvardijana fra Zdravka Anđića, a što Gvardijan i Samostan planiraju svima nama prirediti do blagdana svetih Petra i Pavla ostaje da se vidi.

I. K.

DANI 2. - 6. juni monodrame

2. 6. **Željko Königskecht**
Subota
Matko Elezović: PROFESOR DAJTE DVA!
Režija: Željko Königskecht

3. 6. **Zijah A. Sokolović**
nedjelja
Kobare - "MEUBIGRE 0 - 24"

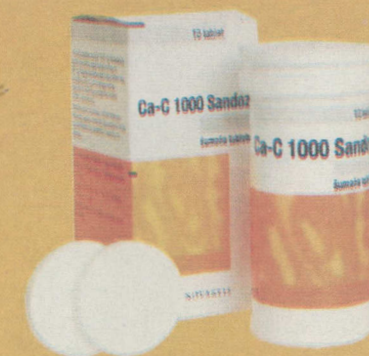
4. 6. **Ljiljana Stjepanović**
ponedjeljak
Kobare - Tihomir Ilić: "LJUBAV, AH LJUBAV"
Režija: Mihajlo Vukobratović

5. 6. **Željko Pervan**
utorak
"VEČER S ŽELJKOM PERVANOM" - Stand up komedija

6. 6. **Zlata Numanagić**
srijeda
"KAKO OSVOJITI, ZADRŽATI I OSTAVITI MUŠKARCA"

Pokrovitelji: Vlada Tuzlanskog kantona - Općina Tuzla
Generelni sponzor: **FABRIKA DUNANA SARAJEVO D.O.O.**

Ca-C 1000 Sandoz®

Ca-C 1000 je jedinstvena šumeća tableta prijetnog okusa, koja sadrži toliko vitamina C kao 17 narandži i toliko kalcija kao 1 čaša mlijeka.

Ca-C 1000 je odličan izbor:

- pri liječenju prehlade i gripe
- za sve, koji se neuravnoteženo hrane
- kada osjetimo pomanjkanje energije
- u starosti
- pri dužoj bolesti ili poslije nje
- za pušače
- za vrijeme trudnoće i dojenja
- kod fizičkog napora (sport)
- u stresnoj situaciji
- za adolescente (kod brzog rasta)
- poslije operacije
- pri dijetama mršavljenja

Prije upotrebe pažljivo pročitajte upute!
O rizičnim i neželjenim djelovanjima posavjetujte se sa ljeknikom ili farmaceutom.

MEDIS

NOVARTIS

GRAĐEVINARSTVO
PROIZVODNJA
TRGOVINA

LUCIANA

Adresa: Magistralni put bb, Lukavac, BiH
Tel/fax: ++387 35 553 454, 553 453

E-mail: luciana@bih.net.ba
www.luciana.ba

ŠESNAEST GODINA SAMOSTALNOSTI REPUBLIKE SLOVENIJE

U Tuzli je 26. lipnja otvorena VI. izložba slika i skulpture Likovne sekcije Udruženja građana slovenskog porijekla Tuzla pod nazivom "LIKOVNI POGLED NA SVIJET - JE LEPTIROV LET". Izložba je upriličena i otvorena u povodu šesnaestoga rođendana Republike Slovenije. Naime, 25. lipnja 1991. godine proglašena je samostalnost Republike Slovenije zasnovana na volji slovenskoga naroda i izražena na plebiscitu šest mjeseci prije tog povijesnog događaja.

Tuzlansko Udruženje građana slovenskog porijekla "SLOVENSKA SKUPNOST" djeluje još od daleke ratne 1993. godine kada je skupina uglednijih Slovenaca u Tuzli organizirala i osnovala "DRUŠTVO SLOVENACA TUZLA". Svrha Udruženja od tada pa sve do danas jest okupljanje, međusobno upoznavanje, očuvanje jezika i običaja slovenskoga naroda, te upoznavanje s kulturnim, gospodarskim i povijesnim tradicijama Republike Slovenije.

Do danas je ovo udruženje organiziralo niz značajnih kulturnih manifestacija i događanja u

našemu gradu, a ovaj se put gradu Tuzli predstavilo petnaest autora, naših sugrađana, svih uzrasta i generacija. Izložba je realizirana u više likovnih tehnika: crtež, grafika, akvarel, tempera, ulje, akrilik na platnu i skulpture, a postavljena je i može se pogledati sve do 20. srpnja u izložbenome prostoru glavne zgrade NLB Tuzlanske banke.

Mnogobrojnu okupljenu publiku, članove Udruženja i goste pozdravili su g. **Julius Zupan**, predsjednik izvršnog odbora SLOVENSKE SKUPNOSTI i ispred Likovne sekcije gđa **Melada Huseinagić**.

Gospodin Zupan je tom prigodom sve prisutne podsjetio na povijesni put koji je Republika Slovenija prošla u ovih šesnaest godina od osamostaljenja do članstva u Europskoj Uniji, ali i na povijesni put Udruženja u Tuzli, od osnutka, ratnih nevolja i borbe za preživljavanje u Tuzli i Bosni i Hercegovini, pa do poraća i svega onoga čime se Udruženje danas bavi.

Na poseban način je istaknuo: "...mi sada živimo u Bosni i Hercegovini zajedno s drugim građanima BiH, ali bogatiji zbog svoje različitosti i zbog toga što možemo reći da imamo dva identiteta u dvije domovine."

Gospoda Melada Huseinagić je u ime Likovne sekcije, koju inače vodi g. Vlatko Zimmer, istaknula da: "Šestom izložbom slika i skulpture petnaest likovnih umjetnika Likovne sekcije predstavlja se zadanom temom LIKOVNI IZRAZ LEPTIRA. Ovom likovnom temom predstavljamo se kao cjelina, a s izraženim vlastitim pojedinačnim umjetničkim rukopisom, izraza, pogleda, mašte, kreativnih likovnih vrijednosti. Beskonačno mnogo je i neiscrpna zadaća stvaralaca da te mogućnosti snovito i bajkovito izrazi na svoj jedinstven način. U beskonačnosti mogućnosti, stvara poetiku djela koja doseže besmrtnost."

Izložbu je kao domaćin otvorio direktor NLB Tuzlanske banke g. Almir Šahinpašić. "Zadovoljstvo nam je što po drugi put imamo priliku našu salter salu ukrasiti likovnim radovima i skulpturama ovog Udruženja koje okuplja talentirane i kreativne zaljubljenike umjetnosti različitih starosnih dobi. Vjerujem da smo mnogo puta do sada, ovakvim i sličnim aktivnostima, pokazali da cijenimo kulturne vrijednosti našeg grada, ali i šire društvene zajednice. Nastojat ćemo da i ubuduće, u skladu s vlastitim mogućnostima, pružimo podršku ovakvim projektima i na taj način damo mali doprinos afirmaciji različitih kulturnih i društvenih vrijednosti koje se njeguju u našoj zemlji." rekao je otvarajući izložbu gospodin Šahinpašić.

Otvorenje izložbe svojim su nastupima uveličali i članovi skupine "Veseli Slovenci", učenici slovenskoga jezika, članovi Likovne sekcije i Zbor "Juventus Salinarum" pod ravnanjem g. **Zlatka Špoljarevića**.

I. K.

MAGISTRALA

*Ovuda maršira prošlost
Ovo je osveta stvarnosti!
Ovuda protiče rijeka
Ovo je osveta bezvodu!
Ovuda kroči Krist od Sunca
To je posveta Nama Samima
Srbom Ljubavi čutim kraj
Bezvodni
Srbom Prirodnosti čutim kraj
Bogumilski
Vjetrom povijesti šiban
Tankočutnošću svoga ega
Sniva
Dobri Bošnjani
(ni Pravoslavac, ni Katolik, ni Musliman)
Sniva veliki san
Magistralu sniva
Na Mramorovima,
Na suroj strani Svijeta
Klikaj prolaznosti a
Upit nad sadašnjošću
Sanja ovaj putnik naše Magistrale
Kamo?
U kam!
Kuda?
U noć rječnu!
S kim?
S Bogom!
S Bogom!
S Bogom!
Jer ovuda traje San
I Magistrala traje
Magistrala bodoljublja
Bogumilskog
Snivana i nikad
Dosnivana
Žuđena i nikad
Dožuđena
Zato u San
U San sa Bogom
Jedinim
Magistralom
Jedinom!*

GRADIMIR GOJER

MEĐUNARODNA GALERIJA PORTRETA

Četvorica na "Izložbi petorice"

Umjetnička grupa koju čini grupa likovnih umjetnika iz Tuzle, u utorak, 12. lipnja upriličila je izložbu nazvanu "Izložba petorice". Preko četrdeset djela pet autora, Mustafe Pašića, Edina Derviševića, Ismeta Hrvanovića, Begana Turbića i Čazima Sarajlića, izloženi su u Međunarodnoj galeriji portreta i bili su dostupni posjetiocima u naredne dvije sedmice.

"Ovdje izložena likovna djela, nisu postavljena da bi činila jednu cjelinu, nego baš naprotiv, da razlike na jednom mjestu pokažu drugačije pravce ove petorice umjetnika. Ja sam se ovdje predstavio tehnikom Akrilik, koja u principu djeluje dekorativno", rekao je Ismet Hrvanović, jedan od izlagača.

Veliki broj posjetilaca koji su prisustvovali otvaranju izložbe imali su priliku vidjeti, ne samo djela na platnu i nekoliko izvedbi skulptura koja su uglavnom djela Edina Derviševića. Sva izložena djela nastala su, prema riječima Čazima Sarajlića, u proteklih četiri godine.

Ovo je treća izložba ove umjetničke grupe, koja se nije okupila da bi privukla na sebe neku pažnju, nego je tu ne bi li pokazala tuzlanskoj javnosti neku aktivnost, rekao je Sarajlić dodajući na otvaranju izložbe da djela jednog od ove umjetničke grupe, Begana Turbića, nisu zastupljena jer dotični umjetnik nije stvarao u zadnjem periodu.

M. Š.

Samostalna izložba Čazima Sarajlića u Ateljeu Ismeta Mujezinovića

"DESET GODINA POSLIJE" - IZLOŽBA ZAHVALNOSTI I INATA

"Deset godina poslije" je izložba Čazima Sarajlića postavljena u nedjelju navečer u Ateljeu Ismeta Mujezinovića, kojom je ovaj tuzlanski umjetnik i dugogodišnji direktor Međunarodne galerije portreta rekapitulirao svoj rad u proteklom desetljeću.

"Prvu izložbu sam imao 1997. godine, u Franjevačkom samostanu Svetog Petra i Pavla i to zahvaljujući tadašnjem gvardijanu fra Petru Matanoviću. Današnja izložba obuhvata tridesetak slika iz različitih perioda mog stvaranja, od početka devedesetih pa sve do onih nastalih u ovoj godini", rekao je Čazim Sarajlić.

Prema riječima Sarajlića ova nedjeljna izložba predstavlja njegov stvaralački put koji je, kako kaže, malo ambiciozan ali i neophodan jer čovjek treba sažeti svoje iskustva na jedno mjesto.

"Ja sam ovom izložbom želio ukazati da sam u zadnjih deset godina radio i stvarao. Također, želio sam se zahvaliti i nekim ljudima koji su me cijelo ovo vrijeme poticali ali i pokazati onima koji su me osporavali. Tako da je ova izložba, u jednu ruku i izložba inata", kaže Čazim Sarajlić koji je izložbu "Deset godina poslije" upriličio za svoj 59. rođendan.

U prigodnom programu sudjelovale su i mlade tuzlanske glazbenice Nataša Kakeš i Maida Omerćehajić, koje su izvođenjem kompozicija dale poseban "štimung" ovom kulturnom događaju. Pri otvaranju izložbe, Sarajlić se zahvalio na dolasku velikog broja Tuzlaka, uglavnom njegovih kolega i prijatelja, koji su se poslije razgledanja Čazimovih djela, u vrtu Ateljea družili do duboko u noć.

M. Šahović

Umjetnički noviteti

BKC Tuzla "preuzeo" Likovnu koloniju "Marić"

Poslije prošlogodišnjega zastoja i neodržavanja Likovne kolonije "Marić", u tuzlanskom selu Husino, ova afirmirana umjetnička manifestacija dobila je novo organizacijsko i financijsko ozračje. Na zadovoljstvo likovne umjetnice Jadranke MARIĆ, ovogodišnja - dvanaesta - Kolonija, dobila je zaštitni znak Udruge likovnih umjetnika Tuzlanske županije i Bosanskog kulturnog centra Tuzla. Tijekom jedanaestogodišnjeg trajanja ove likovne manifestacije u domu obitelji Marić našlo se oko 300 kvalitetnih slika i skulptura pa im je postao problem deponiranja umjetnina.

"Osim teškoća sa čuvanjem meni dragih umjetničkih djela koje su ostavili dosadašnji učesnici Kolonije, a i mojih, susrela sam se i sa

financijskim teškoćama. Na svu sreću pa sam naišla na razumijevanje u BKC-u Tuzla. Uz financiranje ovogodišnje Kolonije, moji prijatelji iz ove institucije su preuzeli obavezu deponiranja i čuvanja radova, te izlaganja", rekla nam je slikarica Marić, uz napomenu kako će se Kolonija i ubuduće održavati u domu Vlade i Jadranke Marić i da će zadržati već afirmirani naziv Likovna kolonija "Marić".

Od 30. lipnja do 7. srpnja 2007. godine na Koloniji "Marić" radili su Mirsad Hadžiefendić, iz Tuzle; Darko Jovanović i Slavica Jalovičar, iz Osijeka; Ljilja Ivković, iz Bijeljine; Predrag Lojanica, iz Beograda; Enisa Pilavdžić i Zoran Kovačević, iz Tuzle; Vjekoslava Čondrić, iz Fojnice; Ana-Maria Marić i domaćica Kolonije

Jadranka Marić. Svi sudionici će tijekom boravka i rada na Husinu načiniti najmanje dva djela, od kojih će po jedno ostati u vlasništvu BKC-a i obitelji Marić.

Ovim potezom BKC Tuzla, ekskluzivno saznanje i objavljuje Hrvatski glasnik, započinje i sa stvaranjem svoje zbirke umjetnina, a krajem 2007. godine, u povodu desete obljetnice rada, bit će postavljena mega-izložba umjetnina, s više stotina izložaka, vlasništvo Likovne kolonije "Marić" i djela čiji je autor Jadranka Marić. Izložba će biti otvorena 30 dana, a po potrebi dio radova će biti izložen kada nema izložbi drugih umjetnika.

N. J. I.

50 godina Srednje muzičke škole Tuzla

Koncert ženskog kamernog zbora

U srijedu, 13. lipnja 2007. godine održan je u Bosanske kulturnom centru Tuzla Koncert ženskog kamernog zbora. Dirigent prof. dr. Čestmir Dušek. Klavirska suradnja: Zrinka Andrejaš, prof. i Lejla Mulaosmanović, prof.

U Narodnom pozorištu Tuzla Izuzetan koncert mladog gitariste Sanela Redžića

Sanel Redžić, mladi i izuzetno nadareni gitarista maturant Srednje muzičke škole u Tuzli, u klasi prof. Predraga Stankovića upriličio je diplomski koncert u Narodnom pozorištu Tuzla. Istovremeno, promovirao je i svoj CD. Ljubiteljima klasične muzike koji su nagradili velikim pljeskom, na završnom koncertu predstavio se djelima Bacha, Aguada, Rodriga (korepeticija Ena Ovcina - klavir) i Domeniconia.

Mladi gitarista Sanel Redžić gitaru svira od osme godine. Prvi međunarodni nastup imao je u Češkoj Republici, a nakon toga u Mađarskoj, Njemačkoj, Sloveniji, Austriji, Italiji, Grčkoj, zemljama regije. Na domaćim i međunarodnim takmičenjima osvojio je brojne, vrlo značajne nagrade među kojima je i prvo mjesto na međunarodnom takmičenju mladih gitarista do 35 godina održanom u Mađarskoj ove godine. Također, proglašen je najtinejdžerom Općine Tuzla za školsku 2004./2005. godinu. Snimio je i prvi CD za izdavačku kuću Gramofon iz Sarajeva, što je ujedno i prvi CD klasične gitare ikada snimljen u BiH.

Od oktobra ove godine školovanje će nastaviti na prestižnoj akademiji Franc Liszt u Weimaru u klasi prof. Thomasa Mullera - Peringa.

A. D. S.

Maturski koncert

Nataša Kakeš -violina-

Prostor u Međunarodnoj galeriji portreta bio je mali da primi sve one koji su željeli poslušati maturski koncert Nataše Kakeš - violina u klasi profesorice Maje Dušek - Cakić.

Nataša je izvela djela Bacha, Fiorilloa, Paganinia, Mendelssohna, a publika je burnim aplauzom nagradila mladu violinistku nakon svake izvedene kompozicije.

Sa svojim gostom, gitaristom Sanelom Redžićem, izvela je "Cafe 1930" - A. Piazzolla, a sa Maidom Omerčehajić (klavir) "Meditacije" - J. Massenet.

Maida Omerčehajić i Nataša Kakeš su više puta svirale zajedno i ta njihova uvježbanost se osjeti u svakom taktu. Osvajale su mnoge nagrade među kojima je u prva nagrada na Otvorenim takmičenjima muzičkih škola "Davorin Jenko" Beograd, kada su osvojile prestižnih 99 bodova. Mlada umjetnica za kraj je ostavila "Crnogorsku igru" (N. Hercigonja) koju je izvela uz klavirsku pratnju profesorice Nedžmije Omerčehajić, a nakon što ih je publika vratila još jednom ponovile su zadnju točku na zadovoljstvo prisutnih uglednih građana Tuzle, rodbine i prijatelja.

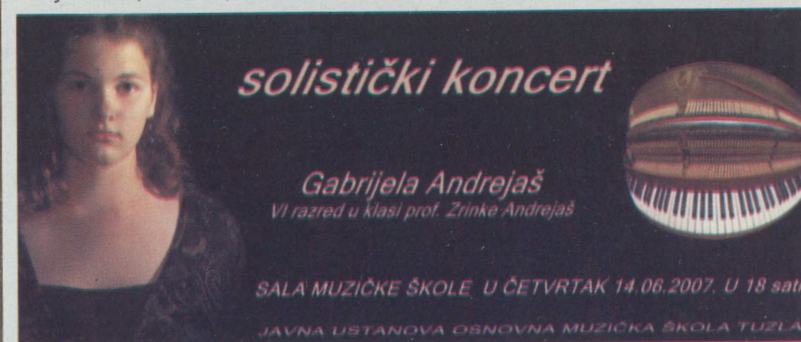
Osnovna muzička škola Tuzla SOLISTIČKI KONCERT GABRIJELE ANDREJAŠ

U dvorani Muzičke škole u četvrtak, 16. lipnja 2007. učenica generacije Gabrijela Andrejaš održala je solistički koncert.

Na repertoaru su se našla djela Johanna Sebastian Bacha, Wolfganga Amadeusa Mozarta, Stephena Kellera, Felixa Mendelssohna-Bartoldya i Jasmina Osmića.

Gosti koncerta: Kamerni ansambl Srednje muzičke škole

- Mirna Alibegović I. razred, flauta
- Amina Dropić, I. razred, flauta
- Jasna Ahmetović III. razred, klarinet
- Nataša Kakeš IV. razred, violina
- Almir Mešković IV. razred, harmonika
- Gabrijela Andrejaš, klavir
- Šejla Glinac, V. razred, violina

Gabrijela Andrejaš je postigla značajne uspjehe na domaćim i međunarodnim natjecanjima te izvanredni pedagoško-metodološki dar i rad svojih profesorica gospode Lidije Kuzmić i gospode Zrinke Andrejaš dali su odlične rezultate. Gabrijeli čestitamo i vjerujemo da ćemo imati prilike slušati njene koncerte u velikim dvoranama grada.

Dramski studio Djeca za djecu

Premijera predstave Maskenbal u Srebren-šumi

Jagode, leptir, mravi, vjeverica Cica i njena prikolica, Kupus zeka i njegova seka, vilenjaci, djetlić Ključko, Skoka skakavac, mravac Kratkorukavac su samo neki od likova u novom projektu Dječjeg dramskog studija "Djeca za djecu" koje djeluje pri Narodnom pozorištu Tuzla. Riječ je o predstavi Maskenbal u Srebren-šumi, po tekstu pisca Zlatka Jugovića, u režiji tuzlanskog glumca, a ujedno i voditelja dječjeg studija, Midhata Kušljugića koja je premijerno izvedena u prepunoj dvorani tuzlanskog Pozorišta.

Uz veselu družinu na sceni, male glumce, njih šezdesetak članova Dramskog studija uzrasta od 3 do 17 godina koji su istakli da su jako sretni i zadovoljni radom u Dramskom studiju, njihovu pjesmu "Baš je lijepo družiti se skupa pogotovu kad smo svi vesela grupa..." pjevali su i pljeskali svi mališani i oni malo stariji u sali Pozorišta.

"Dječja predstava Maskenbal u Srebren-šumi je dramsko revijalnog tipa..." riječi su Midhata Kušljugića koji smatra da su uspjeli napraviti i spojiti nešto bajkovito i ujedno moderno...

Asistent režije bio je Dragan Krstić, scenograf Semir Ramić, muziku potpisuje Danijel Slavuljica - Čelo, producent Ferid Hukić Feca, kostimi su iz fundusa Pozorišta, ali dosta izvanrednih kostimskih elementa, kreacija za svoju djecu uradili su roditelji.

Dramski studio "Djeca za djecu" radi dvije godine. Prvi projekt bio je Fantastične avanture viteza Maske. Sa ovom predstavom gostovali su i u Brčkom, Visokom i Sarajevu. I sa ovim novim projektom u planu su gostovanja u mjestu Tuzlanskog kantona, ali i u Bihaću, Sarajevu, Brčko...

A. D. S.

U Narodnom pozorištu Tuzla

Premijera Pipi duga čarapa

Mladi glumci tuzlanskog dramskog studija "Djeca za djecu" na veliku radost mališana predpremijerno su izveli još jednu predstavu. Ovaj put riječ je o predstavi po motivima Astrid Lindgren "Pipi duga čarapa" čiji tekst je adaptirao Milenko Iliktarević, a režiju potpisuje tuzlanska glumica Remira Osmanović.

S obzirom na to da je ova godina u znaku stogodišnjice od rođenja Astrid Lindgren i odlučili smo tuzlanskim mališanima podariti ovu lijepu predstavu, rekao je direktor NP Tuzla, Iliktarević.

Riječ je o veoma zanimljivoj, veseloj, kreativnoj, lijepoj, razdraganoj predstavi s puno songova, plesa, pjesme u kojoj sudjeluje 20 malih glumaca - djece, članova Dramskog studija "Djeca za djecu", navela je Osmanović.

Scenografiju u predstavi potpisuje Sead Hodžić His, kostimograf je Mirjana Zoranović, glazba je povjerena Draganu Divjaku, a suradnik na pokretu je Sara Matar.

Članovi Dramskog studija koje djeluje pri Narodnom pozorištu Tuzla do sada su veoma uspješno izveli i predstave Fantastične avanture viteza Maske i Maskenbal u Srebren-šumi. Ove dječje predstave bit će na repertoaru tuzlanskog Pozorišta, a istovremeno planirana su i gostovanja u Tuzli, Tuzlanskoj županiji, pa i šire.

A. D. Savić

U Kući plamena mira u Tuzli

Izložba fotografija Lice ljudskih prava

Izložba fotografija pod nazivom "Lice ljudskih prava" upriličena je u Kući plamena mira u Tuzli.

Misija OSCE-a u Bosni i Hercegovini i Ambasada Švicarske u BiH omogućile su da izložba bude predstavljena u 15 gradova širom zemlje kako bi publika imala mogućnost pogledati fotografije koje opisuju različite tematike ljudskih prava. Švicarski profesor prava Walter Kalin i urednik Lars Muller, kako je saopćeno, pripremili su izložbu s ciljem da predoče apstraktne koncepte u vezi s temom ljudskih prava.

Na izložbi u Tuzli predstavljeno je 39 fotografija sa 13 tema iz oblasti ljudskih prava.

Izložba koja je prikazana u 30 gradova širom svijeta, nakon Tuzle bit će postavljena u Bijeljini, Višegradu, Zenici...

A. D. S.

U Bosanskom kulturnom centru u Tuzli

Drugi festival fotografije i filma mladih

Projekcijom nagrađenih filmova i izložbom fotografija, u galeriji Bosanskog kulturnog centra u Tuzli upriličen je Drugi Festival fotografije i filma mladih Tuzlanske županije.

Mladi autori, učenici osnovnih i srednjih škola natjecali su se u oblasti fotografije za najbolji portret i slobodnu temu te najbolji film u četiri žanra: dokumentarni, igrani film, crtani i video-spot.

Na ovogodišnji Festival u obje konkurencije pristiglo je 472 fotografije od 118 autora iz 30 škola i 37 filmova iz 19 škola, rekao je predsjednik Foto Kluba Tuzla Robert Andrejaš.

Za prezentaciju na završnom svečanom dijelu izabrana su četiri filma učenika osnovnih škola i dva srednjih, a za prezentaciju fotografije izabrane su kolekcije fotografija koje će prezentirati BiH na međunarodnom planu.

Organizator Festivala je Zajednica tehničke kulture TŽ-e, Asocijacija za umjetničku fotografiju u BiH i Foto klub Tuzla.

A. D. S.

Bosanski kulturni centar Tuzla

Tuzlanska Amica i prijatelji

Tuzlanska Amica i prijatelji - 1000 kilometara solidarnosti - Slavimo zajedno naziv je centralne manifestacije održane u Bosanskom kulturnom centru Tuzla. Druženje je upriličeno u okviru "Sedmice djece", prijatelja iz Italije i Tuzlanske Amice kojom je obilježeno 15 godina rada ovog Udruženja.

S obzirom na to da Tuzlanska Amica puno vremena posvećuje djeci, kako je istakla direktorica Tuzlanske Amice dr. Irfanka Pašagić, upriličen je program, u kome su djeca pokazala svu svoju kreativnost.

Učestvovali su mališani Doma za djecu bez roditeljskog staranja, zatim djeca iz OŠ Miladije, obdaništa Ciciban, PK Flamenco, djeca iz Amicine kuće Prijateljstvo iz Brčkog, prijatelji iz Italije i Bosne i Hercegovine.

A. D. S.

Nacionalizmi naši nasušni

Ako jedan uglednik poput književnika Abdulaha - Avde SIDRANA, izjavi kako se jezik kojim govore novinari Hrvati na javnim televizijama u FBiH može nazvati ustaškim, onda je teško očekivati brzo glačanje nacionalističkih neravnina

Svojevremeno mi je prijatelj iz tuzlanskoga sela Gornja Lipnica, umirovljeni rudar i socijaldemokrat po uvjerenju **Ramiz MURIĆ**, kazao kako konačno rješenje nacionalnih pitanja u Bosni i Hercegovini vidi u međunacionalnim brakovima. Murićevu izjavu ukomponirao sam u jedan komentar objavljen na stranicama, prije dvije godine umrolog Fronta slobode, ali nisam dobio očekivane reakcije i eventualne prozivke i izazove na polemike. Intelktualna žabokrečina u Tuzli ostala je potpuno mirna i prekrivena mrežama melankolije, ignorancije i ravnodušja.

"Gazi, gazi, ustaše..."!

Ovoga teksta i poruke časnoga Ramiza MURIĆA, sjetio sam se 15. lipnja 2007. godine, kada sam iz pera **Senada PEĆANINA**, na stranicama magazina DANI, pročitao uvodnik pod naslovom "KID'S FESTIVAL BOŠNJAČKOG NACIONALIZMA". Uz ostalo Pećanin čitateljstvo upozna je s činjenicama kako su navijači sarajevskog Košarkaškog kluba "Bosna", poslije izgubljene utakmice od rivala iz Širokog Brijega, gostujućim igračima skandirali riječima. "USTAŠE, USTAŠE" i "GAZI, GAZI, USTAŠE..."!

Iz istoga teksta saznao sam kako su sarajevski mališani, osnovnoškolci, na Kid's Festivalu u Skenderiji vršnjake iz Republike Srpske, tijekom voditeljske najave iz kojih gradova su došli, "pozdravili" gromoglasnim uzvicima "uaaa uaaa!". Ništa manje, ružno, prljavo i opasno nije ni uzvikivanje, "Ubij Turčina!", u širokobriješkoj sportskoj dvorani, prigodom gostovanja "Bosne" u ovom zapadnohercegovačkom gradiću.

Transparenti na utakmicama u Republici Srpskoj "NOŽ, ŽICA, SREBRENICA", vrhunac su zločinačko-nacionalističkih ispada "naivnih" i "prostodušnih" navijača.

Citiranih i sličnih incidenata na sportskim manifestacijama i skupovima drugih vrsta bilo je, ima i

na žalost bit će širom Bosne i Hercegovine, a oni su ilustracija i vrh ledenog brijega naših nacionalizama i ksenofobičnih frustracija. Žalosno je i opasno, međutim, to što nacionalistički ispadi ove vrste, koji ni najmanje nisu naivni i bezazleni, ne izazivaju reakcije i osude iz vrhova političkih stranaka, ne inspiriraju novinare na kritičke komentare, ne provociraju intelektualce na oglašavanje.

Ustaški jezik pjesnika Sidrana?

Svjestan sam kako jedan, dva, tri, pet ili pedeset i pet, novinskih tekstova neće promijeniti mentalne sklopove u glavama nacionalista. Unatoč tomu siguran sam kako bi pozitivna medijska indoktrinacija, svakodnevno pisanje i medijsko oglašavanje, poput Pećaninovoga, doprinijelo ublažavanju nacionalističkih naboja. Ukoliko bi se medijima pridružili političari, vjerski službenici, nastavnici i profesori u školama, roditelji... onda bi smo imali izgledne šanse za izlazak iz male bosanskohercegovačke bare koja je puna velikih nacionalističkih krokodila.

No, ako jedan uglednik poput književnika **Abdulaha - Avde SIDRANA**, tvrdi Pećanin, izjavi kako se jezik kojim govore novinari Hrvati na javnim televizijama u FBiH može nazvati ustaškim, onda je teško očekivati brzo glačanje nacionalističkih neravnina.

A, ratne rane prouzročene upravo zapjenušanim nacionalizmima tek nam zacjeljuju, ali ožiljci ostaju, pobolijevaju i jače žigaju kada nam do očiju, ušiju, malih i velikih mozgova dopru novi nacionalizmi. Pogotovu iz usta malodobre djece i nešto starije mladeži, koji su - logički i očevitno, svoje nacionalističke zadojenosti i naboje ponijeli iz obiteljskih intima i s televizijskih ekrana "svojih" nacionalnih televizija.

N. J. IVANOVIĆ

Zabilježeno na Manifestaciji "OBOD 2007"

Kulturno-umjetnički doprinos hrvatskih institucija

Predstavnici tuzlanskih mjesnih zajednica Gornja i Donja Obodnica, Dragunja, Breške i Dokanj priredili su Manifestaciju "OBOD 2007", 10. lipnja 2007. godine, na majevičkom proplanku, ponad Zelenog kamena, kojeg pojednostavljeno nazivaju igralište. Za razliku od prethodnih, ovogodišnji "OBOD" je protekao pod pokroviteljstvom imućnijih mještana, od kojih je najzdašniji bio **Ilija STOJAK**, predsjednik Organizacijskoga odbora.

Mimo plana, druženje i sjećanje na oslobođanje Lovačkog doma, 11.6.1992. godine, počelo je amaterskim šahovskim turnirom, na kojem je nastupila i skupina Društva "Hrvatski dom" Tuzla. Hrvatske boje, inat, prkos i ponos branili su **Ivo DIVKOVIĆ** (HDZ); profesor zemljopisa u Općoj gimnaziji Katoličkog školskog centra "Sveti Franjo" Tuzla **Ivica IVANIĆ** i malenkost pisca ovih redova. Divković i Ivanić remizirali su po dvije partije, a vaš je novinar pretrpio dva poraza. Obzirom na konkurenciju i blagovremene pripreme ostale tri ekipe, rezultat se može tretirati zadovoljavajućim.

Poslije okončanja šahovskih duela uslijedio je kulturno-umjetnički program koji je protekao u hrvatskom ozračju. Bez ikakve dvojbe najkvalitetnija i najprivlačnija je bila Izvorna folklorna skupina Ljubače, koja je bila nagrađena najgromoglasnijim pljeskom. Bio je to ugodaj za oči i duše, ali i za uši, jer je glazbeno-vokalna pratnja, igraci i igrači pučkih igara, bila na pravoj profesionalnoj razini. Kvalitet je pokazala i Izvorna folklorna skupina mladeži "Hrvatskog doma" Dokanj, te Folklorna skupina "Panonija" iz Tuzle i Izvorna folklorna skupina iz kalesijskog sela Vukovije.

BOSS i HDZ

Manifestaciji "OBOD 2007", palo je u oči i to, nazočili su, od stranačkih prvaka, samo Mimes AJANOVIĆ, predsjednik Bosanske stranke - BOSS-a i Damijan NIŠANDŽIĆ, predsjednik Općinskoga odbora HDZ-a Tuzla.

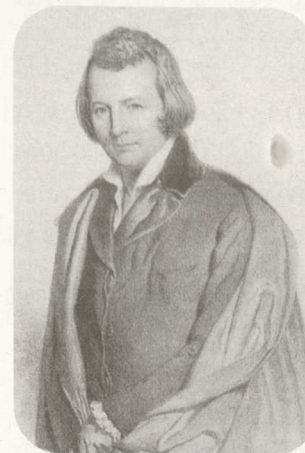
Obojica su i članovi Općinskoga vijeća Tuzla, a čuli su se i komentari kako je dobro što ova manifestacija nema isključivi predznak SDP-a, kao što je to bilo ranije, naročito u predizbornim godinama. Tim prije i tim više što nitko ne može sebi uzeti ekskluzivno pravo na organiziranje obrane.

Sead HASIĆ, jedan od aktivnih sudionika u organiziranju oružanog otpora nazočnima se obratio nadahnutom besjedom i uz ostalo naglasio. "Nikada mještani ovih mjesnih zajednica neće zaboraviti svojih 46 najboljih sinova, pravih rodoljuba, koji su za slobodu položili svoje živote. Ovi naši susreti, koje organiziramo jedanaesti put, od prestanka rata, osim izražavanja dužnoga i zasluženog poštovanja prema poginulim, prilika su da zajedno, kako to i dolikuje dobrim susjedima, doprinesemo stvaranju novog miljea, koji vodi ka pomirenju među narodima u BiH".

Hasić je podcrtao kako ne može ne iznijeti osobnu gorčinu zbog uhićenja gospodina **Ilije JURIŠIĆA**, u Beogradu, kojemu je bez argumenata i valjanih dokaza određen dvomjesečni pritvor. Podsjetio je još i na predizborna obećanja kako će aktualne općinske i županijske vlasti uložiti više napora i novaca u komunalni i gospodarski razvoj ovih sela.

N. J. I.

Život poznatih

Uvjet

Veliki njemački književnik Heinrich Heine (1797.-1856.) oženio se kao 44-godišnjak priprostem djevojkom, iznenadivši time sve oko sebe, a ponajviše svoje prijatelje. Njezina neobrazovanost i povremeni ispadi prostaštva otuđili su mnoge njegove prijatelje i poznanike od njega. Kad je shvatio kakva mu je supruga i da je zbog nje izgubio ugled u društvu, sastavio je oporuku kojom joj poslije njegove smrti pripada sve što je imao - uz jedan uvjet: mora se ponovno udati. "Tako će barem jedan muškarac duboko oplakivati moju smrt", objasnio je Heine prijateljima značenje tog uvjeta.

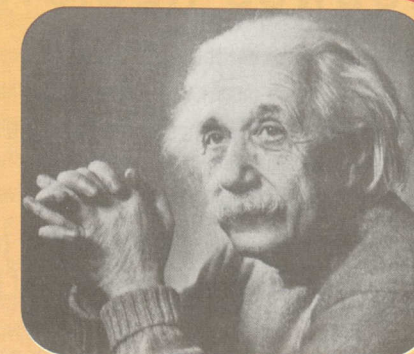
Strogi čuvar

Najistaknutiji predstavnik moderne hrvatske skulpture Ivan Meštrović (1883.-1962.), objašnjavao je na izložbi jednoj grupi ljudi svoja izložena djela. Iznenađeno se javio strogi čuvar:

"Ne smijete dirati izložene predmete!"

"Dragi prijatelju, kada biste znali koliko puta sam već dotaknuo rukama ove kipove!", uzvratilo je kipar.

"Vaša sreća, gospodine, da to nisam opazio", odgovori čuvar koji očito nije znao s kim razgovara.

Venera i Jupiter

Fizičar i astronom Albert Einstein (1879.-1955.) bio je pozvan jednom prilikom na neku večeru. Nakon dobrog zalogaja svi su uzvanici izašli na terasu jer je večer bila mirna i topla. Kako bi nekako zapodjenula razgovor sa slavnim fizičarom, domaćica primanja je, pogledavši u zvjezdano nebo, rekla Einsteinu:

"Pogledajte samo kako večeras Venera veličanstveno svjetluca!"

"Oprostite, draga gospodo, ali to nije Venera, nego Jupiter!", pokušao joj objasniti Einstein, a ona ga je zadiviljeno pogledala i rekla:

"Kako ste vi pametni! Zar na takvim udaljenostima možete prepoznati i spol?"

Brzi oporavak

Poznati britanski violinist Dave Swarbrick (1941.) bio je vrlo iznenađen kada je u časopisu "Daily Telegraph" pročitao vijest da je preminuo. Ali, još se više iznenadio pročitavši sutradan ispravku urednika u istom listu.

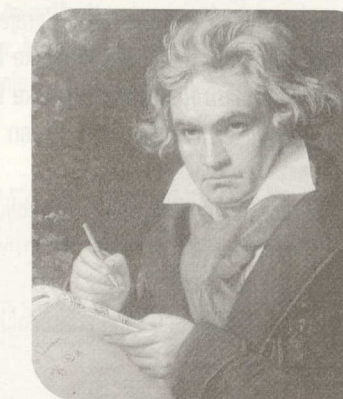
"Gospodin Swarbrick, o čijoj je smrti jučer pisao naš list, odlično se oporavio!"

Cipele

Budući da gotovo mjesec dana njemački skladatelj Ludwig van Beethoven (1770.-1827.) nije dolazio u svoju omiljenu kavanu, jedan kolega upitao ga je nije li slučajno bio indisponiran za izlaske.

"Ne ja", odgovorio je muzičar, "već moje cipele. Kako nemam nego jedan par, a popravak se otegao, morao sam čekati da ih podignem. Postolar mi je tek danas odobrio kredit!"

Pet minuta prije

Dvorska luda francuskoga kralja Franje I (1494.-1547.) potužio se svom gospodaru da mu je jedan vitez prijetio da će ga ubiti.

"Ako to učini, pet minuta poslije toga će se zanijhat, objesit ću ga", pokušao je kralj utješiti ludu.

"Ali, Visočanstvo, bilo bi mi draže kada biste ga objesili pet minuta prije", reče razočarano luda.

FENIX

VELEPOSLANSTVO REPUBLIKE HRVATSKE U BOSNI I HERCEGOVINI

Sarajevo, Skenderija 17
tel: ++387 33 651451, 442591
fax: ++387 33 650328
crocons.sarajevo@mvp.hr

Klasa: 013-03/07-01/1
Urbroj: 521-BIH-01/01-07-01
Sarajevo, 04. lipnja 2007.

Veleposlanstvo Republike Hrvatske u Bosni i Hercegovini hrvatskim državljanima, na temelju članka 17. stavak 2. Zakona o popisima birača (naro-dne novine 19/07) daje

OBJAVU O PRETHODNOJ REGISTRACIJI BIRAČA

Radi provođenja glasanja na izborima za Hrvatski sabor pozivaju se na prethodnu registraciju u diplomatsko-konzularnim predstavništvima RH u BiH:

- birači koji imaju prebivalište u Republici Hrvatskoj, a trajnije borave u Bosni i Hercegovini,
- birači koji nemaju prebivalište u Republici Hrvatskoj a promijenili su prebivalište u inozemstvu (npr. iz Austrije došli živjeti u BiH),
- birači koji nemaju prebivalište u Republici Hrvatskoj a promijenili su mjesto prebivališta unutar Bosne i Hercegovine (npr. iz Mostara došli živjeti u Sarajevo),
- birači koji nemaju prebivalište u Republici Hrvatskoj a promijenili su mjesto prebivališta unutar pojedinog konzularnog područja (npr. iz Žepča došli živjeti u Sarajevo),
- birači koji nemaju prebivalište u Republici Hrvatskoj, a nisu uvedeni u popis birača.

Zahtjev za prethodnu registraciju birača može se podnijeti radnim danom od ponedjeljka do petka u terminu od 09 do 15 sati i to u:

- Veleposlanstvu Republike Hrvatske u Sarajevu, Konzularni odjel, Skenderija 17, (tel. 033 651 451, 033 442 591, fax 033 650 328)
- Generalnom konzulatu Republike Hrvatske Mostar, Zagrebačka 8, (tel. 036 316 630, 036 315 631, fax 036 315 630)
- Generalnom konzulatu Republike Hrvatske Banja Luka, M. Kranovića 1, (tel. 051 304 247, 051 304 248, fax 051 304 000)
- Konzulatu Republike Hrvatske Tuzla, Kazan mahala 1, (tel. 035 258 360, 035 258 330, fax 035 258 350)

Napomena: Birači bez prebivališta u Republici Hrvatskoj koji nisu mijenjali mjesto prebivališta u BiH nisu obvezni izvršiti prethodnu registraciju ali mogu izvršiti pregled popisa birača i putem web stranica www.zagreb.hr

Za prethodnu registraciju potrebno je predložiti važeću hrvatsku putnu ispravu, osobnu iskaznicu, domovnicu ili rješenje o stjecanju hrvatskog državljanstva.

Birači bez prebivališta u Republici Hrvatskoj koji će se na dan izbora zateći u Republici Hrvatskoj trebaju se prethodno registrirati pri nadležnom tijelu u Republici Hrvatskoj koje vodi popis birača prema mjestu njihovog boravka u RH, ali tek nakon raspisivanja izbora.

Prethodnu registraciju birača za glasanje u Bosni i Hercegovini mogu obaviti prema prebivalištu ili boravištu na odgovarajućem konzularnom području najkasnije 14 dana prije dana određenog za održavanje izbora. U istom roku birači mogu odustati ili promijeniti prethodnu registraciju.

Istodobno vas obavještavamo da pregled popisa birača možete izvršiti i putem web stranice:

- Središnjeg državnog urada za upravu www.uprava.hr (za birače koji imaju prebivalište u Republici Hrvatskoj)
- Središnje evidencije popisa birača i birača upisanih u popis birača Grada Zagreba putem www.zagreb.hr (za birače koji imaju prebivalište u Gradu Zagrebu i Bosni i Hercegovini)

Ovlaštena službena osoba

7. [signature]

Seminar o dijagnostici i liječenju plućnih bolesti

U okviru Ljetnog univerziteta 2007., u amfiteatru Klinike za plućne bolesti i TBC UKC Tuzla - Hospisu (Slavinovići), održan je Seminar "Suвременi trendovi u dijagnostici i liječenju bolesti pluća". Riječ je o multidisciplinarnom projektu na kojem su sudjelovali stručnjaci iz oblasti radiologije, patologije, pneumoftizologije, torakalne kirurgije, onkologije, te specijalisti palijativne njege.

Prema riječima direktora Poliklinike za laboratorijsku dijagnostiku UKC Tuzla, prof. dr. Elmira Čičkušića, ovaj seminar je veoma značajan za UKC i Univerzitet u Tuzli.

"Bolesti pluća predstavljaju značajan uzrok morbiditeta i mortaliteta globalno u svijetu, pa i kod nas u BiH. Smatrali smo da bi bilo veoma korisno pozvati naše drage prijatelje i goste, ugledne predavače dr. Izidora Kerna s Klinike za plućne bolesti i alergije "Golnik" iz Slovenije i doc. dr. Roberta Semnica, radiologa iz Instituta u Sremskoj Kamenici iz Srbije, kao i naše kolege iz UKC i Doma zdravlja Tuzla. Ovo je svakako prilika da se čuje o najnovijim dostignućima u dijagnostici i liječenju kroničnih bolesti pluća, ali i karcinomu pluća, koji je i dalje među vodećim ubojicama među malignim bolestima" istaknuo je prof. dr. Elmir Čičkušić, dodajući da su bolesti pluća veoma ozbiljno poglavlje u humanoј patologiji. Da se vrlo teško rano otkrivaju, a da je u uznapredovanim oblicima i tretman mnogo teži, a ishod nažalost dosta loš.

Patolog, mr. med. sci. dr. Jasminka Mustedanagić-Mujanović ističe da je osnovni cilj seminara, da suвременa saznanja s kojima se trenutno raspolaže približe našem okruženju, prvenstveno mladim liječnicima iz oblasti pneumoftizologije, torakalne kirurgije, onkologije, patologije, pa i palijativne njege, kako bi s tim saznanjima pokušali unaprijediti nivo zdravstvene zaštite.

"Tema mog izlaganja, Patohistološke i imuno histohemijske karakteristike karcinoma pluća je vrlo bitna za startnu poziciju u jednom multidisciplinarnom pristupu ovom svjetski važnom problemu, a tako važnom problemu i na našem području."

Dr. Izidor Kern, patolog iz Slovenije kaže da je sretan što u Tuzli predstavlja saznanja i iskustva iz oblasti interspecijalnih bolesti i malignoma pluća.

"Što se tiče malignoma pluća mislim da mi u Sloveniji nismo nigdje drugdje, nego kao u Bosni ili bilo gdje drugdje u svijetu. Karcinom pluća je još uvijek fatalna bolest. Trudimo se otkrivati ga što prije, ali mogućnosti nisu baš najbolje" rekao je dr. Izidor Kern.

A. Kunosić

Prevenција u svrhu sprječavanja epidemija

U organizaciji Udruženja mikrobiologa BiH i Univerzitetskog kliničkog centra Tuzla, u Tuzli je održan Peti simpozij o kontroli bolničkih infekcija BiH uz međunarodno sudjelovanje.

Teme ovogodišnjeg Simpozija su: "Dijagnostika intrahospitalnih infekcija", "Intrahospitalne infekcije respiratornog aparata", te slobodne teme iz ove oblasti.

Prema riječima predsjednika Organizacijskog odbora Petog simpozija, prof. dr.

Mahmuda Nurkića, procjena o intrahospitalnim infekcijama u UKC nema, ali se može reći da je procent približan onom koji je aktualan u najrazvijenijim zemljama u svijetu, a kreće se od 5 do 10 %.

"Naš je cilj da budemo u toku i da pratimo mikroorganizme koji su prisutni neovisno od nas. Međutim, sam postupak praćenja mikroorganizama dovodi nas u situaciju da redovno pratimo njihovu rezistenciju, kako bi mogli adekvatno poduzimati potrebne preventivne mjere" istaknuo je prof. Nurkić.

Predsjednik Udruženja mikrobiologa, akademik prof. dr. Mirsada Hukić kaže da je to što više nema velikih epidemija u bolnicama, ustvari pokazatelj da sve što trenutno rade mikrobiolozi ima efekata.

"Infekcije sada dolaze s vana u bolnicu da se liječe. Mi imamo sistem prevencije. U redovnim materijalima koji dolaze sa klinika, pratimo da li se dešava nešto što nije uobičajeno. Ima li izolata bakterija koje ne očekujemo i ako se pojave idemo na tu kliniku i tražimo uzrok, kako bi presjekli put infekcije, jer zapravo prevencija daje najbolji ishod liječenja" istaknula je prof. Hukić.

Ministar zdravstva u Vladi TK, dr. Asim Musić napominje da skupovi, poput Petog simpozija o kontroli bolničkih infekcija, imaju podršku Ministarstva, jer su prilika da se iznese problem, ali i pronađe rješenje.

A. Kunosić

Zaključci Petog simpozija

Na Petom simpoziju posvećenom kontroli bolničkih infekcija, prisustvovalo je 398 prijavljenih sudionika, prezentirano 35 radova i održano pet stručnih predavanja sa sudionicima iz Srbije i BiH.

Među zaključcima koje je donijela stručna Komisija navodi se da je neophodno pratiti pojave bolničkih infekcija, vršiti njihove analize, etiološki otkrivati uzročnike i pratiti njihovu rezistenciju na antibiotike. Istaknut je problem nepostojanja zakonske regulative u pogledu praćenja i prijavljivanja bolničkih infekcija. Kada je riječ o epidemijama zaraznih bolesti u kojima se ne može isključiti 100% ljudski faktor, mora se utjecati zbog njihovog praćenja, etioloških uzročnika, njihove rezistencije, kao i uvođenja politika, procedura i protokola. Cilj je svesti pojavu bolničkih infekcija u toleratne okvire po svjetskim standardima koji se kreću od 3 do 5%. Bolničke infekcije su neminovnost, ali se moraju poduzeti sve preventivne mjere kako bi se one spriječile i svele na minimalan broj. Posebno bi trebalo obratiti pažnju na prevenciju ranih neonatalnih infekcija. U svim bolnicama u kojima se rađaju djeca treba uvesti "baby friendly hospital" način rada, te uvesti regionalizaciju liječenja ugroženih novo-rođenčadi koja podrazumijeva da se ovakva novorođenčad liječi u točno određenom mjestu koje je tehnički i stručno spremno za pružanje njege i liječenja.

Zdravlje

Zglobovi i kralježnica

Opasnost za zdravlje predstavlja velik broj ponavljajućih pokreta u nepravilnom položaju tijela, koji neravnomjerno opterećuju mišiće, tetive, zglobove i kralježnicu

VAŽNO JE ZNATI

- Rad uz pravilno držanje tijela optimalno raspoređuje sile opterećenja mišića, zglobova i kostiju, jer pravilno učinjen pokret snaži mišić zadužen za dotični pokret i opušta mišiće antagoniste tog pokreta. Na taj način smanjuje se zamaranje mišića i sprečavaju oštećenja tijela.

- Ako su već prisutni bolovi u koljenima i kukovima, treba raditi na stolici s pomičnim sjedalom koje se može prilagoditi visini radne površine.

- Cijela kuhinja treba ergonomski biti prilagođena visini osobe koja u njoj radi!

Žgaravica i mučnina

Žgaravicu mogu izazvati začinjena i pržena hrana, prebrzo jedenje, pušenje, alkohol, pretilost, trudnoća. Ako uz žgaravicu imate još simptoma poremećene probave, posjetite liječnika kako bi utvrdio bolujete li od čira na želucu ili gastroezofagealnog refluksa. Neki simptomi poremećene probave identični su nekim znacima infarkta. Ako se bol širi u rame i vrat, znojite se, teško dišete i ošamućeni ste, hitno pozovite liječnika.

Uzrok mučnine mogu biti dehidracija, virusi, refluks, masna hrana, alkohol, uzimanje lijekova na prazan želudac, trudnoća. Mučnina u kombinaciji s povraćanjem i grčevitom, oštrom boli u gornjem desnom dijelu trbušne šupljine koja se širi pod desnu lopaticu, tipičan je simptom žučnih kamenaca. Ako imate takve simptome, obratite se liječniku.

Međuobroci zdravi za starije

Starijim osobama neprestano grickanje malih obroka i međuobroka neće naškoditi, dok se mladima i osobama srednje dobi nikako ne preporučuju. Naime, starijim osobama međuobroci osiguravaju bjelančevine i ugljikohidrate koje tek malobrojni uzimaju u dnevnim obrocima.

Toksični kukuruz

Namijenjen za prehranu životinja i ljudi Mon 863, genetskim putem dobio kukuruz koji je u Europi u uporabi 2 godine, pod velikom je sumnjom. Prema rezultatima jednoga nezavisnog istraživanja uzrokuje oštećenja jetre i bubrega. Ispitivanja je potaknula organizacija Greenpeace.

Čokolada za vitalnost

Ne samo što je čokolada afrodizijak, već štiti srce, pročišćuje krv, smanjuje kolesterol i krvni tlak.

Flavonoidi iz kakaa mogu se boriti protiv "štetnog", LDL kolesterola, povećavaju dotok krvi kako bi se krvni tlak smanjio te poboljšavaju imunosni sustav organizma.

Dovoljno je uzimati čokoladu jedanput tjedno, što je moguće prirodniji i sa što manje masnoća.

Voće i povrće koje daje vitalnost

AVOKADO: snažan antioksidans. Njegove zdrave masnoće pomažu smanjenju kolesterola u krvi.

BOBIČASTO VOĆE: brusnice štite od infekcije mokraćni puteva, a jagode od karcinoma. Općenito, sve bobičasto voće obiluje vitaminom C.

BROKULA: sadrži kalcij i antioksidanse, vitamin C, betakaroten, gluten i luten. Štiti od karcinoma debelog crijeva i pluća.

LUK: najbolji je crveni i žuti jer sadrže najviše kercetena. Ta tvar sprječava da "štetni" LDL kolesterol razara arterije.

KUPUS: njegova je učinkovitost slična brokulinoj, budući da obiluje antioksidansima.

ŠPINAT: zahvaljujući luteinu, koji sadrži, štiti od karcinoma, bolesti srca, visokog tlaka, embolije, mrežnice i određenih psihičkih smetnji.

RAJČICA: sadrži likopen koji čuva tjelesne i umne aktivnosti te smanjuje opasnost od karcinoma gušterače.

GROŽĐE: crno je bolje je sadrži 20 antioksidanasa. Smanjuje "štetni" LDL kolesterol i opušta krvne žile.

MRKVA: jedna mrkva dnevno održava nas mladima, a smanjuje i opasnost od embolije. Dvije mrkve dnevno smanjuju kolesterol i opasnost od karcinoma pluća.

Mrkva za mlade oči

Znanstvenici tvrde da su naše majke bile u pravu svaki put kad su nas tjerali da jedemo mrkvu. Zna se da vitamin A pogoduje zdravlju očiju, a prema novim dokazima, vitamini E i C, te karotenoidni luteini i zeaksantini sadržani u mrkvi pomažu u smanjenju rizika od oboljenja oka, posebice onih prouzročenih starenjem. Ljudi koji redovito jedu svježju mrkvu u starijoj dobi imaju manje problema s makularnim degenerativnim procesima, kao i s kataraktom.

Koliko vode

Nakon što su im godinama govorili da se čuvaju dehidracije, liječnici danas sportašima poručuju: Pazite s vodom! Istraživanja na atletičarima dokazala su da suvišak vode može biti vrlo opasan. S većim unosom tijelo luči više vode, a zajedno s njom otapaju se i organizmu neophodne soli; tako dolazi do hiponatremije koja može uzrokovati kolaps. Dok svaki osmi atletičar, prema istraživanju provedenom na njih 488, ozbiljno pretjera s vodom, u normalnim okolnostima ljudi i dalje piju pre malo. Idealna dnevna količina za odraslu osobu bila bi, podsjetimo, otprilike osam čaša vode.

Vitamin K za kosti

Nove spoznaje o prevenciji starenja kostiju u središte pozornosti stavile su zeleno lisnato povrće, najbolji prirodni izvor vitamina K, ključnog pri sintezi proteina za izgradnju kostiju. Nedostatak tog vitamina uočen je u oboljelih od osteoporoze. Inače, naše ga tijelo u fazi razvoja proizvodi u dovoljnim količinama. No, znanstvenici poručuju: da bi kosti i u poznim godinama ostale snažne, vitamin K trebamo unositi s namirnicama kao što su: špinat, kupus, cvjetača i brokula.

Med s najbliže livade

Ako ste alergični na pelud, pretvorite med u saveznika. Budući da sadrži čestice peluda, konzumiranjem meda tijekom cijele godine jačate svoju otpornost na pelud. Važno je porijeklo meda: izaberite onaj s najbliže livade, jer sadrži pelud cvijeća na koji ste u proljeće i ljeto alergični. Mala pomoć, ali dragocjena za osobe sklone alergijama.

Bol "jede" sive stanice

Količina sive moždane tvari s godinama se prirodno smanjuje. Međutim, nova istraživanja pokazuju da kronična bol na sivu tvar utječe jednako kao starenje. Bez obzira na dob, ispitanici u kojih je kronična bol bila dulje prisutna imali su veći gubitak sive tvari u neokorteksu. Stoga kroničnu bol ne treba trpjeti, nego suzbijati lijekovima.

Bademi kao lijek

Bademi spuštaju razinu "lošeg" kolesterola u krvi, a imaju važnu ulogu i u ublažavanju problema vezanih uz metabolički sindrom. Na Sveučilištu u Torontu su utvrdili da se osobama podvrgnutim dijeti koja je uključivala bademe, zobeno mlijeko i soju, "loši" kolesterol smanjio za 35% u samo dva tjedna. Isti učinak postiže se uobičajenim medikamentima.

Bademi smanjuju rizik od bolesti krvnih žila, a pritom ne debljaju. Osobe s visokim kolesterolom tako mogu svakodnevno pojesti punu šaku badema (ili 23 komada). Neke studije pokazale su da bademi pomažu i u boljoj kontroli dijabetesa tipa 2, te da jednako učinkovito sprječavaju skokovite promjene razine šećera u krvi, kako zdravih tako i oboljelih osoba.

VITA

in memoriam

SJEĆANJE

MIRA NOVOSEL

24. 07. 1994. - 24. 07. 2007.

Najdraža, uvijek će nam nedostajati tvoja plemenitost, blagost, dobrota i ljubav kojom si nesebično zračila.

TVOJI NAJMILIJI

SJEĆANJE

ZDENKA DUŠEK

27. 07. 1996. - 27. 07. 2007.

Tvoj dragi i plemeniti lik pun dobrote ostat će zauvijek u nama. Neka te prate naše misli, ljubav i sjećanje.

TVOJI NAJMILIJI

SJEĆANJE

Jedanaestog travnja se navršilo dvanaest tužnih godina od kada nisi s nama

JANJA (MAZIĆ) PEJIĆ

Tvoju dobrotu, ljubav, nesebičnost i požrtvovanost nikada nećemo zaboraviti.

TVOJI: kćerka Ana (Anka), unuka Valentina, unuk Zlatko i praunuk Kristian.

SJEĆANJE

31. srpnja se navršava osam tužnih godina od kada nisi s nama

BLAŽ PEJIĆ

Za sve što si učinio za nas, za sve što si nam ostavio, dugujemo ti veliko hvala! TVOJI: kćerka Ana (Anka), unuka Valentina, unuk Zlatko i praunuk Kristian.

SJEĆANJE

ANTO (JOZO) TOMIĆ

5. 7. 1993. - 5. 7. 2007.

S ljubavlju i poštovanjem, supruga Eva i sin Nikola.

SJEĆANJE

Dana, 13. srpnja 2007. godine navršava se godina od smrti našega dragog

ZDENKA CERIĆA

Godina prođe ali tuga i praznina ostaju. TVOJI NAJMILIJI

SJEĆANJE

ANA MARINOVIĆ

2003. - 2007.

Draga mama, ne znamo više ništa, ni riječi napisati, a i ne vrijedi, jer sve riječi ne mogu opisati koliko nam nedostaješ. TVOJI: suprug Marko i kćerke Jozefina i Janja.

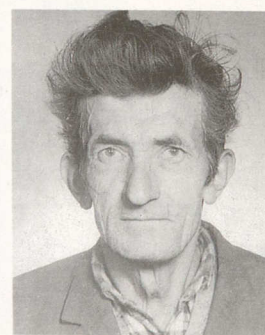

SJEĆANJE

JURAJ ŽEPIĆ

11. 07. 2000. - 11. 07. 2007.

Povezani vjerom u Božju dobrotu i ljubav jaču od smrti, sjećamo te se s tugom i zahvalnošću iščekujući ponovni susret s tobom u Božjem kraljevstvu vječne radosti i mira. OŽALOŠĆENI: majka Ruža, supruga Dragica, sinovi Ilija i Milenko, kćeri Mara i Ana s obiteljima.

SJEĆANJE

Dana, 10. lipnja 2007. godine navršilo se dvadeset tužnih godina od smrti dragog nam supruga, oca i djeda

PEJE DIVKOVIĆA

Počivaj u miru Božjem. TVOJI NAJMILIJI

SJEĆANJE

23. lipnja 2007. godine navršilo se dvije godine kako nas je napustio

MATO JAKOVLEVIĆ

Tvoj lik nam lebdi pred očima, tvoja dobrota nam je u srcima.

Tako nam nedostaješ, počivao u miru Božjem.

SUPRUGA I DJECA

in memoriam

SJEĆANJE

Dana 24. 06. 2007. navršilo se četrdeset tužnih dana od smrti naše drage supruge, mame, bake, sestre i punice

HERTE (rod. ŠTRAUS) VUKMAN

U tišini vječnog mira neka te prate naše molitve, ljubav i sjećanja. Počivala u miru Božijem.

TVOJI NAJMLILJI.

OBITELJI: Vukman, Jurčenko, Štraus i Kurcinak

OBAVIJEST O SMRTI

MARKA STJEPANOVIĆA

Umrlo je 29. svibnja, a sahranjen je 31. svibnja 2007. godine na groblju u Straži, uz prisustvo majke Mande, sestara, braće i velikog broja susjeda i šahista, te Udruženja slabovidnih građana.

Marko Stjepanović je mnogo godina bio jedan od najboljih šahista, ne samo Tuzle, Tuzlanskog kantona, a zasigurno se može reći da je bio u samom vrhu bosanskohercegovačkog šaha, kad je u pitanju udruženje građana Saveza slabovidnih lica.

Počivaj u miru Božijem!

TVOJI PRIJATELJI I ŠAHISTI

SJEĆANJE

Dana 07. srpnja 2007. godine navršit će se sedamnaest tužnih godina od smrti našega dragog supruge, oca i djeda

MIRKA PETROVIĆA

S tugom, neizmjenom ljubavlju i velikim poštovanjem uvijek ćemo te se sjećati jer ne postoji zaborav, nego sjećanje i ljubav.

TVOJI: supruga Ljuba, sinovi Petar i Miroslav, snahe Milka i Marica, unučad Nevena, Sanja, Kristina i Mirko.

POGREBNO DRUŠTVO HIMEL-AG d.o.o. TUZLA

VI. Mišković Zoran Dežurstvo: 0-24

Biro Gradina bb Tuzla

Tel./fax 00 387 35 264 727 GSM: 00 387 61 151 482, 733 489, 00 387 61 739 515

Cvjećara

Hasana Brkića bb Tuzla Tel/fax: 00 387 35 280 437 Mob. 00 387 63 894 444, 894 445, 00 387 894 446

SJEĆANJE

Dana 8. srpnja 2007. navršava se duga i teška godina od smrti našeg voljenog supruge, oca i djeda

TOMO PAVIĆ

28. 08. 1941. - 08. 07. 2006.

Smrt nije pitala koliko te volimo. Nismo te mogli zadržati niti spasiti ali ćemo te zauvijek voljeti.

Počivaj u miru Božijem!

S ljubavlju tvoji najmiliji: supruga Anuška, kćerka Kata, sinovi Anto i Vlado, snaha Tanja, unučad Ivana i Ivan.

SJEĆANJE

Dana 30. srpnja 2007. godine navršavaju se četiri tužne i bolne godine kako je na tragičan način izgubila svoj mladi život naša voljena i nikada prežaljena

IRENA (KURCINAK) KAPETANOVIĆ 1968-2003.

Najdraža, četiri godine te nismo zagrlili, poljubili. Stalno se pitamo - kako uopće živimo bez tebe? Ostaje tvoj život da bude putokaz dobrote i ljubavi. Puno te volimo i uvijek si u našim mislima, molitvama i srcima.

Počivala u miru Božijem.

TUGUJUĆI: roditelji i obitelji Kurcinak, Kapetanović, Štraus, Vukman, Tomić.

SJEĆANJE

GRGA PETROVIĆ 25. 06. 2002. - 25. 6. 2007.

Tvoj dragi i plemeniti lik pun dobrote ostat će zauvijek u nama.

S LJUBAVLJU TVOJA OBITELJ

glasnikova SKANDINAVKA

AUTOR: ROBERT STRAUS	SUDJELOVATI U PREPIRCI	VKSTA MINERALA	DRUŠTVO U AFRIKI	ZEMLIŠNA MJEŠTA (MNOŽ.)	LAKA DVOKO- LICA DALE- KOG ISTOKA	BILO KAKVA	SASTAVNI VEZNIK	AUTO OZNAKA ZA AUSTRIJU	VRLO POSTOJANO MAZIVO	MJESTO NA SINAJU IZ SUEJSKI KANAL	VKSTA DRAGOG KAMENA		VKSTA SIRA	RIJEČNA I MORSKA ŽIVOTINJA	LAT. KRAJ. ZA "ANNI CURRENTIS"	RIJEKA NA IZ. ŠPA- NJOLSKJE	VKSTA SOSA	OSLOBODI NEŠTO OD TERETA			
APOSTOLI												SKUPLJAC BILJA PIRINEJSKA DIVKOZA									
CRNOGO- RIČNO DRVO								USISIVANJE UŠTAVLJENA OVCJA KOŽA													
FILOZOFSKA DISCIPLINA							IZLAŽENJE MUŠKO IME								"AUTO-MOTO SAVEZ" UPITNA ZAMJENJICA						
GLE, ETO				MAKAZE SUŽANSTVO						LAPONAC KUKAČ SLIČAN PČELI				ZDROBLJENI JEČAM TUMARATI TAMO-AMO							
OSOBNA ZAMJENJICA			LEKUR OTOČJE U MOLUCIMA							GORNJI DIO STOPALA TODE ČOLAK						BILJAKSKI STAP SUSTAV OD DVA POLA					
BILO TKO					ELEMENT ASTATIN ATLANTSKI OCEAN			OTOK NA JADRANU "ZAPAD"				GRAD U ALBANIJI ITALIJA									
OZNAKA ZA "SIMENS"		SELJAČKO SUKNO DRVENI PLUG					POSTAVITI NEKU OZNAKU									MJERICE OD POL. LITRE NAPRAVE					
STARO- ATENSKI FILOZOF												PRITOKA TIBOLA U SIBIRU				TEMPO BRAZILSKI NOGOMETAS V. PEREIRA					
POKAZNA ZAMJENJICA			ELEMENT TALLU NASILNO ODUZIMATI													BEZNOŽNI VODOZEMCI					
RIJEKA U HRVATSKOJ																MOLITVENI OGRAĐ					
RIJEKA U FRANCUSKOJ																RIJEKA NA DALEKOM ISTOKU				RIMSKI BROJ 501 LIPANJSKI BLAGDAN	
USKRAĆIVATI																					
ZBIRNO IME ZA RODITELJE				TONA PRISTALICA CIONIZMA														AMERIČKI GLUMAC HARDY			
USAMLIJENI POJEDINCI																		"OPSEG" DIV IZ GRČKOG MITA			
KEM. ZNAK ZA FOSFOR		RIJEKA U INDIJU KULT GOLOTINJE				OZNAKA ZA "KARAT"	ŽENSKO IME	SANANO, DREMILIVO	MATERIJA	AUTO-OZNAKA ZA RIJEKU	VRŠILAC ANKETE	UDIO (GERM.)	OZNAKA ZA KISIK	MIT. KRALJ KALABRIJE MUŠKO IME							
JEZERO NA ISTOKU FINSKE						UŠKOPU- TELJI ARKANSAS									GREBENI LEVA ZA OGRADU (TURC.)						
RUŠEVINA (LAT.)						SNJEŽNI USOV BOJA (LAT.)															
LATINSKI PRIJEDLOG				ŽITELJKA IRISKE GLAZBENE OZNAKE						LABAVA ZEMLJANA ZDJEJA								PAPIN GODIŠNJI PRIMO			
VKSTA KVASINE, OCAT														POKRAJINA U SPAN. NJEMAČKO Ž. IME							
KEMJSKI ELEMENT, DUŠIK					"KRALJ ŽIVOTINJA" POTVRDA RIJEK				PROŠIRENJE LOJNICE "POST SKRIPTUM"							AUTO-OZNA- KA TUNISA "GRADSKI"					
KRADLJIVAC				NAŠ PRIJEDLOG NORVEŠKA			OPKO- LIJENOST NAJTAJNE SLOVO							ELEMENT SREBRO OKRUGLO SLOVO			PRVI VOKAL "EAST"				
KROTITELJI ZMIJA								GORNJI DIO CIZME					FIGURA U PLESU								

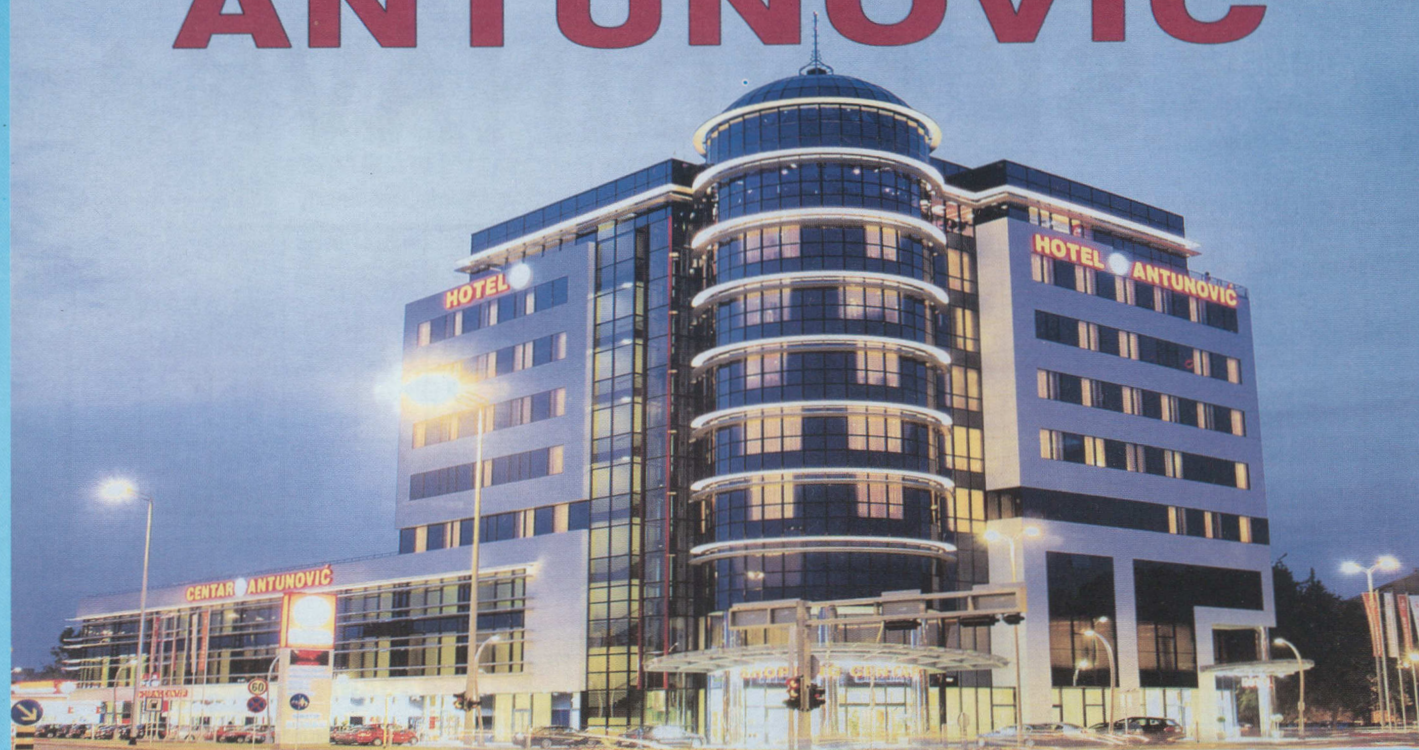

Glasilo
Hrvatskog kulturnog društva
"Napredak" Župe Soli
List za kulturu i
društvena pitanja

Osnivač i izdavač: HKD Napredak, Tuzla • Za izdavača: Dr. sc. Miroslav Petrović, predsjednik HKD Napredak • Glavni i odgovorni urednik: Juraj Novosel • Urednik: Ivica Kovačević • Lektor: Alen Matošević • Uredništvo: Zdravko Andić, Nikola Čiča, Vlado Kerošević, Ivica Kovačević, mr. Josip Lebo, Juraj Novosel, Ankica Stjepić - Čosić • Urednik fotografije: Martin Antunović • Unos teksta: Kata Čajić • Adresa: Tuzla, Kazan mahala 2/II • Tel/fax: 035/257-038 • E-mail: napredak@inet.ba • Tehnička priprema, repro i štampa: "PrintCom" d.o.o. Grafički inženjering Tuzla • Račun: 132-100-03108521-25 kod Tuzlanske banke d.d. Tuzla - HKD Napredak, Tuzla - za Glasnik • List je upisan u evidenciju javnih glasila u Republičkom komitetu za informacije pod rednim brojem 05/93 - 15. 03. 1993. • List izlazi mjesečno • Tekstovi i fotografije se ne vraćaju.

ANTUNOVIĆ

ZAGREB, S. KRALJEVEC, Kobiljačka 102, Tel.: ++385 1/20 47 111, BRČKO: Tel. ++387 49 216 031, ORAŠJE: Tel. ++387 31 713 160
E-mail: info@antunovic.hr, www.antunovic.hr

SERVIS I PRODAJA VOZILA

PRODAJA ORIGINALNIH REZERVNIH DIJELOVA

Mi prodajemo vrhunska vozila!
Vi zaslužujete vrhunku uslugu!

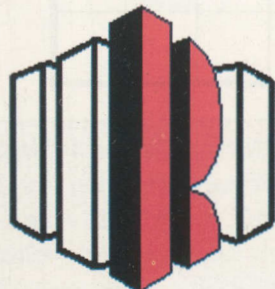
 NIPEX
Kvaliteta koja pokreće.

Tuzla, Tel.: 035 384 384 i 384 385

www.nipex.ba

TRADICIJA I KVALITET U GRADITELJSTVU

 RADNIK

GRAĐEVINARSTVO I GRAĐEVINSKA INDUSTRIJA D.D.

48260 KRIŽEVCI, ULICA KRALJA TOMISLAVA 45

TEL : (048) 279-300 FAX : (048) 279-333

www.radnik.hr e-mail: radnik@kc.htnet.hr

stuhli
motel tuzla
VI.: Branimir Stuhli

Ul. Bukinjska br. 60 • Tel. ++387-35-283-330 ; 061-13-10-13 • E-mail: stuhli@bih.net.ba

JAVNO PODUZEĆE
RADIO TELEVIZIJA
TUZLANSKOG KANTONA

I Osnovan 1992. godine

 Kameleon

INDEPENDENT
INDEPENDENT
INDEPENDENT

Marketing: 250-261, 250-262, 250-263 http://www.kameleon.deltacom.ba
Centrala: 250-055 (tel/fax) radio_kameleon@deltacom.ba

CVJEĆARA FLORAMI

Vam nudi veliki izbor rasade, saksija, žardinijera, zemlje za cvijeće od 50 l, 20 l, 10 l, 6 l, 5 l, te zemlje u pakiranju od 1kg iz vlastite proizvodnje pod nazivom FLORATRES, rezanog cvijeća, lončanica, svijetla, lampinjona, lukovica svih vrsta, ruža sadnica i ukrasnog šiblja.

Sve to možete nabaviti uz najpovoljnije cijene u gradu i dobiti stručne savjete.

Vaše je samo da dodete na MALU PIJACU i da se uvjerite u našu ponudu.

FRANJO BOŠANKIĆ

Digital foto laboratorij

FOTO ŽUNIĆ

Tuzla tel/fax 0038735254594 Mobil 0038761135960
Tuzla 035257205 061142399
Gračanica 035251448
Tešanj 061772232
Doboj 061251897 053231554

www.fotozunic.co.ba e-mail: zunic@inet.ba

MOTEL ORION ORMANICA SREBRENİK
TEL. 035 650-035 061 143-337 VI. Mato Jurić

PrintCom
GRAFIČKI INŽENJERING

75000 Tuzla, Mije Keroševića 20
Tel: +387 35 282 000, 281 751
Fax: +387 35 311 210
e-mail: printcom@bih.net.ba

PLIVA

Članica Barr grupe

PLIVA Hrvatska d.o.o. Predstavništvo u Bosni i Hercegovini

Trg heroja 10, 71000 Sarajevo

Tel.: + 387 33 72 35 35, Fax.: + 387 33 65 39 86

Za sva vremena

ŽIVOTNO OSIGURANJE
MOĆNO A OBROČNO

CROATIA OSIGURANJE d.d.

tel: +387 39 839 100,

www.croatiaosiguranje.com, croatia-os.ljubuski@inf.tel.hr

HOLDINA

TRGOVINA NAFTNIM DERIVATIMA

Adresa:

Azize Šaćirbegović 4b

Tel.: 033 / 276-430

Fax: 033 / 658-616

ŠIROKA MREŽA MALOPRODAJNIH OBJEKATA

- Kvalitetno gorivo
svih vrsta

- Bogat izbor roba
široke potrošnje

VELEPRODAJA SKLADIŠTE PODLUGOVI

- Dnevna isporuka
naftnih derivata
bez ograničenja
u količinama

- Dostava loživog
ulja na Vašu adresu

HOLDINA

Od svih banaka,
samo je jedna
moja banka

Znam zašto.

NLB Tuzlanska banka d.d., Tuzla
Maršala Tita 34, 75000 Tuzla
T: 035 / 259 259
F: 035 / 250 596 i 250 597
E: info@nlbtuzlanskabanka.ba

www.nlbtuzlanskabanka.ba

NLB Tuzlanska banka

ISSN 1840-1260

9 771840 126007

Poštovani čitatelji,

U rukama držite 165. broj Hrvatskoga Glasnika, lista za kulturu i društvena pitanja kojega izdaje HKD "Napredak" Glavna podružnica, Tuzla. Na izmaku smo neobičajeno dugog i toplog ljeta za naše prostore. Tropske vrućine paralizirale su svaki rad i sve vidove aktivnosti. Naravno, radili su oni koji su morali! Liječnici i vatrogasci. Na stotine požara prčinilo je znanu materijalnu štetu, a nisu izostale ni ljudske žrtve. Bilo i neponovilo se.

U razdoblju između dva broja, dobili smo puno, kako usmeni tako i pismenih čestitki u povodu proglašenja HKD "Napredak" u Tuzli Glavnom podružnicom. Kada najviše tijelo jednog društva, koje okuplja 77 podružnica diljem svijeta jednoglasno donese odluku da izmijeni Statut Društva star preko 100 godina i da pored Mostara, Tuzla postane druga glavna podružnica u BiH, onda je to velika čast i priznanje. Priznanje svima koji su proteklih 17 godina dio sebe, svoje energije i intelektualnih napora, uložili u rad HKD "Napredak" Tuzla. Priznanje je to i ovom gradu ali i Tuzlanskom kantonu. Bez pomoći aktualnih, kako gradskih tako i kantonalnih vlasti, Napredak bi jako teško ostvario ovakve rezultate. O ovome velikom priznanju pročitajte više u osvrtu predsjednika prof. dr. Miroslava Petrovića.

Ovo dugo toplo ljeto se lagano bliži kraju, a samim tim zahuktava se i nova kulturna sezona. Pored i već ranije spomenutih, ovo ljeto intenzivno je radila i Uprava HKD "Napredak" Tuzla. Obimne pripreme za početak osmog saziva Međunarodne likovne kolonije "Breške 2007" su s uspjehom privedene kraju. U razdoblju od 2. do 8. rujna na brežnjačko likovno hodočašće dolazi nam 20 slikara iz zemlje i inozemstva. Sigurni smo da će i ovogodišnja likovna kolonija proteći u najboljem redu. Pozivamo sve poklonike likovne umjetnosti da nam se ovih dana pridruže na lokalitetu Brežaka i Kuće Plamena mira.

Početak kolovoza svoj rad uspješno je okončao deveti saziv Međunarodne ljetne škole njemačkog jezika koju organizira HKD "Napredak" Glavna podružnica Beč. Trideset i tri studenta, iz BiH i Hrvatske provela su tri nezaboravna tjedna u Beču, učeći njemački jezik, upoznavajući se sa austrijskom kulturom i običajima. Više o ljetnoj školi njemačkog jezika u Beču pročitajte u osvrtu predsjednika, ali i samih sudionika ovogodišnje škole. Koristim prigodu, da se u ime svih sudionika najtoplije zahvalim prof. Filipu Zloušiću, predsjedniku Glavne podružnice HKD "Napredak" Beč, čijom je zaslugom i ovogodišnja ljetna škola u cijelosti uspjela.

Sredinom srpnja objavljeni su rezultati natječaja Vlade Republike Hrvatske za pomoć Hrvatima Bosne i Hercegovine. Nažalost, Udruga iz oblasti kulture s prostora TK, točnije njihovi projekti, i ovog puta su tanko prošli. Ono što nas boli je to da Hrvatski Glasnik već po tradiciji nije dobio niti kunu. Naravno to je problem za nas kao izdavača, ali gledajući u širem kontekstu, moramo se zapitati u čemu je stvarno problem. Neshvatljivo je da jedini list koji izlazi u BiH, sa hrvatskim predznakom nema potporu Vlade Republike Hrvatske. Svoj stav o ovome ovih dana zauzela je i Koordinacija hrvatskih katoličkih udruga i institucija TK. Po običaju najviše novaca dobile su izvorne folklorne skupine, otprilike milijun i pol kuna, valjda po onoj narodnoj "kruha, kruha i igara gospodaru" dok su za izdavačku djelatnost dodijeljena više nego simbolična sredstva. Pisana riječ obvezuje i onoga koji piše, ali i onoga o kome se piše. Po ovome ispada da je bilo najbolje da proteklih 15 godina Hrvatski Glasnik nije ni izlazio. Naravno mi se nećemo pomiriti s ovim i iskreno se nadamo da je u pitanju samo grub previd činovničke administracije. Ovim putem apeliramo na sve ljude dobre volje da nam pomognu da Hrvatski Glasnik i dalje nastavi sa svojom plemenitom misijom.

J.N.

VIII. Međunarodna likovna kolonija "Breške 2007"

Pripreme radnje za nesmetan početak ovogodišnje Međunarodne likovne kolonije i pored mnogobrojnih problema, uspješno se završavaju.

Kolonija će se održati u vremenu od 2. do 8. rujna 2007, gdje se nalazi jedna od najstarijih, istodobno, umjetnički najvrijednijih crkava na prostoru povijesne Župe Soli.

Ova tradicionalna manifestacija HKD "Napredak" - Glavna podružnica Tuzla se održava u sklopu kulturne manifestacije grada Tuzle

"Ljeto u Tuzli", a među ljubiteljima umjetnosti ima brojnu publiku i moćnu duhovnu potporu.

Na ovogodišnjoj Koloniji sudjelovati će slikari iz Bosne i Hercegovine kao i iz inozemstva, ukupno dvadeset likovnih umjetnika. Umjetnici će slikati na Breškama, u kući Plamena mira, na Panonskom jezeru i na području općine Srebrenik.

Za vrijeme svečanog otvaranja i zatvaranja Kolonije održat će se kulturno-umjetnički program. Umjetnici će posjetiti Franjevački samostan, Međunarodnu galeriju portreta, Konzulat Republike Hrvatske u Tuzli i Katolički školski centar "Sv. Franje" u Tuzli.

HKD "Napredak"
Glavna podružnica Tuzla

Promjene u Katoličkom školskom centru "Sveti Franjo" u Tuzli

Od nove školske godine 2007/08. Ravnatelj KŠC "Sveti Franjo" u Tuzli bit će vlač. Vlatko Rosić iz Sarajeva.

Vlač. mr. Josip Lebo, dosadašnji ravnatelj odlazi u Sarajevo na dužnost u Vrhbosanskoj katoličkoj bogosloviji.

Zahvaljujemo vlač. Josipu Lebi na velikom doprinosu HKD Napredak i Glasilu Hrvatski glasnik, na toplom ljudskom pristupu svima s kojima je surađivao a posebno na predanom radu na dužnosti ravnatelja KŠC "Sveti Franjo" Tuzla.

Naslovnica
István Horváth, Breške 2003.

Snimio
M. Antunović

SUSRET KARDINALA VINKA PULJIĆA I PREMIJERA IVE SANADERA

Hrvatski premijer Ivo Sanader primio vrhbosanskog nadbiskupa kardinala Vinka Puljića

Sanader: Bosne i Hercegovine nema bez Hrvata

Predsjednik Vlade Republike Hrvatske Ivo Sanader, 24. kolovoza je u Zagrebu primio vrhbosanskog nadbiskupa kardinala Vinka Puljića.

Nakon razgovora premijer Sanader izjavio je da su razgovarali o zajedničkoj brizi i skrbi za Hrvate u Bosni i Hercegovini.

"Bosne i Hercegovine nema bez Hrvata" rekao je hrvatski premijer, dodavši kako bi svi oni koji bi radili protiv Hrvata zapravo bili protiv Bosne i Hercegovine.

Premijer je podsjetio kako se on i njegova vlada zalažu za jednako-pravnost, konstitutivnost i suverenost Hrvata u Bosni i Hercegovini. Hrvatske političare u Bosni i Hercegovini pozvao je na zajedništvo i dogovor. - Takvu politiku podupiremo iz Zagreba vodeći računa da su Hrvatska i Bosna i Hercegovina dvije suverene države - dodao je.

Po premijerovim riječima, Hrvati u Bosni i Hercegovini nisu dijaspora, nego suveren i konstitutivan narod.

"Svi koji imaju hrvatsko državljanstvo jednaki su pred zakonom, bez obzira na to žive li u Sarajevu, Banjoj Luci, Njemačkoj, Americi ili Zagrebu" istaknuo je Sanader, dodavši da je kriterij sudjelovanja na hrvatskim izborima državljanstvo, a ne plaćanje poreza.

"Mi Hrvati katolici u Bosni i Hercegovini ne tražimo nikakve povlastice, nego samo jednakopravnost" rekao je kardinal Vinko Puljić, zahvalivši predsjedniku Vlade za dosadašnju pomoć.

Na novinarski upit o potpisivanju sporazuma između Svete Stolica i Bosne i Hercegovine kardinal Puljić rekao je kako se nada da će sporazum biti potpisan u listopadu.

(KTA/PINCOM)

Snimci: Patrik Macek

Sve što je kočilo razvoj stranke uklonjeno je

Za predsjednika Županijskog odbora HDZ BiH Soli Tuzla imenovan je Mijo Krešić, sadašnji doministar sigurnosti u Vijeću Ministara BiH. Kako je istaknuo za Hrvatski glasnik pred njim je velik izazov i ova stranka u narednom razdoblju dobiva jedan novi zaokret. "Prihvatio sam se izazova voditi Županijski odbor svoje stranke i želim da se jasno vido njen zaokret. U narednom razdoblju želimo napraviti kvalitetnu infrastrukturu, mada mislim da se ostvarivanje nekih naših ciljeva već vidi" kazao nam je predsjednik Mijo Krešić. On je dodao da stranka teži i dalje osiguravanju mladog kadra koji će znati i moći voditi stranku jednim vedrim duhom i dati joj poseban značaj. Naime sve je više mladih koji se žele isključiti iz svijeta politike, barem u Tuzlanskoj županiji. HDZ BiH Soli Tuzla želi povjerenje mladih i želi im dati kvalitetno djelovanje u stranci. Jedan od trenutnih ciljeva jesu izbori u Hrvatskoj. Naime, prema Krešićevim riječima žele se načiniti kvalitetne pripreme Hrvata u županiji koji imaju pravo glasa na tim izborima. "Učinit ćemo sve da oni koji imaju prava glasa izidu na izbore. Bit će tu jedna velika kampanja u cilju pozivanja i motiviranja osoba koji imaju to pravo da ga iskoriste i da tako pokaže koliko nas na ovom prostoru ima pravo odrediti ljude za Sabor Republike Hrvatske" najavio je Krešić.

Na prostoru Tuzlanske županije taj je broj dosta velik i Hrvati su sve više svjesni da ta prava moraju i trebaju iskoristiti i glasovati. Jedan od prioriteta ciljeva koji je Krešić najavio je i povećanje članstva unutar stranke i to jedino onoga koje će poštivati statut i program stranke. "Došlo je vrijeme da uradimo izazovan program za ovu stranku, da točno definiramo članstvo koje će moći funkcionirati. Također želimo odrediti i one simpatizere koji će imati daleko manje obveze koje imaju članovi" kazao je Krešić. Jedan od važnijih ciljeva stranke je svakako vratiti parlamentarnost stranke onim općinama gdje ona to nema. S tim je ciljem u posljednjih nekoliko mjeseci održan i niz sastanka s dijasporom koji su tijekom godišnjih odmora posjetili svoje domove u Tuzlanskoj županiji. "Ljudi su pokazali da žele svoje predstavnike u onim mjestima iz kojih dolaze. Žele da Hrvati politički komuniciraju u Županiji što je još jedan od pokazatelja da smo se našli pred izazovima i novim povjerenjem Hrvata koje u svakom slučaju mora opravdati i zadržati" dodaje Krešić. S obzirom da je izabrana jedna veoma jaka struktura Županijskog odbora što su konstatali mnogi može se očekivati da će ova stranka na čelu s Krešićem znati odgovoriti svim izazovima koji su pred njom. Međutim HDZ BiH u Tuzli je imao i neke propuste, ti su se propusti najviše osjetili razdvajanjem dva HDZ-a što je mnoge Hrvate pokolebalo da na posljednjim izbori-

ma glasuju upravo za bilo koji od dva HDZ-a. Kako kaže Mijo Krešić postojao je niz slabosti koje su kočile rad stranke, pa i neki ljudi koji su istrošeni uklonili su sebe s čelnih pozicija. "Sve novine koje imaju u stranci u dobroj mjeri će olakšati rad stranke. Neki ljudi koji su jednim dijelom kočili razvoj stranke uklonjeni su i sada idemo naprijed. Mnogo mladih je u stranci i jasno znamo pravce i ciljeve" zaključio je Krešić. Također održana je i izborna skupština Općinskog odbora HDZ BiH Tuzla, te je postignut glavni i prioritetni cilj, a to je da se što više mladih nađe u predsjedništvu. Za predsjednika općinskog odbora izabran je Rado Pejić koji će u naredne četiri godine ovu stranku i njezinu mladež voditi u pravom smjeru. Pored Rade Pejića u Predsjedništvo su ušli Josip Jukić, Mijo Krešić, Zdenko Jokić, Dragan Petrović, Goran Matuzović, Božo Čajić, Ivica Kovačević, Goran Sabranović i

Gabrijel Jokić. Prema riječima Mije Krešića, predsjednika Županijskog odbora HDZ BiH Soli Tuzla, prezadovoljni su ovakvim izborom i ovi rezultati su pokazali, da je postignut cilj uključivanja mladih u stranku i njihovo živo djelovanje u politici. "Kroz izbor novog općinskog odbora HDZ BiH Tuzla se opredijelila za jedan novi pristup politici. Kroz uvođenje značajnog broja mladih osoba koje do sada nisu bili aktivnije uključeni u političkom životu na prostorima Tuzle, što daje jednu novu kvalitetu cijelom općinskom odboru, a i ukupnim političkim odnosima" kazao je Krešić. Kroz strategiju djelovanja mladih u politici HDZ BiH želi potvrditi svoja nastojanja da politiku ne vode uvijek isti ljudi, nego da ona obiluje različitim interesima i ciljevima. Jedino mladi jasno mogu utjecati na ostanak Hrvata na ovim prostorima. Ukoliko oni budu aktivno sudjelovali i živjeli političkim životom, Hrvati u Tuzli, posebno oni mladi, pronaći će svoje mjesto u društvu. "Pokazali smo jasnu opredijeljenost kroz davanje prilike

mladima, sretni smo jer su oni tu priliku prihvatili. Mladi sad trebaju pokazati onima koji nisu ušli u politiku kako da se bore za svoju poziciju u društvu. Mladi nakon svoga školovanja trebaju ostati u Tuzli i to je ono što će im ja naglašavati mladeži u HDZ BiH Tuzla. Kroz strategiju kreativnosti što će dovesti do zapošljavanja mladi će ostajati u Tuzli" stav je Krešića.

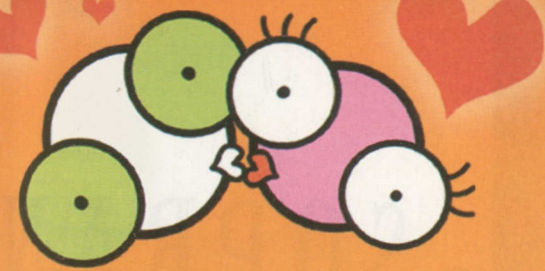
Djelovanje mladih garantira da će kroz priliku koju su dobili znati izgraditi politiku razvoja i budućnosti mladih Hrvata. Tuzla se u posljednje vrijeme suočava s problematikom odlaska sve većeg broja mladih. To dokazuje mjesto Grabovica u Tuzli, gdje je samo prije pet godina svaka kuća imala po dvoje mladih, danas oni rade u Hrvatskoj i inozemstvu i ne govore o povratku. Nažalost, sve je više i onih koji nikada nisu htjeli otići iz Tuzle, a danas su to čvrsto odlučili. HDZ BiH Tuzla je prepoznao ovu

problematicu i kao svoj prioritetni cilj stavio povratak mladih i pronalaženje zaposlenja za njih.

Djelovanje mladih u HDZ BiH Tuzla posebno se očituje od posljednjih izbora. "Ovaj projekt djelovanja i uključivanja mladih u politiku HDZ je sebi postavila smjernicu još prije par godina. Ovo su samo rezultati dosadašnjeg rada na tome. Očekujemo da će se ovakav izbor dogoditi i u Općinama Živinice, Gradačac i Srebrenik. Očekujem da će mladi na razini županijskog odbora zauzeti značajnu poziciju. Naše je jasno opredjeljenje da mladi moraju djelovati u politici" zaključio je Krešić.

Velik odziv mladih na izbornu skupštinu pokazao je da Hrvati s ovih prostora konačno dolaze pameti i uključuju se u borbu zajedničkog djelovanja, a ne razdvajanja. Stav HDZ BiH Tuzla je jasan, ne smije se pustiti odlazak Hrvata s područja TŽ.

Maja Nikolić

Tuzlaci pokušavaju oboriti Guinnessov rekord u masovnom ljubljenu

KOMŠIĆ I IMAMOVIĆ

U SREDIŠTU TISUĆE ZALJUBLJENIH PAROVA

Ako sve bude kako se očekuje, Tuzla će 1. rujna ući u povijest kao grad u kojem je oboren Guinnessov rekord u najmasovnijem poljupcu. U povodu 15. obljetnice Radio Kameleona, novinari ove kuće organiziraju obaranje rekorda u najmnogobrojnijem poljupcu koji trenutačno drže Mađari koji su u lipnju ove godine na jednom mjestu okupili 6.400 zaljubljenih parova. Time su pretekli Filipince koji su iste godine, ali za Valentinovo, uspjeli u poljubac spojiti usne 6.124 para.

Tuzlaci namjeravaju na jednom mjestu okupiti 7.000 parova koji će na znak Guinnessovog suca usne spojiti u poljubac. Taj strasni zagrljaj mora trajati najmanje 10 sekundi, a može vječno, izjavila je Kristina Gligorović, menadžer projekta koji pomažu općina Tuzla i brojne kompanije poput Tuzlanske pivare, m:tele, Pinka BiH i druge.

Grad s filozofijom ljubavi

Mada nema potvrde da je natjecanje koje Tuzlaci žele organizirati 1. rujna na prostoru ispred Merkator centra u Tuzli i službeno prihvaćeno kao pokušaj obaranja rekorda, medijski je događaj dobio veliki publicitet. Navodno je direkcija Guinnessa dala suglasnost za realiziranje pokušaja obaranja rekorda, za prijavu je trebalo uplatiti i izvjesnu sumu novca, ali organizatori još ne znaju tko će iz Guinnessa svjedočiti početku "revolucije ljubavi", kako organizatori nazivaju skup u Tuzli.

Pokrovitelj obaranja rekorda u najmnogobrojnijem poljupcu je, kako je najavljeno, član Predsjedništva BiH, Željko Komšić i navodno se, sa suprugom Sabinom, kao i načelnik Tuzle, Jasmin Imamović sa družbenicom Žanetom, prijavio za sudjelovanje u obaranju Guinnessova rekorda.

Tuzla je grad sa filozofijom ljubavi, a ne mržnje. Stoga neka revolucija ljubavi krene iz Tuzle - poručio je načelnik Imamović.

Parovi pozvani na vjenčanje

Upućen je poziv svim diplomatskim predstavništvima u BiH da dođu na obaranje rekorda u Tuzli, ali i pozovu svoje sunarodnjake. Navodno je najavljen dolazak brojnih parova iz susjednih zemalja, koji osim u obaranju rekorda žele sudjelovati i u bogatom zabavnom i kulturnom programu što se ovim povodom planira u Tuzli.

Tako su planinari "Konjuha" na sudjelovanje u obaranju rekorda pozvali svoje prijatelje iz cijelog svijeta. Također, pozvani su budući bračni parovi "iz cijelog svijeta" da svoje sudbonosno "da" izgovore na obali Panonskog jezera pred 15.000 svjedoka, na mjestu gdje će biti organizirana i ceremonija masovnog vjenčanja.

Organizatori najavljuju da će 1. rujna Tuzla biti poprište spektakularnog glazbenog događaja. Navode kako će sudionike zabavljati vrhunski glazbenici kao što su Davor Radolfi & Ritmo Loco, Mostar Sevdah Reunion, Magnifico, Flamingosi, IF, Igor Vukojević, Kiss Stars i mnogi drugi. Feštat će se 1. rujna u Tuzli od 15 sati, pa sve do jutra, jer će cijelu noć raditi svi kafići i ugostiteljski objekti, poručili su organizatori.

Miro Petrović

Sedmi književni susreti

"Cum grano salis"

Nominirano 16 romana, u užem krugu pet

Za ovogodišnju nagradu "Meša Selimović", koja se šesti puta dodjeljuje na književnim susretima "Cum grano salis", nominirano je 16 romana, ali je u konačnoj utrci, nakon selekcije žirija, ostalo pet romana. U užu izbor izabrani su roman *Elijahova stolica* Igora Štiksa, kojeg su nominirali bosanskohercegovački i hrvatski selektori, *Ruta Tannenbaum* Miljenka Jergovića i *Psi i klaunovi* Josipa Mlakačića iz BiH, *Sin Andreja Nikolaidisa* iz Crne Gore, te *Komo* Srdana Valjarevića iz Srbije.

Osim njih, za nagradu "Meša Selimović", koja podrazumijeva statu u obliku mastionice i pera te 5000 KM bili su nominirani i *Soliter Titanik* Almira Alića i *Vještina umiranja* Josipa Lešića (Bosna i Hercegovina), selektor iz Hrvatske Jagna Pogačnik predložila je romane *Putovanje u srce hrvatskog sna* Vlade Bulića, *Enciklopedija očaja* Radeta Jaraka, *Vampir* Borisa Perića, *Rio bar Ivane* Sajko, sa srbijanskog govornog područja bili su kandidirani *Preljubnici* Vide Ognjenović, *Drugo tijelo* Milorada Pavića, *Časovi radosti* Vladana Matijevića i *Uspori i pad Parkinsonove bolesti* Svetislava Basare, a iz Crne Gore, osim Nikolaidisovog romana, nominiran je bio i *Moja katedrala* Janka Andrijaševića.

Na ovogodišnjim, sedmim po redu, književnim susretima "Cum grano salis", izmijenjen je sastav žirija koji će odlučiti o najboljem romanu. U novom žiriju su: Semezdin Mehmedinović, Mile Stojić, Muhamed Dželić, Renate Lachman i Maciej Falski.

Odluka žirija u prošlom sazivu, koji je kao najbolji roman prošle godine proglasio prvijenac srbijanske spisateljice Sanje Domazet Ko plače, u bosanskohercegovačkim književnim redovima izazvala je oštre reakcije, zato što nije izabran (više-struko nagrađivani), *Vječnik* Nedžada Ibrisićevića. Organizacijski odbor nije želio komentirati ima li 'smjena' žirija veze s prošlogodišnjom odlukom.

Članovi ovogodišnjeg žirija su, nakon objavljivanja romana koji su ušli u užu izbor, konstatali da ih ne zanimaju komentari, kakvi su se pojavili prošle godine jer će odlučivati o vrijednosti romana, a ne gdje je on napisan i ko je autor.

"Mi ćemo raditi po kriterijima bez obzira na nacionalnost autora. Ne možemo nikome zabraniti da daje komentare, ali o tome ne razmišljamo" istaknuo je Mehmed Dželić.

Sve troškove organizacije književnih susreta Cum grano salis, koji premašuju 10.000 KM snosi Općina Tuzla, koja je na drugim susretima utemeljila nagradu za najbolji roman objavljen na južnoslavenskom govornom području.

J. Š.

LAUREATI

Prvi laureat nagrade "Meša Selimović" bio je hrvatski novinar Marinko Koščec sa svojim prvijencom *Netko drugi*, zatim Irfan Horozović (BiH) za roman *Viljem Šekspir u Dar es Salamu*, novinar Feral tribunea Ivica Đikić iz Hrvatske za roman *Cirkus Columbia*, crnogorski pisac Ognjen Spahić za djelo *Hansenova djeca*, te naposljetku Sanja Domazet za roman *Ko plače*.

VEDRANA ŠIMIĆ - SOPRAN

Nastup u Zlatnoj dvorani
Musikverein u Beču

Vedrana Šimić je rođena u Tuzli 1979. godine gdje je završila osnovnu i srednju školu. Studirala je tri godine na Muzičkoj akademiji u Sarajevu u klasi prof. Paše Gackić. Diplomirala na Muzičkoj akademiji u Zagrebu u klasi prof. Mire Zidarić Orešković 2003. godine. Za vrijeme studija bila je stipendistica Muzičke akademije u Sarajevu, Sveučilišta u Zagrebu kao jedan od najboljih studenata te stipendistica HKD Napredak. Ostvarila brojne uloge u Hrvatskom narodnom kazalištu u Zagrebu i Sarajevskoj operi kao i koncertne nastupe širom Europe. Za arhiv HRT-a snimila je petnaestak pjesama hrvatskih skladatelja uz pratnju orkestra i klavira. Na natjecanju mladih hrvatskih opernih pjevača u Zagrebu 2005. gdje je počasni član žirija bio umjetnički direktor Milanske Skale, dobitnica je stipendije Zagrebačke opere. Već drugu godinu stipendistica je CEE MUSIKTHEATER u Beču.

HG: Vedrana, možete li nam nešto ispričati o počecima vaše umjetničke karijere. Obično ljudi kažu da je svaki početak težak, je li tako i u vašem slučaju?

VEDRANA: Ja sam još kao sasvim mala djevojčica znala što želim biti iako me nitko u obitelji nije usmjeravao za taj poziv. Slušanje takve glazbe u našoj obitelji nije se njegovalo. To je Božji dar i vjerujte mi kada čovjek nešto želi, kada ima cilj - onda ništa nije teško. Tako je bar u mom slučaju, a prošla sam sve i svašta. Sve je počelo u crkvi sv. Franje u Šikari s tadašnjim kapelanom fra Marijanom Dadićem i pjevanjem u dječjem crkvenom zboru "Zlatnoj harfi".

HG: Školovali ste se u Tuzli, Sarajevu i Zagrebu. Iako trenutačno živite u Zagrebu vezani ste uz sva tri grada. Možete li nam reći kako?

VEDRANA: Naravno da sam vezana. Tuzla je grad u kojem sam rođena, tu je moja obitelj, rodbina, prijatelji, drage ulice. Kad god imam vremena dođem ovamo. U Sarajevo se uvijek rado vratim i često gostujem u Operi i Filharmoniji. A Zagreb je moj drugi dom. Grad u kojem se osjećam dobrodošlom i cijenjenom, gdje imam velike mogućnosti za profesionalno usavršavanje i umjetničko dozrijevanje. Zagrebačka opera kotira vrlo visoko u opernom svijetu i velika mi je čast da me angažiraju već četvrtu sezonu.

HG: Većina manifestacija i događaja koje organizira HKD Napredak nezamisliva je bez Vašega nastupa. Možete li nam reći kakva je veza između Vas i Napretka?

VEDRANA: Danima bih mogla pričati o Napretku i meni. Napredak ima veliku ulogu u mojoj karijeri. Od obnove Napretka član sam tog društva. Pjevala sam u djevojačkom zboru kojega je vodio prof. Čestmir Mirko Dušek. S tim zborom sam imala i svoj prvi solistički nastup, kojeg nikada neću izbrisati iz sjećanja. Bila sam toliko bolesna da sam

sam pri tom izvodila djela tuzlanskog kompozitora Asima Horozića. Ili, koncert u Londonu posvećen jednoj od najvećih hrvatskih opernih diva Milki Trnini, povodom stote obljetnice od njenog prvog nastupa u londonskoj operi Covent Garden. Manje je poznato da je Milka Trnina svoju imovinu ostavila HKD Napredak.

Natjecanje HNK Zagreb 1.10. 2005.

mimikom zamolila prof. Duška da me zamijeni moja draga i cijenjena kolegica Ivana Ivaković-Kladarin. Kako je koncert tekao došla je i moja točka na red, ja sam izašla na pozornicu, a profesor se doslovce izbezumio onome što je mislio da slijedi, a ja sve otpjevam najzdravijim tonom, bez greške i treme, vratim se na mjesto i opet bez glasa budem. Eto, takva sam vam ja - što naumim to i ostvarim. Za vrijeme studija sam cijelo vrijeme bila stipendistica Napretka, zahvaljujući prije svega prof. Franji Topiću, fra Martinu Antunoviću, g. Miroslavu Petroviću, g. Jurju Novoselu, svim svećenicima Samostana u Tuzli i mnogim drugima koji su u meni vidjeli potencijal. Napredak je izdao i moj CD s pjesmama bosansko-hrvatskog skladatelja Milana Prebande.

HG: Vaši nastupi uvijek su zapaženi i od publike dobro prihvaćeni. Naravno, mi govorimo na osnovu onoga što smo mogli vidjeti ovdje u našem gradu. Ne sumnjamo da je tako i što se tiče drugih gradova. Koji nastup će Vam ostati kao poseban u sjećanju?

VEDRANA: Svaki mi je moj nastup poseban. Postoje oni koji su značajniji za moju karijeru, ali svakome nastupu prilazim s istom odgovornošću, istim studioznim pripremama i velikom ljubavlju, nalazio se on u Svilaju kod Odžaka, Beču ili Londonu. Da kažem da nisam bila ponosna kada sam izašla na pozornicu najprestižnije koncertne dvorane u svijetu, Zlatne dvorane Music-Vereina, mnogima poznate po novogodišnjim koncertima koji se tradicionalno svake godine 01. siječnja prenose uživo širom svijeta, lagala bih. A da spomenem da

HG: Vi ste prava umjetnica i mnogi ljudi koje poznajem jako su ponosni na Vas. Mi koji Vas poznajemo znamo i da ste nenametljivi i jednostavni, uvijek dostupni za razgovor što nije slučaj s ljudima koji se čak ne mogu ni mjeriti s Vašom veličinom. Naravno, to Vas u našim očima oslikava još sjajnijom. Vjerujem da su među najponosnijim na Vas vaši ukućani. Jesam li u pravu?

VEDRANA: Ne smatram se ni po čemu drugačijom od drugih, ni većom, što naravno ne znači da se osjećam bezvrijednom i da nemam samopouzdanje. Radim kao i svatko drugi, možda jedino moj poziv pobuđuje veće zanimanje jer je neuobičajen i ima neku bar meni drugačiju dimenziju, a i javan je. A što se tiče moje obitelji, moja majka je toliko zavoljela operu, sve moje uloge zna napamet i toliko je istančala svoj glazbeni ukus da s pravom mogu reći da je nepogrešiv "glazbeni kritičar". Baka se uvijek sekira da ne ostanem bez glasa, kaže da previše "vrištim". Jesu li ponosni, najbolje da pitate njih.

HG: Traži li Vaše zanimanje puno odricanja?

VEDRANA: Ne bih rekla da je to odricanje, to je samo drugačiji način života. Nastojim uvijek paziti na temperaturu prostora u kojem se nalazim, je li propuh, kako sam odjevena, je li zadimljeno, bučno, da ne pričam previše i trošim glas, što pijem, jedem. Izbjegavam sve što bi moglo štetiti mom glasu. Potrebno je i puno sna. Mnogi ne bi vjerovali, ali ljudi koji se bave ovim pozivom često su usamljeni, često i ne vide gradove u kojima gostuju. Velik, naporan i dugotrajan je proces stvaranja

nja jedne uloge, jednog večernjeg koncerta. To su sati vježbanja glasa, tekstova, jezika, zatim režija i koreografija koje od nas traže redatelji. Ali se sve zaboravi na kraju kada dođe scena i publika.

HG: Kakvi su Vam planovi? Ima li nešto što planirate realizirati u skorije vrijeme, a da to želite podijeliti s čitateljima Hrvatskog glasnika?

VEDRANA: Ako Bog da zdravlja, u Zagrebu me očekuju veliki projekti, u Sarajevu reprizirani repertoar, u Rijeci premijera Ere s onoga svijeta, uloga Đule koja je meni iznimno draga i pjevam je već u trećoj produkciji. Spominju se i nastupi u Americi, Maleziji, Kataru, Pakistanu... te nastup koji s nestrpljenjem očekujem, a to je tradicionalni Božićni koncert u Tuzli, 22. 12. 2007. i još mnogo toga.

HG: Na kraju, ne mogu, a da Vas ne pitam. Da niste otišli u Zagreb, gdje biste gradili svoju karijeru? Zapravo, interesira me mogu li umjetnici poput Vas uspjeti i u BiH ili pak im druge zemlje nude bolje mogućnosti?

VEDRANA: BiH ima jednu operu koja radi u vrlo teškim uvjetima. Nedostaje novac za vlastiti orkestar, dirigenta, korepetitore, još solista. Tri predstave mjesečno jako su malo, a opet nevjerovatno kako i u takvim uvjetima moji kolege pjevaju odlično. Ne možete zamisliti kakvi su to umjetnici,

Natjecanje HNK Zagreb 1.10. 2005.

ne bi se postidjeli otići i predstaviti se bilo gdje. Divim im se! Samo, za njih se previše ne zna, jer mi smo takav narod da uvijek treba otići drugo nekamo, uspjeti, dokazati se - tek onda kažu: "Znate, ovaj je iz Bosne!"

Ankica Stjepić-Čosić

Danima bih mogla pričati o Napretku i meni. Napredak ima veliku ulogu u mojoj karijeri. Od obnove Napretka član sam tog društva. Pjevala sam u djevojačkom zboru kojega je vodio prof. Čestmir Mirko Dušek. S tim zborom sam imala i svoj prvi solistički nastup, kojeg nikada neću izbrisati iz sjećanja...

NASTANAK SUVERENE HRVATSKE

Novi višestranački Sabor zasjedao je prvi put 30. svibnja 1990. godine * Za predsjednika Sabora izabran je Žarko Domljan, za predsjednika Vlade Stipe Mesić, a za predsjednika Predsjedništva Hrvatske Sabor je imenovao Franju Tuđmana

PIŠE: Zdenko Samardžija

Hrvatski su političari u XX. stoljeću više puta pokušavali uspostaviti nacionalnu državu. Nakon raspada Austro-Ugarske Monarhije 1918. godine svjetske velesile nisu bili sklone samostalnoj hrvatskoj državi, niti su joj povijesne okolnosti išle u prilog.

Ni 1941. godine uspostava neovisne države nije uspjela - novi politički gospodari Europe uspostavili su totalitarnu Nezavisnu Državu Hrvatsku, koja nije ispunila narodna očekivanja.

Nakon raspada nacističkoga sustava 1945. godine, Hrvatska je ušla u sklop socijalističke Jugoslavije - još jedne nedemokratske tvorevine. Devedesetih godina XX. stoljeća, kada je u Europi propao socijalistički sustav, sazreli su i vanjski i unutarnji uvjeti za stvaranje demokratske Hrvatske.

PROMJENE U JUGOSLAVIJI: Konačan kraj Hladnoga rata i slom socijalizma u istočnoeuropskim zemljama potaknuli su promjene i u socijalističkoj Jugoslaviji. Politički je život u zemlji 80-ih godina bio iznimno živ. Mnštvo različitih političkih ideja i mogućih rješenja krizne jugoslavenske

situacije potaknuli su osnivanje niza stranaka u Hrvatskoj. Nakon HSLS-a, osnovane su i druge stranke: Hrvatska demokratska zajednica, s *Franjom Tuđmanom* na čelu, Hrvatska narodna stranka sa sudionicima "Hrvatskog proljeća" *Savkom Dabčević-Kučar* i *Mikom Tripalom* na čelu, Hrvatska seljačka stranka itd.

PRVI VIŠESTRANAČKI IZBORI: Prvi višestranački izbori u Hrvatskoj očekivani su s velikim zanimanjem. Održani su 22. travnja 1990. godine, a na njima su sudjelovale mnogobrojne nove stranke, kao i Savez komunista Hrvatske koji je preimenovan u Savez komunista Hrvatske - Stranka demokratskih promjena. Na izborima je pobijedila Hrvatska demokratska zajednica. Nakon četrdeset i pet godina apsolutne dominacije komunističke stranke prijenos vlasti u Hrvatskoj obavljen je mirno i bez izgređa.

SABOR I VLADA: Novi višestranački Sabor zasjedao je prvi put 30. svibnja 1990. godine. Taj dan obilježava se kao Dan državnosti. Za predsjednika Sabora izabran je *Žarko Domljan*, za predsjednika Vlade *Stipe Mesić*, a za predsjednika Predsjedništva Hrvatske Sabor je imenovao Franju Tuđmana. Na početku rada Sabor je iz imena Socijalističke Republike Hrvatske izbacio riječ socijalistička - čime novo ime države postaje Republika Hrvatska.

HRVATSKI USTAV: Iste se godine pristupilo i izradi novoga hrvatskog ustava. On je prihvaćen 22.

prosinca 1990. godine. Ustavom je Republika Hrvatska ustanovljena kao nacionalna država hrvatskoga narod i država pripadnika ostalih naroda i manjina koji su njezini državljani. Hrvatska je proglašena jedinstvenom i nedjeljivom demokratskom i socijalnom državom. Ustavom se jamči sloboda mišljenja i izražavanja misli, sloboda tiska i govora. Kažnjivim se proglašava pozivanje ili poticanje na nacionalnu, rasnu ili vjersku mržnju. Jamči se pravo vlasništva i proglašava nepovredivost vlastitoga doma.

Iz Ustava Republike Hrvatske:

"Sloboda, jednakost, nacionalna ravnopravnost, mirotvorstvo, socijalna pravda, poštivanje prava čovjeka, nepovredivost vlasništva, očuvanje prirode i čovjekova okoliša, vladavina prava i demokratski višestranački sustav najviše su vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske (...).

Građani Republike Hrvatske imaju sva prava i slobode, neovisno o njihovoj boji kože, spolu, jeziku, vjeri, političkom ili drugom uvjerenju, nacionalnom ili socijalnom podrijetlu, imovini, rođenju, naobrazbi, društvenom položaju ili drugim osobinama. Svi su pred zakonom jednaki (...).

Jamči se sloboda mišljenja i izražavanja misli. Sloboda izražavanja misli obuhvaća osobito slobodu tiska i drugih sredstava priopćavanja, slobodu govora i javnog nastupa i slobodno osnivanje svih ustanova javnog priopćavanja."

Dan pobjede i Dan zahvalnosti

svečano je proslavljen u Hrvatskoj

Hrvatska je svečano obilježila 5. kolovoza 2007. dvanaestu obljetnicu "Oluje", vojno-redarstvene akcije planirane radi oslobođenja hrvatskoga teritorija i Dan pobjede i domovinske zahvalnosti

Organizirane su tri proslave Dana pobjede i domovinske zahvalnosti.

- Središnja proslava bila je **Kninu**. Slavili su zajedno i vlast i oporba. Državni vrh je na kninskoj tvrđavi odao počast hrvatskoj himni i zastavi. Program proslave: polaganje vijenaca na groblju, mimohod branitelja, izložba Hrvatski ratni plakat, podizanje državnoga stijega i sveta misa za Domovinu.

- U **Sinju** svečano slavlje za Alku. Od ranog jutra Sinj i cetinski kraj slavili su 292. Alku, Dan pobjede i domovinske zahvalnosti. S utvrde Grad odjekivali su pucnji mačkula, sjećanje na veličanstvenu obranu Sinja od Turaka 1715. godine. Kod spomen-obilježja poginulim braniteljima Domovinskog rata iz cetinskoga kraja, vijence su položili predsjednik RH Stjepan Mesić, pokrovitelj Alke, i predsjednik Sabora Vladimir Šeks. Oni su s predsjednikom Vlade dr. Ivom Sanaderom, zastupnicima, ministrima, veleposlanicima, prisustvovali Alki.

- U **Čavaglavama** je služena Sveta misa zahvalnica u crkvi sv. Ilije. Na velikom platou pored crkve održna je velika narodna proslava Dana pobjede.

Vrhunac proslave u Čavaglavama je bio navečer Veliki koncert Marka Perkovića Thompsona i prijatelja pred oko pedeset tisuća ljudi.

Hrvati su dostojno i svečano proslavili Dan pobjede u zemlji i u inozemstvu.

Beograd i predstavnici Srba u Hrvatskoj optužili su Oluju, manipulirajući hrvatskim Srbima, a zaboravljajući ogromne hrvatske žrtve nakon srpske agresije na Hrvatsku.

Predsjednik Republike Hrvatske Stjepan Mesić oštro je odgovorio na srpske optužbe: "Dobro je da u Srbiji shvate da je *Milošević* bio taj koji je Hrvatskoj nametnuo ratnu opciju, no to nije mogao sam učiniti, a oni koji su birali njega i njegovu ratnu opciju moraju znati i da odgovaraju za posljedice".

Večernji list

Nakon što je Iliji Jurišiću produžen pritvor, načelnik Jasmin Imamović najavio

MIRNIM PROSVJEDIMA za oslobađanje Jurišića

Zvanično je potvrđeno da je Iliji Jurišiću, bivšem predsjedavajućem Općinskog vijeća Tuzla pritvor u beogradskom okružnom zatvoru produžen za još tri mjeseca. "Oni tamo drže nevinoga čovjeka i nemaju nikakvih dokaza da je on kriv" kazao je Jasmin Imamović, načelnik Tuzle. Čak ni Ministar Pravde BiH Bariša Čolak nije uspio postići nikakav pozitivan ishod sastanka između Ministarstava Pravde BiH i Srbije održanom u Beogradu u slučaju Jurišić. Predstavnicima Bosne i Hercegovine samo je obrazložen predmet protiv Jurišića uz napomenu da se ne mogu izručiti predmeti za koje prijeti kazna zatvora duža od deset godina. Kako su naveli iz Ministarstva pravde BiH do ustupanja predmeta ne može doći bez suradnje Srbije, jer nijedna zemlja nema mogućnost utjecati na zakonodavstvo druge, niti je prisiliti na bilo kakve poteze. Međutim, kako je kazao Ministar Pravde BiH Bariša Čolak, stav je pravosuđa Republike Srbije da nisu u stanju izručiti Iliju Jurišića, s tim da će oni učiniti sve da se taj postupak što prije završi, što bi

"U toj njihovoj strategiji oni su imali i prednosti, jer su naslijedili svo naoružanje četvrte vojne sile u Europi, a protiv sebe su imali nenaoružane civile. Sada žele dokazati da je žrtva odgovorna za ono što su oni žrtvi učinili."

značilo da će onda pravosuđe Republike Srbije dalje odlučiti šta će biti s tim postupkom. Načelnik Imamović izrazio je svoje ogorčenje srbijanskim pristupom, naglasivši da je uhićenje Jurišića dokaz da je Beograd putem Karadžića i Miloševića imao namjeru okupacije gradova i etničkog čišćenja. "U toj njihovoj strategiji oni su imali i prednosti, jer su naslijedili svo naoružanje četvrte vojne sile u Europi, a protiv sebe su imali nenaoružane civile. Sada žele dokazati da je žrtva odgovorna za ono što su oni žrtvi učinili," dodao je ogorčeno Imamović. Jurišić je pritvoren uz smiješnu optužnicu da je prilikom sukoba na Brčanskoj malti 15. svibnja 1992. godine sudjelujući u obrani Tuzle od agresije koristio nekonvencionalna borbenog sredstva. Jurišić koji je u proteklom ratu bio samo jedan od onih koji su obranili BiH imao je tu nesreću da se u pogrešno vrijeme nađe na pogrešnom mjestu i da postane talac srbijanskog

režima koji ga koristi kako bi stvorio iskrivljenu sliku o odgovornosti za počinjene zločine. O srbijanskom režimu, koji još uvijek nosi hipoteku zločinačkog i koji se ne može tek tako odreći metoda koje su korištene za vrijeme režima Slobodana Miloševića nema se što novo reći, ali o ponašanju vlasti u BiH, koje su jednog svog državljanina tako licemjerno izdale, ima i te kako. "Po nekakvoj njihovoj prijavi koju su prvobitno stvorili Karadžić i Mladić, a ovi sadašnji ga vode i po toj prijavi nevini Iliji Jurišić leži u kazamatima beogradskog režima koji su među najgorima u Europi. Velika je sramota Europe što je Tadiću dodijelila nagradu za ljudska prava i slobode. Neka malo odu tamo i vide strašne srbijanske kazamate, jednog totalitarnog režima" kazao je Imamović dodavši da očekuju oštriju aktivnost pravosudnih organa BiH. Naime, dok su naši parlamentarci na nezaslužnim godišnjim odmorima po Jadranskom i drugim morima, a koje plaćaju naši građani, nevin čovjek već četvrti mjesec trune u zatvoru, a da se nitko u Sarajevu pretjerano ne uzbuđuje. Sve do sada poduzeto, a može se svesti na tri do četiri ispisana papira uslijedilo je nakon pritisaka iz Tuzle koja se pokušava umiriti stvaranjem privida da se nešto na ovom slučaju radi. Prava istina je da gotovo ništa nije urađeno i da je izdaja jedina riječ kojom se može opisati ponašanje BH vlasti. Što će Tuzla poduzeti nakon posljednjeg šamara iz Beograda, uvijena diplomacija i moljakanja nisu dala nikakve rezultate, očito je da treba nešto više jer se u Beogradu ne pokušava osuditi samo Ilija Jurišić, nego Tuzla kao sredina koja je u nenormalnim ratnim uvjetima sačuvala dostojanstvo i dokazala da je multikulturalni život moguć. "Nadali smo se da mu neće produžiti pritvor, velik je pritisak građana Tuzle na demonstracije i veću aktivnost na pritiske Međunarodne zajednice jer to je jedna velika nepravda nanijeta Tuzli i građanima Tuzle" zaključio je Imamović. Iako su i ministri Pravde BiH i Srbije razgovarali o izručenju Jurišića, ipak nije postignut nikakav pozitivan dogovor, osim da će Pravosuđe Srbije sve učiniti da se slučaj Jurišić što prije riješi. Upravo suprotno od onoga što je u ratu pokušavao dokazati beogradski režim i na što je potrošio milijune dolara, neprocjenjivu vrijednost vojne opreme i što je najbolnije, veliki broj mladih života svojih građana.

PIŠE: Maja Nikolić

PREGOVORI O BUDUĆNOSTI JUGOSLAVIJE

Čak 93% građana, koji su izašli na referendum u Hrvatskoj, odlučilo se za rješenje prema kojem Hrvatska kao samostalna država može stupiti u savez s ostalim suverenim državama * Međutim, građani Republike Hrvatske s područja Knina i okolice, većinom srpske nacionalnosti, nisu se odazvali pozivu na referendum

Zbivanja u socijalističkoj Jugoslaviji, međutim, nisu išla u prilog razvoju situacije u Hrvatskoj. Na sjednicama Predsjedništva Jugoslavije, pokušavalo se odlučiti kakav će oblik socijalistička Jugoslavija imati u budućnosti.

Ti su pregovori bili mukotrpni i dugi. Slovenija i Hrvatska su predlagale da Jugoslavija postane konfederacija. Prema tom bi prijedlogu svaka republika bila suverena na svom području. Srbija i Crna Gora su predlagale da se postojeća jugoslavenska federacija više centralizira u unutarnjoj upravi. Ni jedna od dviju strana nije bila spremna na ustupke.

REFERENDUM: Političko je vodstvo u Hrvatskoj 19. svibnja 1991. godine organiziralo referendum na kojem su se građani Hrvatske izjašnjavali žele li da Hrvatska ostane u Jugoslaviji kao jedinstvenoj saveznoj državi, ili da kao suverena i samostalna država stupa u savez s ostalim suverenim državama. Čak 93% građana, koji su izašli na referendum, odlučilo se za rješenje prema kojem Hrvatska kao samostalna država može stupiti u savez s ostalim suverenim državama.

Na temelju referenduma, Sabor je 25. lipnja 1991. godine donio Deklaraciju o uspostavi suverene i samostalne Republike Hrvatske.

OTPOR USPOSTAVI REPUBLIKE HRVATSKE: Na svibanjski referendum u Hrvatskoj nisu izašli svi građani Republike Hrvatske. Stanovništvo s područja Knina, koje je većinom bilo srpsko, nije se odazvalo. Još u veljači 1991. godine Skupština Općine Knin proglasila je svoje odvajanje od Republike Hrvatske i osnivanje Srpske autonomne oblasti Krajina.

Radikalni srpski političari, u to vrijeme okupljeni u vrhu Srpske demokratske stranke, među kojima su se posebno isticali: *Jovan Rašković*, *Milan Martić* i *Milan Babić*, iskoristili su donošenje novoga hrvatskog Ustava da bi širili nesigurnost u područjima Hrvatske pretežno naseljenim srpskim stanovništvom. Tvrdili su da će Republika Hrvatska uskoro postati država slična Nezavisnoj Državi Hrvatskoj iz Drugoga svjetskog rata. Plašeći srpsko stanovništvo da će kao i u NDH, u Republici Hrvatskoj zaredati progoni Srba, poigrali su se s još uvijek živim sjećanjima ljudi na rasne progone iz vremena NDH.

PROPAGANDA URODILA PLODOM: Istodobno, beogradski tisak i televizija također su podsjećali na vrijeme Pavelićevih progona i otvoreno uspoređivali ustaški režim s novom hrvatskom vlasti. Uz pojedine neodmjerene i neprimjerene izjave s hrvatske strane, propaganda je urodila plodom - među srpskim stanovništvom. Među srpskim stanovništvom proširio se nemir. *Slobodan Milošević* je također, zajedno s mnogim drugim srpskim političarima otvoreno zagovarao ideju velike Srbije.

HRVATSKA RIJEČ

Reforma obrane u BiH Ustrojene brigade Oružanih snaga BiH

Iako studenti i Univerzitet u Tuzli traže da se kasarna Husein kapetan Gradašćević pretvori u studentski kampus, a da komanda 5. pješadijske brigade bude preseljena u bazu Orao na Dubravama, koju su međunarodne vojne snage nedavno predale OS BiH, Marina Pendeš je navela da se to može desiti jedino ako Predsjedništvo BiH izmijeni postojeću odluku. Govoreći o višku imovine, Pendeš je navela da je Vijeće ministara BiH dalo suglasnost da se dio baze Orao preda JP Međunarodni aerodrom Dubrave.

U okviru reforme obrane u BiH, u srpnju ove godine u kasarni Husein kapetan Gradašćević u Tuzli izvedena prva smotra pete pješadijske brigade OS BiH čije će sjedište biti u Tuzli, a upriličena su postrojavanja brigada i u Banjaluci i Čapljini. Postrojavanjem brigada reforma obrane u našoj zemlji je došla do pola puta, a konac reformi se očekuje do prosinca ove godine. U rujnu se očekuje popunjavanje brigade taktičke podrške i brigade zračnih snaga, do studenog će biti formirane jedinice koje su pod komandom za podršku.

Smotri u Tuzli prisustvovali su načelnik Oružanih snaga (OS) BiH, Sifet Podžić i zamjenik ministra obrane BiH, Marina Pendeš, te predstavnici međunarodnih snaga i kantonalne vlasti.

"Pred nama je dosta izazova jer biti spreman za operacije podrške miru i kolektivne sigurnosti, obranu, pomoć civilnim društvima u slučaju prirodnih katastrofa, protivmimske akcije i druge međunarodne obaveze BiH znači uspostaviti novu organizaciju i prihvatiti novi sistem edukacije. Prihvatite nove standarde, učite engleski jezik i gradite profesionalne međuljudske odnose kakvi moraju vladati u vojsci jedne države" poručio je Podžić pripadnicima pete pješadijske brigade, koja broji 1400 vojnika.

Zamjenik ministra odbrane BiH, Marina Pendeš konstatirala je da BiH teži da svaka jedinica Oružanih snaga BiH bude ustrojena po standardima koji će osigurati ulazak u NATO savez.

"Moramo biti svjesni da je članstvo u Partnerstvu za mir samo prva faza i potvrda dobro odrađenog procesa. Veliki su izazovi pred nama kako bismo što prije ispunili sve uvjete i postali punopravna članica NATO saveza. Opredijeljenost za NATO jest opredijeljenost za koncept kolektivne sigurnosti, ali taj koncept znači da BiH mora dati doprinos kolektivnoj sigurnosti" konstatirala je Pendeš.

Premijer Republike Srpske, Milorad Dodik je u Beogradu sredinom kolovoza konstatirao da bi Oružane snage BiH trebalo ukinuti, jer njima rukovodi NATO savez. Takve tvrdnje odbacio je prvi zamjenik Visokog predstavnika Raffi Gregorian prilikom posjete bazi Komanči kod Živinica, navodeći da su državni parlamentarci prije dvije godine odlučili da BiH ima vojsku, a da je cilj ulazak u NATO. A uvjet za to je da OS BiH budu kompatibilne s ostalim članicama NATO-a.

"Živimo u opasnom svijetu i kada govorimo o globalnim opasnostima, kao što je terorizam i opasnost od oružja masovnog uništenja. Ne postoji nijedna zemlja koja se sama može nositi s tim opasnostima. I mislim da je smiješno očekivati da ćete, ako ukinete vojsku, prestati biti meta tih globalnih opasnosti" odgovorio je Gregorian na prijedlog o demilitarizaciji BiH.

J. Šarac

ISKRE TOPLOG TUZLANSKOG LJETA UDARI NA MULTIKULTURALNOST TUZLE

S prvim ljetnim temperaturama obično se nagovještava sezona godišnjih odmora, kojima se mogu radovati oni sretnici koji u zemlji totalnih paradoksa, poput ove naše imaju kakav takav posao. Koliko je on plaćen ili ne, te ispunjavaju li poslodavci svoje zakonske obveze prema radnicima ostavimo za neku drugu priču. Jedno je sigurno: svakojaka politička zbivanja iz dana u dan ne jenjavaju. Čini se da ih je više u ovo ljetno vrijeme, negoli za vrijeme ostalih godišnjih doba.

Tuzla se u zadnje vrijeme nalazi u fokusu političkih zbivanja. Hapšenja, izjave vjerskih lidera, preustroj Općine u Grad ionako još više podižu stupnjeve na termometru. Ilija Jurišić, bivši predsjedavajući općinskoga Vijeća već se dva mjeseca nalazi u beogradskom pritvoru. Mnogi s razlogom sumnjaju da je na sceni ponovno pritisak na Tuzlu u režiji Beograda, s ciljem da se pokuša za sva vremena uništiti multikulturalnost ovoga Grada. **Željko Komšić**, hrvatski član predsjedništva, tijekom nedavne posjete Tuzli naglasio je da *"hapšenje Jurišića, kao i ponovno aktualiziranje priče o ulozi Selima Bešlića i ostalih u obrani Tuzle predstavlja policijsko-obavještajnu kombinaciju koja dolazi iz Beograda"*. Komšić ističe da njegov zahtjev upućen Tužiteljstvu BiH ima samo jedan cilj. Od Tužiteljstva traži da se Ilija Jurišić izruči organima BiH. Paradoksalno je da se pokušava iskriviti slika o obrani Tuzle, i sada već povijesnome 15. svibnju 1992., koji je mogao završiti tragično za sve građane Tuzle i zauvijek uništiti priču o multikulturalnosti ovoga Grada. To bi vjerojatno i odgovaralo onima kojima i danas multikulturalne konture Tuzle predstavljaju trn u oku. Na njihovu žalost, Tuzla se obranila zahvaljujući vojnicima koji su bili svih konfesija. Paradoks je još veći ako uzmemo u obzir činjenicu da još nitko nije odgovarao za masakr nad nevinom omladinom ovoga grada na tuzlanskoj Kapiji svibnja 1995. godine.

Jasmin Imamović, tuzlanski gradonačelnik nedavno je poručio da *"nikada neće i ne smije proći teza o ugroženosti bilo kojeg naroda u Tuzli, što uporno ponavljaju određeni vjerski lideri"*. Imamović naglašava *"Oni plasiraju lažne priče kako se ispod Pravoslavne crkve u centru grada grade garaže, te da su čirilične knjige izbačene iz tuzlanske biblioteke"*.

Imamović smirujući situaciju građanima Tuzle poručuje da oni koji žele uništiti multikulturalnost Tuzle, prepoznatljivu i van granica države, u svojim nakanama nikada neće uspjeti.

U cijeloj ovoj priči nikako ne treba zanemariti činjenicu da je u Tuzli 25% miješanih brakova, što je najbolji odraz multikulturalnosti ovoga grada.

Tuzlanska multikulturalnost uspjela je odoljeti svim ratnim nedaćama. Uspjela je da se u gradu ljudi ne etiketiraju po tome jesu li Hrvati, Bošnjaci, Srbi, Židovi, ili neki peti, deseti, lijevi, desni...

Kada je odoljela naletu ljudske gluposti i nacionalizma za vrijeme devedesetih, nema razloga da priča o multikulturalnosti ovoga grada bude uništena u prvoj deceniji 21. stoljeća bez obzira na raznorazna podmetanja.

Priča o strukturi Tuzle kao Grada čini se postaje sve zanimljivija. Općinsko vijeće kao nadležni organ većinom vijećničkih glasova izglasalo je Odluku da Tuzla bude Grad bez više Općina. Od 30 vijećnika 28 je bilo za, dvoje vijećnika bilo je suzdržano. Ovih dana aktualno je pitanje da se Tuzla kao Grad preustroji u više Općina, što prema riječima načelnika Imamovića *"predstavlja nasilje koje neće proći"*. Ponajviše zbog toga što se građani ovoga Grada ne žele dijeliti niti po kojem ključu. A najmanje onom konfesionalnom. Nema sumnje da je tuzlansko ljeto toplije i politički zanimljivije nego ikada ranije. Pitanje je samo kakve će nam sunčane zrake biti. One koje predstavljaju izravnu opasnost za dobivanje sunčaničice, ili ugodno kupanje na tuzlanskom ponosu - Panonskom jezeru...

Džanan RIBIĆ

Je li svinjogojstvo nepoželjno u Tuzlanskom kantonu? MINISTAR STOČARE DIJELI PO VJERI I NACIJI

Za svu je stoku preventivna vakcinacija besplatna, dok vlasnici svinja plaćaju 5 KM po grlu, a iz poticajnih sredstava svinjari ne dobivaju ništa

Optužbe na račun ministra Hasića - Mato Lovrić i Mevludin Ikanović
(Foto: Miro Petrović)

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Tuzlanskog kantona Hrvate i Srbe smatra građanima drugog reda, a to se ogleda u tome da uopće ne podstiče uzgoj svinja, unatoč tome što je Vlada TK u proračunu za ovu godinu predvidjela 7,5 milijuna maraka za subvencioniranje u ovoj oblasti poljoprivrede.

Vlasnici svinja drže da je to svojevrsan vid segregacije na nacionalnoj i vjerskoj osnovi, a što je najzanimljivije, podršku u ovakvim shvaćanjima politike resornog kantonalnog ministarstva, daju im uzgajivači stoke iz reda Bošnjaka.

"Netko nas želi dijeliti po vjeri i naciji, pa i po vrsti stoke, ali to nećemo dozvoliti i borit ćemo se svim dozvoljenim sredstvima" drži Mato Lovrić iz Tuzle, inače predsjednik Federalne sekcije za svinjogojstvo Udruge poljoprivrednika BiH.

Svinjarima ni marke poticaja

Lovrić tvrdi da već dvije godine nitko od uzgajivača svinja s područja ovog kantona nije dobio niti marku za poticaj ove grane poljoprivrede. On navodi još neke primjere kojima teško optužuje bivšeg ministra u vladi TK, Ševala Suljkanovića, kao i sadašnjeg, Amira Hasića.

"Za prevenciju liječenja stoke odobreno je oko 600.000 maraka i vakcinacija ovaca, krava i druge stoke potpuno je besplatna, dok vlasnici svinja moraju plaćati 5 KM po grlu. U ovom dijelu BiH ima

oko 20.000 svinja i ako se s ovakvom praksom nastavi, proizvodnje neće biti ni za obiteljske potrebe" navodi Lovrić.

Njegove navode potvrđuje Mevludin Ikanović iz Kalesije, predsjednik Federalne sekcije ovčarstva Udruge poljoprivrednika BiH.

"Mi smo uzgajivači stoke i ne želimo se dijeliti po nacionalnom ključu jer nas u životu pritišću isti problemi. Tijesno surađujemo u nastojanjima da ostvarimo bolje uvjete za razvoj grane kojom se bavimo. Na žalost, u spomenutom ministarstvu ljude dijele na vjerski, nacionalno i stranački podobne, a istodobno pojedinci samo gledaju kako će sebi strpati u džep nezasluzeno stečene novce" kaže Mevludin Ikanović.

Gdje odlaze milijunska sredstva?

Već četiri godine Ikanović, Lovrić i ostali iz Udruge pokušavaju doći do podataka gdje su otišla milijunska proračunska sredstva za poticaj poljoprivrede, ali ih u Ministarstvu kriju kao zmijske noge. Navode primjer da se odabranim osobama

Hasić spominje koze i konje

Kantonalni ministar poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, Amir Hasić, kaže kako *"zna odakle vjetar puše"* i objašnjava:

"Nema poticaja ni za koze i konje, a ne samo za svinje. Ne prakticiramo odobravati subvencije za nešto što osigurava federalna vlada" izjavio je prilično arogantni ministar Hasić, ne shvativši kakvu je nebulozu izrekao, jer se uzgojem konja nitko i ne bavi, a u domaćinstvima koja ih imaju za vuču, nitko ih ne drži radi klanja i prehrane.

S druge strane, ako je točno rečeno što je Hasić rekao o dvostrukom subvencioniranju, kako to da Ministarstvo stimulira uzgoj ovaca i krava, kada i taj segment potiče federalna vlada!? (mp)

odobravaju poticajna sredstva na fiktivno prikazani broj grla kojih, u stvari, uopće nemaju.

"Lani sam imao 50 krmača i oko 500 prasića, a zbog ovih problema trenutno imam samo 15 krmača i plašim se da ću i njih morati ubiti. Upućuju me da sredstva za poticaj svinjogojstva tražim od federalne vlade, a ne vidim razlog da u FBiH ima novaca za uzgoj svinja, a u TK nema. Pa, ne mogu nas dijeliti po svinjama i ovcama" komentira Mato Lovrić.

Uzgajivači stoke planiraju niz radikalnih mjera kako bi ostvarili svoja prava, a kažu, da će ako bude trebalo organizirati masovne prosvjede pozvati i građane da ih podrže. Dok rintaju za svaki zaradeni dinar, netko njihov trud bagatelise, a evo i uvodi segregaciju među uzgajivače.

Miro Petrović

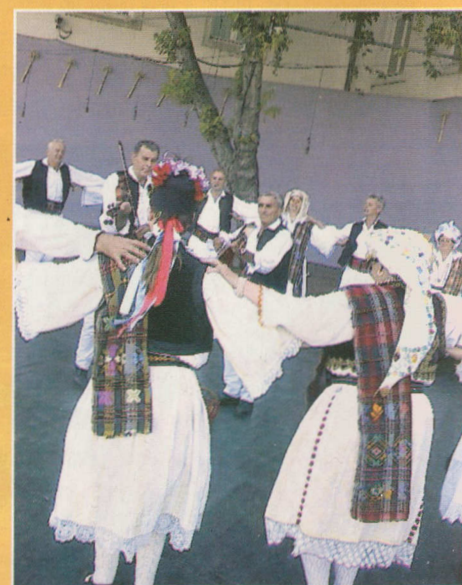
ZAGREB

Narodne nošnje, glazba i igre na međunarodnoj sceni

Nastup Izvorne folklorne skupine Husino, koja vrijedno radi u okrilju Društva "Hrvatski dom" Tuzla, na 41. internacionalnoj smotri folkloru u Zagrebu, 22. srpnja 2007. godine, još jednom je pokazao vrhunski kvalitet narodnih umjetnika. Hrvatske nošnje, izvorna glazba i igre ove vrijedne husinske skupine oduševili su brojnu publiku, stručni organizacijski tim Smotre i ostale sudionike. Ponesena zanosnom i opojnom svirkom Husinjana,

skladnim koracima igračica i igrača narodnih kola i ushićena kreacijama izvornih hrvatskih nošnji iz Husina, brojna zagrebačka publika na Trgu Bana Jelačića i na otvorenoj sceni kod Markova trga nije štedjela dlanove. Svako kolo je bilo praćeno burnim pljeskom, a zadovoljstvo je bilo čuti komentare nepristrane publike kako bi se Husinke i Husinjani zakitili srebrnim ili zlatnim odličjem da je Smotra bila natjecateljskog karaktera.

Od gospodina **Franje PAVLOVIĆA**, predsjednika ove udruge doznali smo informaciju da sve tri generacije folklorša vježbaju tri puta tjedno, ali i opravdano nezadovoljstvo što financiranje skupine nije sustavno riješeno. "Na svu sreću pa je Dom kulture Husino u dobrom stanju, a instalirano je i parno grijanje, pa možemo raditi cijelu godinu. Unatoč tomu što od Upravnog odbora Društva "Hrvatski dom" Tuzla, predsjednika mr. Josipa

ZAGREB

ŠIMIĆA i generalnog tajnika Zvonka BOSANKIĆA imamo veliku potporu, to nije dostatno za ono što ova skupina zaslužuje. Njegovanje narodnih običaja i čuvanje tradicije nije i ne smije biti briga zaljubljenika u izvornu glazbu i igre. Članovi skupine troše znatan dio svojih novaca za izradu nošnji i financiranje dijela troškova na putovanjima, a to što radimo nije obična igra, poput narodnih kola na sijelima, nego umjetnost u punom značenju te riječi", tvrdi gospodin Pavlović, posebno naglašavajući kako bi se za njihove aktivnosti morali osigurati novci iz općinskoga županijskoga proračuna. Tim prije što na internacionalnim i na nastupima izvan Tuzlanske županije, ne predstavljaju samo sebe, nego Husino, Tuzlu i Županiju.

N. J. I.

ŽABLJAK

- Spomenuta IFS je još nastupala 07. srpnja na Međunarodnoj smotri folkloru u Tuzli, koju je organiziralo GKUD "Bosna", kao i 28. srpnja na srpanjskim susretima u Žabljaku - Usora i 29. srpnja na Husinu.

Napominjemo da je i pomlađena IFS "Dokanj" koja djeluje pri Hrvatskome domu Tuzla, nastupila na Međunarodnoj smotri folkloru 05. kolovoza u Zoviku i gdje je sudjelovalo osam IF i KUDOV-a iz Bosne i Hercegovine i Republike Hrvatske.

ZOVIK

Fond za stipendiranje "Fra Ivan Frano Jukić"

Mladi napretkovci novi prijatelji Austrije

Od 15. srpnja do 4. kolovoza organizirao je HKD NAPREDAK Austrija, Glavna podružnica Beč svoju 9. ljetnu školu njemačkog jezika naravno u suradnji s Napretkom u domovini. Tako je još u travnju testiranju poznavanja njemačkog jezika u Sarajevu, Mostaru, Tuzli i Zagrebu pristupilo 130 studenata. Od njih je, prema rezultatima, ali dijelom i prema zahtjevima sponzora, 33 odabranih došlo u Beč. Bili su s punim pansionom smješteni u studentski hotel "Haus NOe 1" Pokreta mladih radnika Austrije (DeJAB). Tu su, po predznanju njemačkog, podijeljeni u tri razreda imali po četiri školska sata nastave od ponedjeljka do subote.

Studenti, već tradicionalno, dolaze iz svih krajeva Bosne i Hercegovine uključivši par njih iz Hrvatske, različitih nacionalnih, vjerskih i drugih pripadnosti, različitih vrsta i godina studija (germanistika, pravo, medicina, arhitektura, žurnalistika, gospodarstvo i dr.).

Prijevodne su bile intenzivno popunjene nastavom njemačkog. Prof. Thomas Bauer, koji već sedmi put predaje na Školi potvrđuje da je svake godine grupa sve bolja u polaznom znanju kao i u poletu za rad i učenje, što se na koncu pokaže i u sveukupnom napredovanju.

Organizator, Bečki Napredak, koristi ovu školu da bi našoj mladeži iz domovine, uz intenzivno učenje njemačkog, ponudio maksimalno upoznavanje Beča i Austrije, i to u raznim poljima: kulturom, povijesnom, političkom, društvenom, znanstvenom, gospodarskom itd. Stoga su popodneva bila potpuno popunjena raznim programima: posjeti raznim muzejima (Povijesti umjetnosti, Prirodoslovno-povijesnom, Vojno-povijesnom, Tehničkom, Državnoj riznici), znamenitostima (Katedrala sv. Stjepana, dvorac Schönbrunn, stari Beč, Glavno sveučilište, Mozartov grob i grob fra Ivana Frane Jukića, trosatna vožnja autobusom pod nazivom "Moderni Beč"), institucijama i ustanovama (Gradska vijećnica, Savezni parlament). Na programu su bili i već tradicionalni prijem u Veleposlanstvu Bosne i Hercegovine kao i u Veleposlanstvu Hrvatske.

Posebno zanimljivi i vrijedni za buduću život polaznika Škole, uskoro akademski obrazovanih građana bili su susreti s predstavnicima institucija i tvrtki sponzora kao npr. "Austrijski savez gradova", "Pokret mladih radnika Austrije" (DeJAB), "Mladež kršćanskih sindikata" ili "Company Day" u Europskoj građevinskoj tvrtki STRABAG ili "Mobilkom Austria".

Krunu povijesno-kulturne i prirodne ljepote koju su vrijedni studenti dobili serviranu čini cjelodnevni izlet u Donju Austriju u Wachau s predivnim zadužbinama u Klosterneuburgu, Goetweigu i Melku.

Hrvatsko Kulturno Društvo
NAPREDAK Austrija - Beč

Kroatischer Kulturverein
NAPREDAK Austria - Wien

Na satu njemačkoga jezika

Spimak za uspomenu

Gala-večera u poznatom Huebner-Kursalonu i koncert klasične glazbe njihovog ansambla bio je posebna i nezaboravna poslastica.

U nastojanju polaznicima Škole što više otvoriti poglede i izgleda za budućnost priređena je i Napretkova večer na kojoj temom "Napredak, mladi

i budućnost" uvodničar, akademik prof. dr. Radoslav Katičić, počasni predsjednik Bečke podružnice potakao živu raspravu.

Rasprava je bila još žustrija na otvorenoj tribini "Studij, život i budućnost" na kojoj je uvodničar bio dr. Anis Bajraktarević s Donau-Universität u Kremsu, a sudjelovala je i nekolicina naših studenata u Beču sa svojim iskustvima i pogledima.

U sav ovaj radni program utkana je i zajednička "Fešta mladih" na kojoj su sami polaznici iskazali ne samo svoju mladalačku radost života nego i pokazali svoju kreativnost u poeziji, svirci, pjesmi, plesu itd.

Budući da je grupa bila jako motivirana i željna skupljati znanje, informacije i iskustvo, intenzivnost programa nije smetala ni inicijative za njegovo proširivanje i dopunjavanje.

Iz Tuzlanskog kantona je, također već uhodano, bilo nekoliko studenata. Hoće li naša domaća poduzeća koja imaju partnere u Austriji, a pogotovo filijale austrijskih tvrtki u tome prepoznati dobru priliku za svoje buduće suradnike ostaje na njima. HKD Napredak i na ovaj način pokazuje kako se pružajući mladima znanje pomaže i gospodarskom razvoju svoga naroda i države.

Ako bi ovaj projekt dobio i financijsku podršku takvih firmi, slijedeća, X. ljetna škola mogla bi biti još uspješnija.

Nakon svega možemo biti zadovoljni da svaka nova Napretkova Ljetna škola njemačkog jezika pokazuje sve bolje rezultate. Jedan lijep zaključak i ocjena Škole mogla bi glasiti da je prijateljska Republika Austrija stekla trideset troje novih, mladih i doživotnih prijatelja.

HKD Napredak uložio je mnogo ljubavi, nesebičnosti, truda i novca u našu mladež koja je to i prepoznala. Mnogi su izrazili spremnost učlaniti se u Napredak i/ili pojačati svoje sudjelovanje u radu svojih mjesnih podružnica. Gospodo predsjednici podružnica ne oglašite se o njihove želje!

Prof. Filip Zloušić predaje priznanje

Završena 9. ljetna škola njemačkog jezika u Beču Tri tjedna učenja i kulturne nadogradnje mladih Napretkovaca

U organizaciji glavne podružnice Hrvatskog kulturnog društva Napredak u Beču je od 15. srpnja do 4. kolovoza ove godine održana deveta Ljetna škola njemačkog jezika, koju su pohađala 33 polaznika iz Bosne i Hercegovine i Hrvatske. Polaznici su, kao i ranijih godina, bili smješteni u moderno opremljenom studentskom domu s punim pansionom, a njihov boravak stipendiran je iz Napretkovog Fonda za stipendiranje "Fra Ivan Franjo Jukić".

Nastava se svako jutro u trajanju po četiri sata odvijala u tri grupe, ovisno o razini znanja koju su polaznici imali prije dolaska u Beč. Sama nastava bila je veoma interesantna i sadržajno bogata. Polaznici su dobivali i praktične zadatke, kao što je anketa među prolaznicima u središtu Beča, te im je na taj način omogućeno da mnogo lakše i efikasnije nauče komunicirati i razmišljati na njemačkom jeziku, što daje motivaciju za daljnji rad i učenje.

Također, na nastavu je bilo dozvoljeno donijeti kavu ili čaj, pa je nastava, uz trud profesora, bila mnogo opuštenija od klasičnih kurseva stranih jezika.

Poslije nastave, polaznici su imali organizirane posjete muzejima i znamenitostima grada Beča. Akademik Radoslav Katičić, inače počasni predsjednik bečkog Napretka, vodio je studente po Beču tragovima Hrvata, s dr. Antonom Nadem mladi su Napretkovci obišli bogati Muzej povijesti umjetnosti, a dr. Josip Seršić ih je vodio u obilazak Vojno-povijesnog muzeja. S obzirom da značajan broj Napretkovaca iz BiH i Hrvatske namjerava studij upisati u Beču, sveučilišni profesor dr. Anis Bajraktarević je na večernjoj tribini upoznao mlade sa mogućnostima studiranja u Austriji, kao i prednostima i manjkavostima života u ovoj zemlji.

Jedna od najljepših posjeta Beču zasigurno je posjeta dvorcu Schönbrunn sa prekrasnim vrtom, koji nikoga nije mogao ostaviti ravnodušnim.

U 17. stoljeću Habsburgovci su na ovom mjestu imali jedan ljetnikovac, ali je on srušen za vrijeme druge turske opsade Beča 1683. godine. Nakon toga ovo mjesto preuređeno je u rokoko stilu u službeni ljetnu rezidenciju Marije Terezije, koja je tu provodila ljetno s dvorskom svitom koja je brojala više od 1500 osoba. Kroz prozor se vidi veliki carski dvor, u kojem skupa s dječjim muzejem posjetitelji mogu osjetiti dašak zanimljivosti dvorskog života.

Ono što je veoma interesantno jest da se cvijeće u vrtu veoma često estetski mijenja, te tako i sam dvorac svaki put izgleda drugačije, što posebno privlači i one koji su više puta posjetili ovo mjesto.

Da je ovo mjesto jedno od najljepših u Beču, svjedoči i činjenica da i sami stanovnici ovog grada

često dolaze na Schönbrunn gdje mogu trčati, voziti bicikl ili šetati i uživati u prirodi. Jedan od stanovnika Beča je konstatirao "svaki put kada dođem ovdje Schönbrunn izgleda drugačije i imam nešto novo za vidjeti".

Vrlo lijep događaj bila je i večera i koncert klasične muzike u Hubner kursalonu, gdje je polaznike veoma ljubazno dočekao gosp. Josip Šušnjara.

Također, Napretkovci su bili veoma ljubazno ugošteni u veleposlanstvima Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine, gdje su dočekani s veoma bogatom trpezom i gdje su se mogli osjećati "kao kod kuće".

Pored grada Beča, polaznici su imali priliku upoznati i okolinu Beča, te su imali organiziran cjelodnevni izlet u Wachau, kao i izlet na Leopoldsdorf, Kahlenberg i Cobenzl sa prekrasnim pogledom na cijeli Beč.

Te znamenitosti Beča obišli su uz stručne vodiče, tako da su, pored prelijepih prizora, bili u prilici da dobiju kompetentne informacije o svemu što ih je zanimalo i što im je do tada bilo nepoznato.

Usprkos veoma brzom i napornom tempu, polaznici su imali dovoljno vremena i za shopping, kupanje i druge slobodne aktivnosti, a imali su i organiziran bogat informativni i zabavni program, npr. Otvorena tribina "Studij, život, budućnost", Napretkova večer, Fešta mladih, itd.

Na kraju, uz svečani ručak, polaznicima su dodijeljene diplome o završenoj ljetnoj školi u Beču, kao i prigodne pokloni za one koji su postigli najbolji napredak u savladavanju njemačkog jezika.

Kraj Ljetne škole njemačkog jezika trideset troje Napretkovaca dočekalo jest tužno i rastanak nije prošao bez suza. Svima je ovo bio predivan period i nezaboravno iskustvo iz kojeg je izraslo mnogo prijateljskih veza.

Jedan od ciljeva ove ljetne škole u Beču pored učenja njemačkog jezika je zblizavanje polaznika uz međusobno uvažavanje i poštivanje, što su polaznici zasigurno i naučili. Poslije trojednog iskustva u Beču, svojim domovima su se vratili kulturno i duhovno mnogo bogatiji.

Za ovo predivno iskustvo treba posebno zahvaliti predsjedniku glavne podružnice HKD Napredak u Beču, Filipu Zloušiću, bez kojeg ova ljetna škola ne bi imala ovakvu dimenziju. Zahvaljujući izvanrednoj organizaciji polaznici škole njemačkog jezika su se u Beču osjećali kao kod kuće.

Nina Šarac

ODRŽANA DRUGA MALA SEOSKA OLIMPIJADA "ŠPIONICA 2007."

U organizaciji Hrvatskog kulturnog društva "Napredak" Srebrenik u srijedu 15. kolovoza 2007. godine na igralištu "Polja" u Špionici Srednjoj, Općina Srebrenik organizirana je II. mala seoska olimpijada "Špionica 2007." za dječake i djevojčice od I. do VIII. razreda osnovne škole.

Predsjednik organizacijskog odbora je upoznao sve prisutne s pripremama za II. malu seosku olimpijadu i naglasio da natjecanja mogu početi, te naveo da se olimpijada morala odgoditi 12. kolovoza zbog kiše. Zatim je voditeljica programa pozvala predsjednicu društva gospođu **Filku Veselčić** da malu seosku olimpijadu "Špionica 2007." proglasi otvorenom.

Natjecanja su se odvijala u sljedećim disciplinama: trčanje na 100 m, trčanje u vreći, bacanje kamena s ramena, skok u dalj s mjesta, nošenja jajeta u žlici, griženje jabuke i povlačenje konopa.

Olimpijada je pobudila veliku pozornost ne samo kod dječaka i djevojčica nego i kod odraslih iz Špionice Srednje i okolnih mjesta, što pokazuje velik broj gledatelja koji su s velikom pozornošću

Nikola Veselčić

Filka Veselčić

pratili i bodrili male natjecateljke i natjecatelje u njihovom nadmetanju.

Postignuti su sljedeći rezultati: Alma Dedić iz Kalesije za osvojeno prvo mjesto u kategoriji učenika od I. do IV. razreda u trčanju na 100 m; Jozo Jerković za osvojeno prvo mjesto u kategoriji učenika od I. do IV. razreda u trčanju na 100 m;

Devleta Dedić iz Kalesije za osvojeno prvo mjesto u kategoriji učenika od V. do VIII. razreda u trčanju na 100 m; Ivona Bagara za osvojeno prvo mjesto u kategoriji učenika od I. do IV. razreda u trčanju u vreći; Ivan Dežić za osvojeno prvo mjesto u kategoriji učenika od I. do IV. razreda u trčanju u vreći; Antonio Topalović za osvojeno prvo mjesto u kategoriji učenika od I. do IV. razreda u nošenja jajeta u žlici; Ivan Jurić za osvojeno prvo mjesto u kategoriji učenika od I. do IV. razreda u bacanju kamena s ramena; Ana Topalović za osvojeno prvo mjesto u kategoriji učenika od V. do VIII. razreda u bacanju kamena s ramena.

U revijalnom su se programu natjecala i predškolska djeca u trčanju na 50 m. Matijas Jurić je osvojio prvo mjesto, Vladana Jurić drugo mjesto, a Adrijana Veselčić treće mjesto.

U disciplini povlačenja konopa sudjelovali su svi natjecatelji i to u više navrata, a nakon njih i veća skupina navijača među njima odrasli muškarci i žene koji su željeli odmjeriti svoje snage. Ova disciplina je pobudila najveću pozornost kako među natjecateljima tako i među publikom.

Veliku pomoć u organizaciji Olimpijade pružili su nam sponzori koji su svojim novčanim priložima omogućili njezino održavanje. To su: Općina Srebrenik, Motel Orion Ormanica, Poljoprivredna zadruga "Orah" Špionica, Market Ruža Špionica, Kameno-rezac Topalović Dubrave, Kamini Matijević Špionca.

Nakon okončanja svih natjecanja predsjednica Društva Filka Veselčić podijelila je diplome zahvalila se predstavnicima medija, Televiziji TK, Radio postaji Srebrenik i dopisniku Dnevnog avaza. Posebno se zahvalila članovima organizacijskog odbora Nikoli Veselčiću predsjedniku odbora, članovima Marini Veselčić, Josipu Juriću, Ivani Veselčić, Vesni Veselčić, Anti Topaloviću, Ivanu Markoviću i Goranu Markoviću, te članovima Takmičarske komisije Mati Matijeviću kao predsjedniku komisije, Luki Markoviću, Daliboru Veselčiću i Marku Juriću te proglasila II. malu seosku olimpijadu "Špionica 2007." zatvorenom.

Nikola Veselčić

Natjecanje

Narodni običaji i tradicija Sedmo lilanje u Doknju

Društvo "Hrvatski dom" Tuzla s ogrankom iz Doknja i ovogodišnjega 19. srpnja, uoči katoličkoga blagdana Sv. Ilije, priredilo je običajno-narodnu i kulturološku manifestaciju "Lilanje Dokanj 2007." Da to nije samo lokalni i samo hrvatski događaj najzornije svjedoči podatak da je organiziran sedmu godinu za redom, te da je uvršten u širu manifestaciju "Ljeto u Tuzli". Kao i ranijih godina ova srpanjska večer je protekla u znaku izložbe replika narodnih nožnji, svih nacionalnosti iz BiH, koje je priredila legendarna baba Manda. Pozornost oko 500 nazočnih posjetitelja privlačili su i minijaturni ženski alati, te izložba i kušanje pomalo zaboravljenih dokanjskih jela. S prvim sumrakom zapaljene su nezaobilazne lile (baklje) od sušene trešnjeve kore. To je proteklo, kakav je običaj i tradicija, u izvedbi najmlađih koji su mahanjem lilama proizveli pravi noćni ugođaj ili kako je to danas moderno reći performans.

Za razliku od drugih hrvatskih sela tuzlanskoga kraja u kojima dječaci i djevojčice večer uoči Sv. Ilije pale lile, u Doknju su organizirana i natjecanja: bacanje kamena s ramena, skok udalj s mjesta, puzanje konopca i penjanje na stup (banderu). Najuspješniji su bili: 1. **Antun MIJATOVIĆ - Toni**, 2. **Petar MARTINOVIĆ** i 3. **Vlatko BANOVIĆ** - skok u dalj smjesta za djecu; 1. **Ilija STIJEPIĆ**, 2. **Igor MATANOVIĆ** i 3. **Ivo BANOVIĆ-Ico** - skok u dalj s mjesta za odrasle; 1. **Dario ĐULABIĆ**, 2. **Toni JUKIĆ** i 3. **Marko BANOVIĆ** - bacanje kamena s ramena za djecu; 1. **Igor MATANOVIĆ**, 2. **Julijan MARJANOVIĆ** i 3. **Boris ĐULABIĆ** - bacanje kamena s ramena za odrasle; Ekipa "Blic", puzanje konopca za djecu i Ekipa Svojitine u istoj disciplini za odrasle. U najtežoj i najatraktivnijoj disciplini - penjanje na stup (banderu) natjecali su se **Elvir HIDANOVIĆ** i **Julijan MARJANOVIĆ**, a pobjednik je bio natjecatelj Hidanović.

Bili su tu večer u Doknju i rado viđeni gosti: načelnik Tuzle **Jasmin IMAMOVIĆ**, generalni konzul Hrvatskog konzulata u Tuzli mr. **Josip JURAS**, gvardijan Franjevačkog samostana Tuzla fra **Zdravko ANĐIĆ**, doministar sigurnosti BiH **Mijo KREŠIĆ** i predstavnici političkih stranaka.

Podjelom priznanja i nagrada najboljim natjecateljima u sportskim disciplinama i najzaslužnijim aktivistima iz Društva "Hrvatski dom" Tuzla - Ogranak Dokanj, a posebno babi Mandi, slavije je uz zvuke glazbe izvornog benda "Lijepi san" nastavljeno do jutra. Sudionici i gosti ove manifestacije ovaj su susret propratili riječima kako je to do sada najbolje organizirano lilanje, a da nisu pogriješili potvrdilo je i uredništvo Tuzlanskog lista, koje je snimke i tekst novinara **Mladena BOSANKIĆA** plasiralo na dvije stranice. Medijski je lilanje u Doknju praćeno i od strane RTV Tuzlanskog kantona, Tuzlanske televizije, RTV "Slon" Tuzla, Radio postaje "Soli" Tuzla...!

N. J. I.

POSAVSKO SIJELO

U organizaciji Hrvatskog kulturnog društva Napredak, podružnica Gradačac u nedjelju, 29. srpnja održano je peto "Posavsko sijelo". Riječ je o tradicionalnoj manifestaciji koja ima za cilj očuvanje kulture, tradicije i običaja Hrvata posavskoga, ali i drugih krajeva. Organizator, HKD Napredak Gradačac uspio je i ove godine na jednom mjestu okupiti predstavnike nekoliko kulturnih društava koji osim što njeguju tradiciju svojih krajeva, a što su pokazali kroz svoj nastup, običaje prenose i na mlade naraštaje. Tako je ove godine uz odrasle članove društava zamjetan i veliki broj mladih koji su aktivni članovi kulturnih društava. Nakon mimohoda gradskim ulicama i prezentacije bogatstva i raznolikosti narodnih nošnji, kulturno-zabavni program nastavljen je na platou Špar centra gdje se okupilo preko tisuću posjetitelja iz BiH, Hrvatske te drugih europskih zemalja. U ime organizatora pozdravnim riječima se obratio vlč. Miroslav Agostini koji je tom prigodom kazao: "Narodni folklor, običaji i pjesme što srca diraju, stare kičene nošnje hrvatskog naroda Bosanske Posavine kao i BiH s ljubavlju vam predstavljaju kulturna društva te nas na taj način sve duhovno obogaćuju. Na čovjeku sve treba biti lijepo: i odjeća, i duša, i misao. Čuvajući prošlost, gradimo budućnost. Čovjek je stvaratelj kulture, a posebno njegov narodni genij. Kultura je povijesna, socijalna, štoviše etnološka kategorija. Kultura je oblik čovjekovog izražavanja na njegovu putu kroz povijest kako na pojedinačnoj tako i na društvenoj razini. Njegovanje tradicionalne kulture čuva naš identitet i osigurava opstanak u vremenima nastajanja brojnih modernih oblika kulture, rastuće tehnike i čudesne civilizacije, brzih i neočekivanih promjena. Zato, čuvajmo naše običaje!"

Pjesmom i igrom na ovogodišnjem "Posavskom sijelu" dio raskoši hrvatske kulture i tradicije nazočnima su približili predstavnici folklorne skupine zavičajnog kluba Žeravac - Brod, HKUD Župa Zovik i KUD Ljubače. Poseban je bio nastup članova Udruge Hrvata Bosne i Hercegovine "Rodna gruda" iz Dugog Sela (Republika Hrvatska). Naime, ova Udruga je utemeljena 1. travnja 2005. godine i okuplja sve Hrvate iz BiH koji su doselili u Hrvatsku s ciljem očuvanja narodnih običaja i kulturne baštine svoga kraja. Njihova folklorna skupina je specifična po tome što ima narodne nošnje iz svih krajeva BiH (svatko po svom mjestu podrijetla ili rođenja). Osim spomenutih kulturnih društava, u

glazbenom dijelu programa nastupili su i poznati izvorni glazbenici "Braća Gelić", a za posjetitelje je organizirana i tombola s vrijednim nagradama.

Održavanje petog "Posavskog sijela" potpomogli su brojni pojedinci, ali i institucije prigodom čega su im uručena priznanja. Posebno su se istakli članovi HKD Napredak Zagreb koji su podrijetlom iz Posavine. Priznanja u znak zahvalnosti glede podupiranja, organiziranja i afirmiranja ove manifestacije uručena su predsjedniku HKD Napredak prof. dr. Franji Topiću, članu povjerenstva HKD Napredak Zagreb Tomislavu Dubravcu, načelniku općine Gradačac Ferhatu Mustafiću, kulturno-

umjetničkim društvima koji su redoviti sudionici manifestacije te gospodarstvenicima i drugim pokroviteljima. Posavsko sijelo i ove godine okupilo je brojne istaknute ličnosti iz javnog, kulturnog i vjerskog života.

Raskoš i bogatstvo hrvatske kulture viđeni na Posavskom sijelu samo je dio onoga što se krije u svakom hrvatskom kraju. Stoga, bilo bi lijepo kada bi ovakvih manifestacija bilo više i češće, kako bi se običaji prenosili na mlade naraštaje i na taj način otrgli od zaborava.

Ankica Stjepić-Čosić

PROSLAVA SVETE ANE U PAR-SELU

Župa sv. Ane u Par - Selu, 26. srpnja proslavila je svoj patron, blagdan sv. Ane i Joakima. Misno slavlje služeno je u dvorištu župne crkve, a predvodio ga je fra Marko Antić, župnik iz Drienče uz koncelebraciju svećenika Tuzlanskog dekanata. Nazočne vjernike kao i goste, predstavnike Islamske vjerske zajednice i Starokatoličke župe u Par - Selu pozdravio je župnik, vlč. Ivan Jukić. Proslava patrona bila je prigoda da se izrazi zahvala svima onima koji su dali svoj doprinos glede financiranja završnih radova na crkvi, župnoj kući te uređenju dvorišta. Naime, u godini kada župa Par-Selo obilježava 20 godina od osnutka, crkva je dobila fasadu, a u narednim danima planirano je unutarnje uređenje crkve te uređenje župne kuće i dvorišta. Vlč. Ivan

Govoreći o životu sv. Ane i Joakima, fra Marko je u svojoj propovijedi između ostalog podsjetio na bitnost vjerovanja i ulogu obitelji u životima svih nas. "Najvažnije je vjerovati u Boga te biti dobar i pošten čovjek. Naši roditelji nisu filozofirali, nisu ni znali, ali su nam pokazali kako treba živjeti. Nekada se u obiteljima živjelo kršćanski, roditelji su djecu učili vjeronauk i pripremali ih za svete sakramente. Obitelj je bila Crkva u malom, tako treba biti i ubuduće" - kazao je.

O sv. Ani, majci Blažene Djevice Marije i Isusovoj baki malo se zna, ali joj kršćani od davnina iskazuju poštovanje jer je rodila Gospu. Ana je postala pojam majčinstva, posebno zato što se na slikama predstavlja uz Isusovu majku Mariju i sa svojim

Jukić u prvom redu zahvalio se općinama Tuzla i Živinice, Vladi Tuzlanske županije, Vladi Republike Hrvatske te svima drugima koji su doprinijeli realiziranju ovih projekata. On je tom prigodom pozvao nazočne da sukladno svojim mogućnostima i dalje potpomažu projekte na izgradnji crkava u BiH.

unukom Isusom iako se povijesno ne može utvrditi da je ona ikada vidjela Isusa. Govoreći o pojmu bake koji je sve prisutniji u suvremenom svijetu, fra Marko je kazao: "Baka je Božji blagoslov za djecu. Otac i majka još uvijek su mladi i ne mogu s mirom i staloženošću odgajati svoje dijete. Ili su odveć

nagli pa ga kažnjavaju, ili su odveć popustljivi pa ga upuste ili pak nemaju vremena za njega pa dijete odrasta bez potrebne stege i reda. U suvremenim gradovima prave se stanovi u koje se mogu smjestiti samo otac, majka i koje dijete. Obitelj je tako lišena onog prirodnog zajedništva gdje uz roditelje možemo imati baku i djeda, da njihovo iskustvo pridonosi našem životu i da ga ispunjava, a njihova starost u nama stvara razumijevanje i spremnost na pomoć."

Bilo bi idealno kada bi bili sa svima zajedno, jer tek tada je obitelj prava obitelj u kojoj se nalazi i životno iskustvo i roditeljska snaga. To je, međutim, rijetko. U ova naša doba kad gubimo smisao za poštovanje starijih, nije zgorega da se na svetkovinu Isusove bake sjetimo svojih baka. U ova doba kada se ljudi boje djece, nije zgorega čuti legendu o Ani i Joakimu koji su željeli dijete, ali ga dugo nisu imali. Tako ćemo imati mnogo više poštovanja prema majčinstvu, roditeljstvu, a posebno više obzira imati prema starim i iznemoglim, bakama i djedovima koji se na neki način potiskuju u današnjem društvu.

Ankica Stjepić-Čosić

BLAGDAN VELIKE GOSPE

U Breškama se okupilo preko šest tisuća vjernika
**“Hrvatski narod dok štuje
 Majku Božju neće zalutati”**

Kršćani od najranijih dana djelovanja štuju Gospu, kao najočitiji primjer Božje milosti prema čovjeku, jer je preko nje, preko žene, došao pokazati koliko ljubi čovjeka. Godine 1950. bulom “Munificentissimus Deus” papa Pio XII proglašava dogmu o Marijinu uznesenju na nebo. To znači da Marija nije kao ostali smrtnici bila podložna tjelesnoj raspadljivosti, nego je dušom i tijelom uznesena na nebo.

Gospojino - Tri župe

U starom se Gospinu svetištu u Breškama na blagdan njezina uznesenja, u narodu Velika Gospa, okupio veliki broj vjernika, njih preko šest tisuća. Svetu je misu predvodio monsignor **Marko Josipović**, kanonik Vrhbosanske nadbiskupije i profesor na Vrhbosanskoj teologiji u Sarajevu. U svojoj je propovijedi naglasio veličinu i snagu Marijina zagovora koja se od najranijih vremena čvrsto ukorijenila u Hrvatskom narodu, kao prava majka i suputnica kroz cijelu njegovu povijest. “*Dok Hrvatski narod štuje Majku Božju ne mora se bojati da će zalutati*”, istaknuo je **msgr. Josipović**. Prisutne je pozdravio i domaćin, **fra Franjo Martinović**, župnik Župe Breške, i s radošću iskazao zadovoljstvo zbog velikog broja vjernika.

- Danas vas sve najsrdanije pozdravljam i želim vam ugodan boravak kod naše Majke, u njezinu krilu. Breške su svetište koje svima nama pripada i u koje svi trebaju doći. Poslije ćemo po našim običajima nastaviti veselje, kazao je u pozdravu fra Franjo Martinović. Ovaj je blagdan također u tuzlanskom kraju poznat kao “tri župe”, jer se 15. 8. u Breškama mogu vidjeti vjernici iz najmanje tri župe Tuzlanskoga dekanata.

Hrvatski je narod kroz svoju povijest štovao Majku Božju i tako je svrstan u red katoličkih naroda kao marijanski.

Breške regionalno svetište

Tako i Hrvati katolici tuzlanskoga podneblja imaju Breške kao svoje regionalno svetište. Na tome se mjestu od davnina štovala čudotvorna Gospina slika. U crkvi je svake godine izložen i Gospin kip kojega vjernici obilaze i tu se utječu Mariji za pomoć. Neki vjernici idu odmah u crkvu, dok drugi obilazeći crkvu mole Gospinu kronicu i istu je za svoje potrebe. U Bosni, sjevernije od Olova nema većega Marijina svetišta. Gospojino, kako u Bosni vjernici ovaj blagdan vole od milja zvati, znači više od svetkovine. Gospojino je dan kada se na jednome mjestu sastanu i okupe razdvojene obitelji i familije, prijatelji i znanci, blagdan zbog kojega se ljudi vraćaju sa odmora, poneki ih čak i prekidaju kako bi prisustvovali ovoj svetkovini. Niti vrućina, niti gužva ne mogu spriječiti da cijele obitelji, tradicionalno pođu Gospi u Breške.

Svake se godine broj ljudi u Breškama povećava, dijelom zbog sve bolje organizacije, ali i zbog sve ljepšeg ugođaja i starih običaja.

Stari običaj prostiranja i blagovanja hrane na zemlji

Jedan je od najstarijih običaja blagovanje hrane koju vjernici donose od svojih kuća. Nakon Svete mise vjernici ne napuštaju dvorište svetišta, nego se ostaju družiti uz domaći nimet. Ujine, strine i tetke zovu svoje nećake, bake i djedovi svoje unuke da zajedno na prostrtim dekama jedu namirnice koje su čuvali cijele godine, baš za ovaj događaj.

“Hajde kod mene nešto pojedite, hajd malo domaće šljive”, nude te vrijedne žene sa rumenim obrazima, očekujući da probate njihovo suho meso ili ukusni dimljeni sir. I bilo je onako kako je fra Franjo predvidio, crkvena je avlija bila krcata i ispunjena položenim ponjavama koje služe upravo toj svrsi. Svi nude svoje, kao da žele pokazati da je njihovo jelo najbolje, njihovo društvo najveće. I u tom, gotovo neprimjetnom natjecanju, nije važno niti sudjelovati niti pobijediti, već se družiti do kasnih noćnih sati.

Izvan crkvenoga dvorišta, pod brojnim šatorima, bruje ritmovi turbo folka uz jedva čujne glasove zgodnih pjevaljki. Tu se zabavljaju djevojke i momci na svoj način, kao da nemaju nikakve veze sa povodom zbog kojega su i došli u Breške.

To se samo u Bosni vidi, u zemlji šarolikoj i užasno neobičnoj.

Ipak, cijeli ugođaj djeluje jedinstveno, bez obzira što se miješa najmanje pet muzika. I tako uzmeš od svakoga pomalo sa poravnjene sofe i još pomalo popiješ oštre domaće bosanske šljive i veselju nikad kraja. Da nije Velike Gospe, još uvijek ne bih znao da mi je jedna školska kolegica dobila sina, a prijatelj s kojim se dugo nisam čuo, već oženjen i ima svoje privatno poduzeće u centru Berlina.

- Evo sad sam vidjela rodicu koju sam zadnji put vidjela prije osamnaest godina, baš ovdje. Isplakale smo se ko kišne godine, al' je vrijedilo, reče jedna postarija gospođa u narodnoj nošnji.

Bijele nošnje Hrvata katolika tuzlanskoga kraja u Breškama, na Gospojino ove godine, su pokazale ponos i odlučnost da se ostane kod svoje Gospe, kod grobova svojih pradjedova i uz svoje kuće, djecu, majke, očeve i rodbinu.

Mladen Bosankić

Foto: M. Antunović

Župa Breške

Ako se spuštate niz južne obronke planine Majevice, u sjeveroistočnoj Bosni, doći ćete do mjesta Breške koje je udaljeno svega 15 km od Tuzle. Predio satkan od mnoštva brežuljaka, po kojima su Breške i dobile ime, ocrta nam ljepotu ovoga mirnog i pitomoga kraja u šarolikom prirodnom ambijentu. Na jednom od takvih brežuljaka nalazi se i crkva posvećena Uznesenju Blažene Djevice Marije koja je već koncem XIX. stoljeća postala sjedište župe Breške. Zbog prevelike teritorijalne rasprostranjenosti same župe, a u cilju što bolje pastorizacije vjernika od župe Breške su odvajanjem 1985/86. godine osnovane dvije nove župe: Driječa i Dragunja, a jedan je dio teritorija pripojen župi Šikara. Danas župu Breške sačinjavaju naselja koja su razasuta po okolnim brežuljcima: Breške, Dokanj, G. Obodnica, Tišovac i Trstje.

SUSRET GENERACIJA MATURANATA KŠC SV. FRANJO TUZLA

U organizaciji udruge "Prijatelji Centra" koja djeluje pri Katoličkom školskom centru "Sv. Franjo" Tuzla, u ponedjeljak 20. kolovoza upriličen je Peti susreti bivših maturanata Centra. Cilj je okupljanja generacijsko upoznavanje, druženje i razmjena određenih informacija u smislu pomoći jednih drugima glede upisa na studij, smještaja u studentske domove, razmjene literature, informacija o načinu stipendiranja, upisa i sl. Okupljanju se odazvao znatan broj nekadašnjih učenika Centra koji su

uz prisjećanje na trenutke iz školskih klupa iskoristili prigodu i da razmijene brojeve telefona, e-mail adrese te da porazgovaraju i od starijih kolega saznaju mnogo toga što ih interesira. Kako smo iz razgovora s nekima od njih saznali, ideju o ovakvom okupljanju ne samo da podržavaju nego smatraju iznimno vrijednom jer, kako kažu, ovo "umrežavanje" uveliko olakšava prijenos vrijednih informacija od onih početnih, upisnih i ispitnih do onih koje se tiču upražnjenih radnih mjesta i zapošljavanja.

U prigodnom obraćanju, upriličenom povodom ovog okupljanja, u amfiteatru Centra bivšim maturantima se obratio **fra Martin Antunović**, direktor Opće gimnazije: "Škola i Udruga vama su uvijek na raspolaganju kao servis i uvijek vas s radošću dočekujemo i želimo u susretima s vama doznati što ste u životu ostvarili, što planirate i kako napredujete na svom putu. Veliki dio vas već je završio fakultete, neki već rade, neki su djelatnici i u našoj školi. Svi ste na ponos ne samo sebi i svojoj obitelji, nego i ovoj školi i ovom društvu."

Udruga "Prijatelji Centra" čiji su članovi roditelji i djelatnici KŠC-a "Sv. Franjo", djeluje s ciljem da pomogne i Centru i njegovim učenicima. Osim spomenutih Susreta maturanata, podsjećamo, Udruga organizira i druženje roditelja, djelatnika i drugih prijatelja Centra te druge manifestacije putem kojih osigurava sredstva za određene projekte. Tako je od do sada prikupljenih

sredstava izvršena nabavka opreme i osuvremenjivanje školskih prostora suvremenim učilima, a nadarenim učenicima nerijetko su dodjeljivane nagrade u vidu stipendija. Također, Udruga organizira i nagradna putovanja za najbolja odjeljenja te nastoji materijalno pomoći učenicima kojima je ta pomoć najpotrebnija. Od samih početaka nesebičan doprinos svim aktivnostima koje je realizirala Udruga, davala je njezina predsjednica **Lucija Brestovac** koja se zbog odlaska s ovih prostora zvanično povukla s ove dužnosti. Evo što je tom prigodom poručila ne samo bivšim maturantima, nego i svima onima koji su na bilo koji način vezani uz KŠC "Sv. Franjo": "Ovo je vaš Centar, ovdje imate uvijek pravo i obvezu da dodete. Ja vas sve pozivam da ne zaboravite ovu školu, da ne zaboravite prijatelje ovoga centra, jer vi ste ti od kojih mi stariji očekujemo da preuzmete ovu Udrugu i da dalje osmišljavate obim i sadržaj aktivnosti, profilirate novu udrugu s nekim novim aktivnostima vezanim za ovaj Centar. Nemojte se izmicati i misliti da će to učiniti netko drugi. Neće, to ćete vi!"

Osim gospode Brestovac, zbog preuzimanja novih dužnosti, svoj odlazak najavio je i ravnatelj Centra vlč. Josip Lebo. Za nadati je se da će i oni baš kao i bivši maturanti uvijek ostati vezani uz Centar te da će dosadašnji projekti Udruge biti nastavljani i u buduću bez obzira na nastale promjene.

Ankica Stjepić-Čosić

Gostoljubivo i srca uvijek otvorena

Drijenčani i prijatelji se družili do duboko u noć. Fratri od domaćih, izgubili u nogometu.

Vratiti se svome rodnom kraju nedosanjan je san mnogih i čežnja običnih ljudi. Danas, kada je gotovo za svakoga čovjeka najvažnije osigurati normalan život i svojoj djeci omogućiti školovanje i izvjesniju budućnost, malo je onih koji, pored osnovnih životnih potreba, osjete zov svoga zavičaja.

Tempo suvremenog načina života tjera ljude na stil koji ih pretvara u radnu snagu i jede im vrijeme, predviđeno za sastajanje sa rodbinom i prijateljima. Srećom, postoje ljudi sa vizijom koji su u jedno selo, u krilu Majevice, uspjeli privući, barem na jedan dan, ljude rasute po cijelom svijetu.

Do Drijenče nije lako doći

Ako vas slučaj nanese na stari put od Tuzle prema Čelincu, naići ćete na selo staro preko 600 godina, sa bogatom poviješću i tradicijom.

Asfaltni put se pruža do sela Obodnice, i na tom mjestu počinje stara makadamska cesta koja ide sve do starog sela Drijenča. Mnoštvo obećanja od Tuzlanskog kantona i Općine Čelić, kako će asfaltirati cijelu dužinu puta, još uvijek su samo obećanja. Ipak, Drijenča je selo, koje pravi iznimku u nizu napuštenih ruralnih područja u Bosni i Hercegovini, prepoznatljivo i po dobro organiziranom prvom Drijenačkom sijelu, koje mještani žele da preraste u tradiciju.

Stara želja konačno ispunjena

Ideja o okupljanju svih Drijenčana na jednom mjestu, nije nova. Ostvarena je nedavno, zahvaljujući nekolicini entuzijasta koji danas žive u inozemstvu, te malom broju onih kojih su ostali u svome selu. Okupilo se mnoštvo Drijenčana i njihovih prijatelja. Djed je poslije dugo vremena vidio svoju unuku, majke su nakon godina "posta" zagrlile svoje sinove, pustile suzu radosnicu i zapjevale zajedno sa svima.

- Ovo je događaj za pamćenje svih Drijenčana, svih generacija, koji su se sjetili svojih korijena i svoje djedovine. Dan je to veselja i radosti, kazao je najstariji Drijenčanin devedesetogodišnji Ilija Jurić.

Program sijela je započeo Sv. Misom u župnoj crkvi Sv. Ante Padovanskoga, koja je bila mala kako bi prihvatila sve koji su joj htjeli, nazočiti. Izlazeći iz crkve neki su već zapjevali: "U Drijenči lijepa je svaka, iz Božića s Brda i Toljaka, zaseoka devet

Drijenča ima, tud' smo nekad išli po s'jelima, Lučićima, Martinovićima, Dalginama i po Dugonjima!" Šargija u violina su zamilile starim zvucima, a zaboravljena i zatamljena sjećanja su nadjačali daljinu i zaborav.

I mladi se radovali

Mlade su i jedre djevojke, svoje nošnje naslijeđene od majki i baka, izvadile iz starih skrinja i obukle ih na ovaj jedinstveni dan, gizdave i nakićene. I one su prihvatile, njima nepoznatu pjesmu, s vremena na vrijeme zamuckujući. Unatoč tomu, bio je to prizor za pamćenje. Čak su i najmanji, kada su ugledali da se sprema kolo, potrčali i prihvatili za ruke. Svi naraštaji su se zajedno radovali u svojem selu.

- Drijenačko sijelo će biti, ako se potrudimo, svake godine sve ljepše i brojnije. Dugo se ovako nisam osjećala. Ovom prigodom želimo svima pokazati kako smo mi Drijenčani gostoljubivi i uvijek srca otvorena, šireći ruke je pojašnjavała Anda Jurić, obučena u narodnu nošnju ovog kraja.

Domaći pobijedili franjevce u nogometu

Upriličena je i nogometna utakmica između fratara i Drijenčana. Gotovo se sva svjetina koja je bila pred crkvom, umah preselila na obližnje igralište, navijački raspoloženi.

Igrajući požrtvovano i na svom terenu, domaći su igrači pobijedili na kraju rezultatom 8 : 4. Bilo je krvavih koljena i lakata, no i to se brzo zaboravi, jer takva se utakmica ne igra često.

Nakon utakmice su svi prisutni otišli sjesti pod šator gdje ih je čekala prava gozba.

Mnogi pozdravili skup

Prije nego je poslužena večera, brojni su govornici uputili poruke ohrabrenja Drijenčanima, podsjećajući da je tisućljetna Bosna njihova zemlja.

Najznačajniju je kritiku, ali i riječ poticaja uputio gvardijan Franjevačkog samostana u Tuzli fra Zdravko Anđić, rekavši kako su Hrvati u Bosni glavni krivci za sadašnje stanje, u kojemu su oni sami sve malobrojniji.

S druge je strane podupro druženje i okupljanje, poput Drijenačkog sijela koje se nastavilo uz izvornu muziku, sve do duboko u noć.

Mladen Bosankić

Drijenački grb

Ovom su prigodom Drijenčani predstavili svoj grb koji će im u budućnosti mnogo značiti. Na njemu je sv. Anto kao njihov zaštitnik, te šahovnica kao povijesni Hrvatski grb i lilijski kao simbol Bosne. Tu su i drijenci po kojima je Drijenča i dobila ime i žito kao simbol hrane i života.

Završen 11. saziv Međunarodne likovne kolonije "Bunarić" Potvrđen međunarodni karakter kolonije

Hvala vam za sve što ste za ova četiri dana zajedničkog učenja, druženja i stvaranja ostavili, rekao je prigodom zatvaranja kolonije Josip Horvat

Piše: Davor Bašić Palković

Oko pedeset umjetnika od kojih 22 iz inozemstva, ugostio je ovogodišnji, 11. saziv Međunarodne likovne kolonije "Bunarić", koja se tradicionalno održava u okviru žetvenih svečanosti "Dužijanca". Na koloniji su ove godine sudjelovali umjetnici iz devet zemalja - Rusije, Njemačke, Češke, Slovačke, Mađarske, BiH, Rumunjske, Hrvatske, te iz Srbije, koju su osim slikara iz HKC "Bunjevačko kolo" i drugih subotičkih udruga, predstavljali likovni umjetnici iz Leskovca, Užica, Beograda, Srijemske Mitrovice, Novog Sada i Sombora.

Tijekom četiri dana, od 15. do 18. kolovoza, osim u sjedištu kolonije - na salašu *Paje Đuraševića* - slikari su imala prigodu stvarati i na obližnjem marijanskom svetištu Bunarić te pokraj jezera Palić.

POVEZIVANJE NADAHNUĆEM: Prigodom otvorenja, sudionike kolonije, te brojne goste i okupljene pozdravio je predsjednik Likovnog odjela HKC "Bunjevačko kolo" *Josip Horvat*, a koloniju je otvorio predsjednik HNV-a *Branko Horvat*. Govoreći o povezanosti nadahnuća i stvaralaštva, on je naveo kako ova kolonija svojim ambijentom i ozračjem posebno obogaćuje okupljene umjetnike. "Dok otvaram ovogodišnju koloniju želim upravo to, da se uzajamnim druženjem u radu obogaćujete i nadahnućem povezujete. Ljepota stvaranja, ljepota prirode i vaš unutarnji svijet ljepote doći će do izražaja u djelima koja stvarate", rekao je Branko Horvat.

IZLOŽBA RADOVA: Kolonija je zatvorena u subotu, kada je u njezinom središtu bila priređena izložba radova nastalih na ovogodišnjem sazivu. Zatvarajući koloniju ravnatelj NIU "Hrvatska riječ" *Zvonimir Perušić* istaknuo je kako se osim očuvanja nacionalne kulture Hrvata, velika važnost kolonije iskazuje i u njezinu međunarodnom obilježju.

Crkva na Bunariću

Josip Horvat se zabavlja

Ugledne zvani

Kulturno-umjetnički progr

Dodite nam opet!

"Hvala vam za sve što ste za ova četiri dana zajedničkog učenja, druženja i stvaranja ostavili nama. Hvala vam za svu nesebičnost u oplemenjivanju naših duša porukom i umjetničkim bogatstvom vaših djela. Hvala vam za divne večeri u kojima smo zajedno tražili inspiraciju. Hvala vam što ste obogatili našu Dužijancu, našu zajednicu i naš grad. I na sve to, što mogu reći: Dodite nam opet!", poručio je prigodom zatvaranja kolonije predsjednik Likovnog odjela HKC "Bunjevačko kolo" Josip Horvat.

Josip Horvat i Zvonimir Perušić

"Ono što stvaramo i radimo moramo pokazati drugima, ono što drugi rade moramo sami vidjeti i tek tada kada se usporedimo možemo vidjeti gdje je naše mjesto u zajednici naroda ili manjinskih zajednica koje nas okružuju. Bitno je istaknuti da se kolonija održava u okviru "Dužijance", jedne velike manifestacije, i čini mi se prigodnim još jednom pozvati sve hrvatske institucije, da uložimo puno napora, znanja i pameti u to da Dužijancu zadržimo onakvom kakva ona jest, da zadržimo njezino hrvatsko obilježje, jer bojim se da ćemo, u vremenima koja dolaze, biti na nekim ispitima i kušnjama na kojima ćemo morati pokazati tko smo, što smo i koliko možemo", rekao je ovom prigodom Perušić.

U prigodnom umjetničkom programu koji je priređen u okviru otvorenja i zatvaranja kolonije nastupili su mladi folklorci i tamburaši HKC "Bunjevačko kolo", vokalna solistica *Antonija Piuković*, flautistica *Noemi Toth*, te recitatori *Marko Stantić* i *Ivan Kovač*.

Organizatori ove likovne kolonije su Likovni odjel HKC Bunjevačko kolo i Organizacijski odbor "Dužijance 2007".

Milica Kerošević

Svečano otvaranje manifestacije "Srebrenik - otvoreni grad umjetnosti 2007" pod nazivom "U kamenu i srcu muhurano" održano je u subotu, 25. kolovoza 2007. u dvorani Doma kulture.

Na svečanosti je prikazan poetsko dramski kolaž:

U kamenu i srcu muhurano, na tekst Nijaza Alispahića, a u režiji Jasmina Mekića.

Sudjelovali su glumci Teatra "Kabare" Tuzla, Vlado Kerošević, Milica Kerošević, Irfan Kasumović, Jasmin Mekić i studenti Akademije dramskih umjetnosti Univerziteta u Tuzli: Fatima Džaferović, Siniša Kahvić.

Asim Horozić Tuzla, Vedrana Šimić - solistica Zagrebačke opere i Amir Saračević - tenor Sarajeva.

KUD "Mehmed Ibrahimović", Hor "Preporod", Alternativni teatar Srebrenik, Sazlija.

U okviru manifestacije koja traje od 24. kolovoza do 2. rujna značajno mjesto pripada Likovnoj koloniji. Na Koloniji je do sada boravilo 211 umjetnika, iz zemlje i inozemstva koji su do danas iza sebe ostavili 383 djela.

Na ovogodišnjoj Koloniji sudjeluje dvanaest umjetnika (BiH, Hrvatska, Crna Gora, Njemačka i Makedonija).

Vedrana Šimić

Stari grad Srebrenik, prvi put se spominje u pisanim dokumentima 15. veljače 1333. godine, u Povelji - ugovoru bosanskog bana Stjepana II. Kotromanića (1321. - 1353.) s Dubrovačkom republikom.

Pored toga, Srebrenik je igrao vrlo zapaženu ulogu u cijeloj srednjovjekovnoj bosanskoj povijesti. Posebnu važnost ima od 1465. godine, do 1520. godine kada je Srebrenik središnji grad Srebreničke banovine, po čemu je u ostalom banovina dobila i svoje ime.

Grad je uzdignut na majevičkim padinama u neposrednoj blizini magistralnog puta Sarajevo - Tuzla - županja.

Dani solidarnosti Trentina u Tuzli

Imigrantski potomci Trentina u Tuzli okupljeni u Udruženju "Trentini-Tuzla" uz podršku i učešće predstavnika Associazione "Trentini nel mondo" i talijanske ambasade u BiH, organizirali su 01-02. juna 2007. godine, a u povodu Dana Solidarnosti svih Trentinaca u svijetu, značajnu javnu manifestaciju, kojom su po prvi put nakon više od jednog stoljeća svog dolaska u ovaj grad i ovu zemlju, promovirali postojanje svojih osamdesetak porodica i odskrinuli vrata diskursu o opstojnosti kulture svojih predaka.

Ključne dijelove dvodnevne manifestacije činili su izložba očuvanih fotografija o Imigraciji Trentina prema Tuzli i okrugli stol "Saradnja BiH (Tuzla) i Italije (Trentina): prošlost i sadašnjost", a pratili su ih zajednička muzička druženja (predstava "Muzika i sjećanje", s čitanjem autentičnih svjedočenja o imigraciji, praćena je "uhom i srcem") uz talijanska i trentinska jela, brižljivo spravljena od strane članica Udruženja. Tradicionalna trentinska solidarnost nije zaboravila ni svoje starije i iznemogle sunarodnjake, kojima je priređen svečani ručak, a u kontekstu kontakata s domaćom zajednicom upriličen je prijem kod gradonačelnika Tuzle, a napravljena je i posebna posjeta Dječjem domu u Tuzli s talijanskom muzičkom grupom "Poemus". Javni mediji grada Tuzle i Bosne i Hercegovini u cjelini značajno su popratili ove manifestacije.

Što se postiglo?

Opći je utisak da je Manifestacija uspješno javno svjedočila, s jedne strane o imigrantskom putu Trentina u BiH, prije svega u grad Tuzlu, a s druge, ukazala na svekolike, naročito kulturološke povezanosti BiH i Italije, odnosno grada Tuzle i talijanske provincije Trentino. Dakle, tuzlanski Trentini su uspješno promovirali etnološki identitet svojih predaka, ali i svoju punu inkorporiranost u bosansko društvo.

O mučnom putu imigranata zorno je svjedočila javna izložba na kojoj je pored starih fotografija i

crteža, prvi put predstavljeno nekoliko geneoloških stabala porodica koje su došle iz Trentina do potomaka koji danas žive u Tuzli. Npr., jedna od najpoznatijih trentinskih familija u Tuzli - Mott - svoje porodično stablo počinje 1495. godinom, a danas, nakon toga živi trinaesta generacija Mottovih!

Zajednički zaključak svih učesnika manifestacije je da je dolazak Trentina u BiH/Tuzlu unaprijedio život starosjedioca BiH na nekoliko nivoa. Doseljeni Trentini prvi su vrhunski zidari koji su osim vještine zidanja donijeli i nove stilove građenja kuća u kojima je i potkrovlje stambeni dio, zatim su prvi u Tuzlu donijeli umijeće zidanja dimnjaka, što se prije stotinjak godina smatralo pravim arhitektonskim čudom, zbog čega su trentinski zidari bili jako cijenjeni i traženi u gradu Tuzli. Osim toga, Trentini su u lokalnu kulturu implementirali svoje običaje i tradiciju pjevanja, kuhanja i zajedničkog druženja na otvorenom prostoru (teferiči na livadama i u dvorištima).

I pored vrlo snažnih utjecaja Orijenta od kojega su usvojili sve što je dobro, doseljenici iz Trentina zadržali su dobar dio svojih navika, uključujući očuvanje tradicionalnih imena, te zajedničko poma-ganje u nevolji, u skupljanju novca da se napravi crkva, škola ili zajednički podigne vinograd.

Ovako vrijedna manjinska zajednica ne samo da je dobro prihvaćena u gradu Tuzli, nego su i Tuzlaci svoje historijske interese i multikulturalne vrijednosti povezali s prijateljskim narodom Italije, a koje su generacije imigrantskih Trentina od kraja XIX i početka XX. stoljeća prepoznali, i baš tu, u Tuzli, našli svoje trajno boravište, i, ostavili svojim potomcima, danas građanima Tuzle, da afirmiraju svoje porijeklo, daju doprinos bogaćenju multikulturalnosti grada Tuzle i BiH, i danas dalje razvijaju prijateljske odnose bosanskohercegovačkih i talijanskih naroda. Podsjećamo da od svih veza koje ima s inostranstvom, grad Tuzla ima najveće kulturološke pa i ekonomske povezanosti upravo s Italijom, s Bolonjom ima bratimljenje, a o posebnom interesu talijanske kulturne javnosti za dešavanja u Bosni govori i činjenica da je najveća bosanska i svjetska usmena balada "Hasanaganić", nastala između 1646-49. godine, prepričavana s koljena na koljeno, sačuvana od zaborava zahvaljujući talijanskom putopiscu, etnografu Albertu Fortisu, koji ju je preveo na talijanski jezik 1774., a koju su zatim na svoje jezike prevodili W. Goethe, W. Scott, A. Puškin, A. Mickiewicz i mnogi drugi.

Što je ostalo nedoročeno

Trentini ne mogu biti nezadovoljni svojim stogodišnjim boravkom u gradu Tuzli. Uspješno su integrirani u bosansko društvo, prepoznatljivi su i pažnje vrijedni članovi bosanske zajednice.

Ono što ostaje za razmišljanje jesu dvije stvari. Prvo, trebaju li Trentini u Tuzli okupiti i ostale pripadnike (šire) talijanske zajednice, pa i prijatelje Bosance, s obzirom da bi tako postali "vidljiviji" u ukupnoj bosanskoj zajednici. Interes pokazan u dvodnevnoj manifestaciji i kapaciteti s kojima sada raspolaže tuzlansko udruženje "Trentini" daje pravo na pozitivan odgovor na ovo pitanje.

I drugo, ono što je ostalo nedorečeno, ne samo na ovom skupu, nego i u dosadašnjoj sveukupnoj valorizaciji kulturološke održivosti Trentina u ovoj lokalnoj zajednici jest pitanje njihova (punog i konačnog) identiteta, koje je ostalo prilično neartikulirano, van pažnje dosadašnjih socioloških analiza. Prilični komoditet i inkorporiranost u bosansko društvo, odsustvo socijalne, vjerske i političke isključivosti koje prati, npr., današnje latinoameričke i muslimanske imigrante u SAD i Zapadnoj Evropi (u selu Mahovljani kod Banja Luke, 1904. godine Bosanci su, npr., pomagali izgradnju prve trentinske crkve *San Francesco d'Asizi*, što se može smatrati prvim činom njihove prihvaćenosti i socijalne adaptivnosti u lokalnoj zajednici) učinili su da su Trentini manje-više asimilirani u bosansko društvo (u Tuzli je Udruženje Trentina osnovano tek 2001. godine).

Trentini su ovdje, zapravo, dugo nosili i nose paralelni identitet: jedan, zadržan u sebi, kroz porodična sjećanja i poštutele fotografije predaka, formaliziran očuvanjem donijetih prezimena (npr. prezimena: Mott, Segat, Zamboni, Bancher, Daldon, Gojo, Menegoni) i davanja djeci tradicionalnih muških i ženskih talijansko-trentinskih imena (najčešće: Silvia, Lucia, Carlo, Giovanni). Drugi je onaj poluasimilirani, bosanski, budući da se Trentini u novije vrijeme ne osjećaju etničkom manjinom u smislu homogene socijalne grupe. Etničke manjine postaju grupe ako su marginalizirane od dominantne grupe i imaju jaku razinu kolektivne svijesti na osnovu vjerovanja u zajednički život, zajednički jezik, tradiciju... (vidjeti, S. Castles, A. Davidson, *Citizens and Migration*, London, 2000.), a znatan dio ovoga nedostaje kod Trentina u BiH. Dakle, imamo prilično specifičnu i interesantnu imigrantsku pojavu, koja uopće nije sociološki istražena. Bi li razumijevanje ovog specifikuma moglo biti iskorišteno za poticanje konzistentnije svijesti o zajedničkom etničkom pripadanju, i na osnovu toga potrebi partnerskog i međupodržavajućeg odnosa Trentina u Italiji i Trentina u Bosni (nasuprot *ad hoc* susretima i "čekanju" bosanskih Trentina na pomoć svojih sunarodnjaka u Italiji), ostaje da se vidi. Manifestacije u Tuzli daju uvjerenje u pozitivan odgovor i na ovo pitanje.

Prof. dr. Kadija Hodžić

NOVA POJAVA NA BH. KULTURNOM NEBU ČASOPIS ZA KNJIŽEVNOST I KULTURU "RIJEČ"

Pojavlivanje časopisa, općenito, višestruko je uvjetovano. Časopis je istodobno izraz potreba, htijenja i stvarnih mogućnosti užeg kruga ljudi, ali, uvijek i sredine u kojoj oni žive i rade. Časopis, konceptijski motiviran kulturom i umjetnošću, i više je od rečenoga. Ako uzmemo činjeničnim da su kultura i umjetnost po svojoj prirodi, dijametralno suprotstavljeni politici, a da se od politike, koja toga mora biti svjesna, očekuje finansijska podrška za izlaženje časopisa, osim kao bitan uvjet izlaženja, vidimo to i kao evidentnu kulturnu i političku zrelost ambijenta koji je spreman suočiti se sa sobom.

Na istom mjestu vidimo i kako je svaki časopis uistinu fenomenološki označen, što mu dođe i kao *genetski predodređen* u osnovnim elementima svoga profila, sadržaja i prostora u kojem traga za svojim i identitetom svojih autora. Na taj način, časopis postaje i bitan uvjet interakcijskog prožimanja i međusobnih utjecaja u kulturnom životu, a tako i poticajni činitelj brzog razvoja.

Časopis za književnost i kulturu *Riječ* u Brčkom, ima svoju suvislu prethodnicu u časopisu *Riječi* koji je izlazio do 1992. godine. Časopis *Riječi*, dominantno oslonjen na rad književnog kulba *Pablo Neruda*, a potom *Književnog kluba Brčko*, sugerirao je jugoslavenskoj književnoj javnosti o postojanju književnog života u ovome gradu. Međutim, sada vidimo kako časopis za književnost i kulturu *Riječ* biva akterom bh. književnog života i o tome odašilje poruke u kulturni prostor širi od BiH i ex-YU. Krug autora koji se u njemu pojavljuju, nekad i sad, znatno je isti, ali i znatno proširen novima, posebno mladima, talentiranim i obrazovanim autorima. Tako, *Riječ* biva mjesto uspostavljanja kontinuiteta, ali i dokaz o istini njihovog identiteta u prostoru i vremenu.

Oslonjen na evidentan nivo jedinstva jezičnog prostora koji određujemo kao obitelj južnoslavenskih jezika, časopis za književnost i kulturu *Riječ* pokazuje lijepu uređivačku namjeru, kreativnu otvorenost, zrelost i toleranciju u odnosu prema jeziku i pismu, prema umjetnosti i kulturi kao pojavama. Ustvari, to je i više nego manifest svijesti o kontinuitetu i jedinstvu kulturnog prostora, kulturnog i umjetničkog djelovanja, kao i spoznaje, prije svega, o međusobnoj uvjetovanosti i zadatosti književne umjetnosti i njezine suvremene pojavnosti. Časopis je mjesto za stjecaj otvorenog umjetničkog i duhovnog komuniciranja naših različitosti, nepretenciozne i slobodne mogućnosti kompariranja i prepoznavanja identiteta kao uvjeta artikuliranja svake osobnosti. Ako prihvatimo konstataciju Zak-a Lakan-a da *nijedan jezik ne može izgovoriti istinu o sebi*, onda časopis *Riječ* možemo uzeti kao paradigmatično mjesto i nešto veću, što bi rekao Martin Hajdeger: kuću bitka - naših jezika u kojoj taj problem savladujemo makar u nivou evidentnih jezičnih razlika i prijevoda, što nudi stvarnu mogućnost doseganja spoznaje o svom identitetu.

Dvobroj časopisa *Riječ*, koncipiran i obiman kako možemo vidjeti, u rasponu od proze i poezije do eseja, književne i teatarske kritike, intervjua i prijevoda, donosi 73/ priloga, a uključuje 68/ autora, u mnogočemu je svojevrsna i nepretenciozna panorama recentne književne riječi na prostoru širem od ex-YU. To je vrijedan uređivački poduhvat i Žarko Milenić je, uistinu, pravi čovjek za taj posao. Naime, *Riječ* omogućuje prepoznavanje suvremenih tokova književne umjetnosti, a grad Brčko i ljudi koji su pokretači časopisa demonstriraju zavidnu potenciju književnog i kulturnog kvaliteta.

Brčko uređeno kao *district*, veliki i lijepi grad na bosanskoj obali rijeke Sava i ušću rijeke Brka, grad koji ima luku, željezničku stanicu, granični prijelaz i most u susjednu zemlju, tranzitne i plovne putove, ekonomiju, industrijsku proizvodnju s podrškom poljoprivrede, osnovne i srednje škole, visokoškolske ustanove, *Umjetničku galeriju* i likovnu koloniju Sava, *Književni klub* i *Udrugu ljubitelja umjetnosti*, teatarski festival, etc., pokrećući časopis za književnost i kulturu *Riječ*, doista, dobija ono što mu je u pobrojanoj slijedi najpotrebnije: sasvim prikladno svojim potencijalima i potrebama zamišljeno i profilirano periodično glasilo za književnu umjetnost i kulturu. Naime, svi prethodno pomenuti i drugi oblici života Brčko Districta - bit će stvarnost zauvijek, tek, kada prođu kroz časopis *Riječ*.

Atif Kujundžić

Prvi festival amaterskog filma u Tuzli

Grupa mladih entuzijasta i ljubitelja filma, okupljenih u kući Plamena mira u Tuzli, prošlog je mjeseca organizirala prvi festival amaterskog filma "A-fest", u okviru kojeg je prikazano 20 filmova. Taj festival je rezultat sedmomjesečne edukacije srednjoškola o kreativnom korištenju medija. "A-fest" je zamišljen kao festival za sve vrste izražaja, amaterski, trash, eksperimentalni, dokumentarni i umjetnički film i bez obzira jesu li autori amateri ili profesionalci.

"Ove godine smo željeli animirati mlade da svoje misli pretvore u kratke filmove, a sve u cilju da se sklene s ulica. Nismo pravili selekciju filmova za festival, jer smo htjeli da vidimo kolika je zainteresiranost, da probudimo filmske kreativce" kaže Dino Duraković, koorganizator "A festa" u Tuzli

Iako se radi o prvom amaterskom festivalu u Tuzli svoje video uratke poslao je i Kristijan Milić, koji je ove godine na Filmskom festivalu u Puli proglašen za najboljeg redatelja. To je bila prilika da mladi ljubitelji filma iz Tuzle uoče greške kod snimanja. Kratki horor filmovi Kristijana Milića "Dosada", "Zamka" i "Backwoods", te akcijski petominutni film "Netrpeljivost" u kojem skinheadsi napadaju mladog muslimana, izazvali su veliku zainteresiranost posjetilaca "Plamena mira" u Tuzli.

Video tim "Pikland" iz Banovića predstavio se parodijom na film "Roki", prikazani su uradci tuzlanske klapa "De zbrks", te tima "Žuti titl" i Branka Radakovića, Kristijana Kaurića i Petra Oreškovića.

Kao i većina manifestacija koje se prvi puta organiziraju, ni za "A-fest" nije bilo finansijske podrške općinskih čelnika, tako da u kući "Plamena mira" nisu pozvani autori filmova, već su prikazana samo njihova djela.

J. Š.

časopis za književnost i kulturu. часопис за књижевност и культуру
година. година 1 | пролеће. пролеће/лето. лето | Број. број 1-2 | 2007 | ISSN 1840-2534

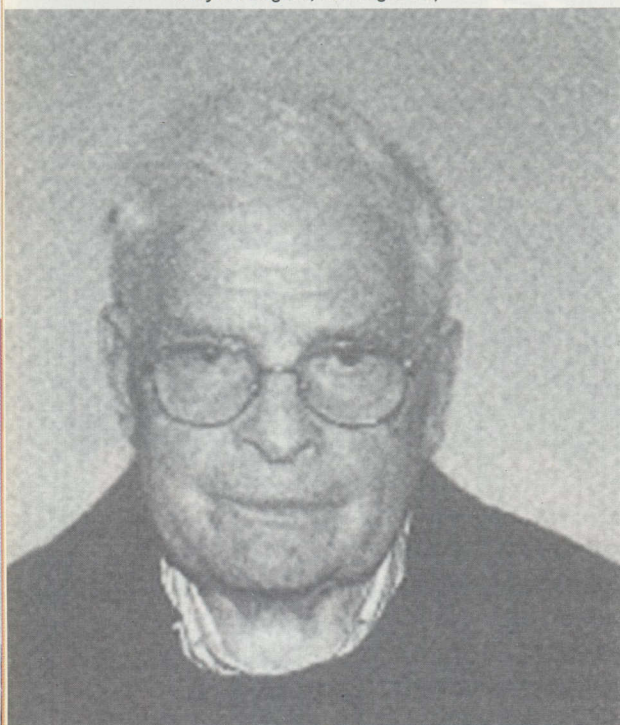

JAVNO PODUZEĆE
RADIO TELEVIZIJA
TUZLANSKOG KANTONA

Pitanje franjevac i kršćana od strane Turaka

(Fra Ignacije GAVRAN, "SUPUTNICI bosanske povijesti" - Sedam stoljeća djelovanja bosanskih franjevac - drugo prošireno izdanje, "Svjetlo riječi", Sarajevo-Zagreb, 2007. godina)

Katolički mjesečnik "Svjetlo riječi" broj 248. - studeni 2003. godine, objavio je sjajan tekst uglednoga i autoritativnoga bh. povjesničara Dubravka LOVRENOVIĆA, pod naslovom "POČETAK ILI KRAJ povijesti". U ovome studioznomu i temeljitomu uratku Lovrenović skreće pozornost na to kako se sve tumači AHDNAMA te zlorabi za aktualne, dnevno-političke potrebe i promidžbe. Kako je i sam napisao povod za ispisivanje ovoga teksta je bio Međunarodni znanstveni simpozij na temu "Kultura ljudskih prava i temeljnih sloboda u AHDNAMI sultana Mehmeda Fatiha", koju je 28. 5. 1463. godine dao franjevcima Bosanske vikarije. Simpozij je 21. 10. 2003. godine u Sarajevu organiziralo Udruženje Bosanskohercegovačko-turskog prijateljstva, a pred sudionicima je bilo, na raspolaganju, šest okvirnih tema za rasprave.

Različita razumijevanja i tumačenja istoga

U uvodnome dijelu svoga teksta Lovrenović, između ostaloga, naglašava: "Ostavljajući po strani brojne detalje i pikanterije vezane za izlaganja većeg broja sudionika, vrijedi podcrtati da je i ovaj znanstveni skup, po tko zna koji put, razgolitio duboki jaz koji bosanske ljude različitih nacija i vjera oštro dijeli u razumijevanju, kako nedavne tako i daleke prošlosti Bosne i Hercegovine."

Diskusije na skupu su pokazale da na sceni imamo takav vladajući trend koji ni ne ukazuje na skoro približavanje stavova. U tomu kontekstu Lovrenović tvrdi: "Ljudi duboko posvađani oko vlastite prošlosti nisu u mogućnosti graditi čovjeka dostojnu budućnost".

Videna bošnjačkim očima, ahdnama predstavljaju najstariji dokument o poštivanju ljudskih prava i sloboda u historiji. Ovom se, koliko romantičarskom toliko i rigidnom, shvaćanju ljudskih prava i sloboda, s obzirom na sadržaj ovog dokumenta i njegovu stvarnu primjenu u praksi, može uputiti bezbroj zamjerki i još više protudokaza. U to se Lovrenović nije upuštao, ali je skrenuo pozornost ne nešto bitnije: "Mnogo važnijim od preturanja po lešu povijesti čini se naglasiti da u povijesnom kontekstu nastanka ahdname, svibnja 1463. godine, kada su Osmanlije vojno podčinile srednjovjekovnu bosansku državu, pogubile njezina posljednjega kralja Stjepana Tomaševića i deportirale značajan dio stanovništva, o poštivanju ljudskih prava u njihovu modernom značenju nije bilo, niti je uopće moglo biti govora."

U vrijeme nastanka ahdname postavljao se tek puki princip tolerancije i trpljenja. Kao akt vjerske tolerancije ahdnama nije naslovljena bosanskim katolicima nego isključivo franjevcima, kao jedinoj institucionalnoj formi koja je nakon sloma institucije kraljevstva u kakvu-takvu stanju na nogama dočekala sudbonosni osmansko-okupatorski dolazak. "To nedvojbeno svjedoči da Crkva bosanskih krstijana - ili kako to vole reći bošnjački historičari - bogumila - nije predstavljala takav institucionalni i vjerski faktor s kojim bi osmanski sultan stupio u pregovore.

Kršćanski seljaci jedini porezni obveznici

Detaljnije, autoritativnije i studioznije informacije o položaju bosanskih franjevac i katolika, u osmanskom carstvu, prezentira fra Ignacije GAVRAN, knjigom *Suputnici bosanske povijesti - Sedam stoljeća djelovanja bosanskih franjevac - (drugo prošireno izdanje, "Svjetlo riječi" Sarajevo-Zagreb, 2007. godina).*

Dok je bilo uspješnog osvajanja, dok je ta država cvala, vojska je bila zadovoljna, a porezi za podložnike podnošljivi pa je vladao relativno miran poredak. Tako je to bilo u 15. i 16. stoljeću pa s početka i u 17. stoljeću. Kad su prestala osvajanja, kad su ratovi za Turke postali gubici, pojavili su se u državnoj blagajni strahoviti manjci pa turska uprava nije imala čime plaćati vojsku i podmirivati ostale državne troškove. Da se domogne novca, država je

pribežla sve većem i većem oporezivanju stanovništva pa tako porezi postaju sve teži, sve raznovrsniji i brojniji. Normalno bi bilo da poreska opterećenja snose svi građani i to razmjerno prema svojoj ekonomskoj moći. U Turskoj je, međutim, vojnički stalež (janjičari i spahije) bio od ovih tereta izuzet; u gradovima su se trgovci i obrtnici domogli janjičarskih povlastica prostim upisivanjem u njihovu organizaciju ili time što su bili posjednici čifluka. Sav teret, prema tome, spao je gotovo isključivo na seljake i to prvenstveno kršćanske. Oni nisu bili u stanju platiti porez pa su se morali zadužiti uz visoke kamate. To je bio siguran put do gubljenja vlastitog posjeda - da postanu kmetovi s vrlo teškim obvezama (besplatni rad begu na njegovu zemljištu, besplatno popravljivanje tvrđava i putova, dovoženje hrane i streljiva za vojsku i sl.) Istina, i turska je država krajem 18. stoljeća pokušala obvezati i povlaštene slojeve da plaćaju porez (Mustafa III. 1765. god.), ali su se oni tome snažno odupri.

Još gori porez vlasti bio je kad je ona ubiranje poreza prepustila zakupcima (haračlijama). Oni su ubirali porez na bezdušan način, ugoneći i znatno više nego što su bili ovlašteni. Franjevci su bili izuzeti od mnogih poreza, ali su ih, u stvari, često morali plaćati. Osobito težak teret je bio džulus, porez za vršenje vjerskih obreda, zaveden negdje u drugoj polovici 17. stoljeća. Njega su plaćali gvardijani triju samostana svake godine i prilikom nastupa novog vezira. Kako su se veziri često mijenjali, to bi ponekad platili i po tri, pa i četiri džulusa na godinu. Ukupni trošak za jedan džulus bio je tijekom godina 1770.-1800. prosječno 1400 groša. Uz taj iznos valjalo je veziru predati i jednog ovna, dvije oke šećera, 20 kruhova, 20 sapuna i dvije svijee od po pola oke voska. Slično su davali, u naravi, i sarajevskom muli. Nešto manje morali su davati kadiji i serdaru, koji su se mijenjali svakog mjeseca. Iako, u poredbi s drugim davanjima, džulus i nije bio tako visok, njegova učestalost i redovitost značila je strašno opterećenje za samostane. Prema A. Čoriću, fratri su kroz 180-190 godina, koliko su predavali džulus, isplatili svotu od 70.000 dukata.

Drugi izvor nevolja bio je sudski i upravni sistem turske carevine. Umjesto da vlast za suce i upravne postavi sposobne i poštene ljude, ove su se službe (osobito služba suca-kadije) prodavale pa

ih je trebalo kupiti za znatan novac i to svake godine iznova. Ovi položaji nisu nosili neku plaću; činovnik se za izdatu svotu kojom je kupio svoju službu i za svoje uzdržavanje morao namiriti od stanovništva, posebno onoga koje nije bilo zaštićeno - od kršćanske raje. pristojbe (takse) je određivao sudac ili upravni činovnik najčešće po svojoj volji. Kazne za prekršaje bile su stroge i opet samovoljno odmjeračane; najomiljenije su (gdje je bilo moguće primijeniti) bile globe. Budući da stvarnih prekršaja nije bilo dovoljno, valjalo ih je izmisliti i za te izmišljene prekršaje valjalo je plaćati visoke svote. Tome je pridolazilo i ucjenjivanje; plati, ako nećeš da dadnem na tebe tužbu (da te odilamim); onda ćeš platiti daleko više.

Svega ovoga bilo je u turskom carstvu i ranije - u 17. i prvoj polovici 18. stoljeća, a do najvećeg izražaja su došli u drugoj polovici 18. i prvoj polovici 19. stoljeća, kada je turska država bila zauzeta obrambenim ratovima protiv Austrije i Rusije, te protiv ustanaka svojih podložnika u balkanskim zemljama. Ujedno je ovo razdoblje duboke unutarne, prvenstveno ekonomske, krize koju turska uprava nastoji svladati, ali mjere koje u tu svrhu bira ili nisu bile pogodne ili nisu dovoljne ili ih vlada nije u stanju provesti. Ta agonija uzrokuje mnogo neizrecivih patnji za njezino nezaštićeno, kršćansko, stanovništvo. Kako ne bi izgledalo da su njegove tvrdnje pretjerane ili izmišljene fra Ignacije Gavran navodi konkretne slučajeve koji su pogadali franjevece i običan kršćanski puk, a koje su prošle nezabilježene.

"Fratarsko ašikovanje s Turkinjom?"

- Godine 1773. kajmekam (namjesnik) Ali-paše Dagistanlije zatražio je od fratara džulus pa su mu oni dali 200 groša s molbom da ih pričekaju dok skupe novce od trgovaca. Platili su ga nakon mjesec dana (oko 1.400 groša).

- Godine 1778. predali su fratri četiri džulusa u 12 mjeseci; jednom zgodom kad su ga davali, proveli su osam dana u tamnici, unatoč tome što je fermanom iz 1775. godine bilo zabranjeno uzimati poreze, pa i džulus.

- Godine 1785. opet su fratri platili četiri džulusa na godinu, iako je u fermanu od 1783. godine izričito stajalo da su oni slobodni od svih javnih danaka.

Najgore su bile, a najvećim dijelom izmišljene, optužbe ("musevede" ili potvore); najčešće su ih oklevetali da su proširivali zgrade (crkvu, samostan, štalu), da su nabavljali grožđe, da su kopali blago, da su nagovarali Turke da se pokrste ili da su poturčene kršćane kušali povratiti u katoličku vjeru, da su kupovali zvono i slično. Opet je fra Ignacije GAVRAN naveo nekoliko pojedinačnih tužbi, najčešće podvala.

- Godine 1760. neka je sarajevska Turkinja navodno ulazila u sutješku crkvu i "fratri su s njom ašikovali", pa su platili 34 groša.

- Godine 1770. tužba je glasila da su došli neki popovi iz Moreje (Grčke) koji bune narod. Na to je vezir poslao nekoliko svojih pašalija da pregledaju samostane. Nisu našli ništa, ali da iznudi novac, pašin predstavnik rekne fratriba: "Ili mi dajte pet kesa (2.500 groša) ili će vam stradati deset fratara" (tj. povest ću ih u Travnik). I poveo je gvardijana, ali su se putem kod Busovače nagodili da mu dadne 1.190 groša.

- Godine 1777. neka se muslimanka iz skopalskog (gornjovukufskog i bugojanskog) kraja zagledala u nekog Dalmatinca pa je s njim pobjegla na mletačko područje. Mustaj-paša Skopljak za to optuži kod paše Čengića fratre i zatraži da se sva tri gvardijana objese. Nekako se stvar smirila s 900 groša. Stradali su i skopalski katolici; paša ih je oglobio sa 800 groša, a trojicu muškaraca i jednu ženu objesio. U međuvremenu Mlečani su djevojku vratili u Bosnu.

- Godine 1778. potvorio je fojnički kadija kreševskog gvardijana da je načinio crkvu, a ne pojatu (za koju je imao skupo dobivenu dozvolu). Kad se ta optužba pokazala kao obična podvala, rekao je kako fratri prate pokojnika s križem na

Fra Ignacije
GAVRAN

SUPUTNICI bosanske povijesti

groblje. Za prvu optužbu platio je gvardijan 348, a za drugu 1300 groša.

Autor knjige naveo je još brojne slučajeve koji zorno ilustriraju i oslikavaju stradanje fratara i bosanskih katolika, ali ih je zbog skučenosti novinskoga prostora nemoguće sve citirati. Krajnje nezahvalno bi bilo pisati klasični prikaz ovoga spisateljskog djela, jer obiluje brojnim povijesnim spoznajama, svjedočanstvima i dokumentima pa su citirani dijelovi tek natuknice onog što iskusni i učenici fra Ignacije Gavran sjajno prezentira i skreće pozornost na to kako aktualne dnevno-političke tvrdnje o povlaštenom položaju bosanskih franjevac u osmanskom carstvu imaju i drugu, puno tamniju, stranu medalje.

(U narednom broju: "Patnje franjevac od strane pravoslavnih vladika")

Priredio: N. J. IVANOVIĆ

GRAĐEVINARSTVO
PROIZVODNJA
TRGOVINA

LUCIANA

Adresa: Magistralni put bb, Lukavac, BiH
Tel/fax: ++387 35 553 454, 553 453

E-mail: luciana@bih.net.ba
www.luciana.ba

Uspješno završena 3. likovna kolonija Dinara 2007.

Kninski umjetnici, svojom tijesnom suradnjom, mogu ostvariti uspješne kulturne akcije. Idejni začetak dogovoren između Ivana Antolčića, Josipa Palade i Fabijana Lovrića, u Ožlju 2004. godine, prepoznala je *Likovna udruga Knin*, na čelu s predsjednikom Mijatom Marićem, koji je ove godine iznio najveći organizacijski teret, te već 3. međunarodnu likovnu koloniju *Dinara*, uz suradnike na terenu, uspješno privedoše kraju. Generalni pokrovitelj ove godine je grad Knin koji će svoj fond umjetnina povećati iznadpolovičnim fundusom uradaka, dok će jedan manji dio biti uručen donatorima kao zahvala, a bez čije pomoći se ne bi realizirao ovaj vrijedan projekt.

Sudionici ovogodišnje *Likovne kolonije Dinara 2007.*, održana je kao i prethodne dvije, u prostoru Dinare i Lovačkom domu od 1. kolovoza do 4. kolovoza 2007., na visini od oko 1000 metara n. v. Ljepote krajobrazu nisu jedini motivi koje su slikari obrađivali, nego i vizionarski uradci, te doživljajni svijet koji donesoše sobom u prekrasne predjele Dinare. Dio toga ugođaja vidljivo je i na fotografijama njihovih uradaka, te samim uradcima.

Ovogodišnja likovna kolonija dostigla je povjerenje i konačnu afirmaciju vrijednosti, te su i sami radovi veoma uspješni, a radili su ih, od najstarijega Aleksandra Augustinčića - Šandora (Zagreb), do najmlađega Markote Ernesta (Čapljina). Uz njih dvojicu su kao najnagrađivaniji naš ilustrator Ivan Antolčić (Zagreb), proslavljeni kipar Ante Brkić (Čapljina), te cijela jedna raskoš slikarskih veličina: Hans Wiliem (Irska), Karolina Kulier - Čulina (Njemačka), Zvonko Čulina (član LU Njemačke), Zvonko Anić, Jure Semren, Stipe Zoroja (Livno), Goran Sučić (Split), Tomislav Marijan Bilosnić (Zadar), Marina Bedek, Miroslava Kos, Marija Bertić - Štefanac, Dragica Križan - Biba, Zlatko Nežić, Nedeljko Tintor, Karlo Zavacki, Ksenija Talijančić (Zagreb), Ivica Marin (Žrnovnica), Antun Tonča Ferbežar (Osijek), Ivo Petrović - Mikelandelo (Brač) i Mijat Marić (Knin), domaćin i organizator 3. likovne kolonije *Dinara 2007.*

U sklopu boravka na Dinari organizirano je mnoštvo sadržaja: književna večer Fabijana Lovrića, kao i športskih nadmetanja od kojih je natjecanje u balotama bilo najatraktivnije, zatim natjecanje u plesu, pjesmi, pričanju viceva....

Izložba uradaka upriličena je u veleučilištu *Marko Marulić* u Kninu, na dan 4. kolovoza s početkom u 11,00 sati. Izložbu je otvorenom proglasio zamjenik gradonačelnice Knina, Tomislav Vrdoljak, zahvalivši se braniteljima Knina, dekanu veleučilišta u Kninu dr. sc. Marku Jeliću, svima sudionicima koji su slikali, te nazočnima koji nisu krili zadovoljstvo doživljajinoga svijeta umjetnika koji to prenesoše i na njih.

Tomislav Vrdoljak i Fabijan Lovrić

Uz izložbu poznatih slikara, svoje radove su izložila i djeca iz udruge *Sveti Bartolomej* Knin. Ova suradnja raduje, a u slijedećoj likovnoj koloniji

Dinara 2008. nadati se kako će biti još veći broj djece uključen u izravan rad s istaknutim slikarima. Fabijan Lovrić

Hrvatska sakralna baština

(Uz izložbu slika Nevenke Nekić;
Sumartin, srpanj 2007.
- Nin, kolovoz 2007.)

Sakralnost novijeg vremena sve više i više pruža ruku ranjenom Kristu kako bi kroz svoje djelovanje i svoje čine postalo bližim općem, a iz toga općeg oplemenilo osobni bitak s bitkom Njegovim, njegovim djelom i vjerom u život, vjerom u oprost i ljepotu koju kroz katehezu umjetnosti nudi vizija ispravnosti na putu njegovom. Tim putem kroči i Nevenka Nekić, koja je počela putem profesorice povijesti i povijesti umjetnosti na Nadbiskupskoj klasičnoj gimnaziji u Zagrebu, a u umjetnosti pronasla svoje mjesto kao književnica s objavljenom dvadeset jednom knjigom, dok u slikarskom svijetu oplemenjuje svoj put izložbama, bilo skupnim ili samostalnim, radeći uz sve to i kao suradnica na HRT-u gdje je ostvarila četrdesetak dokumentarnih emisija. Za taj rad dobila je i mnoga priznanja, iz domene lijepe književnosti, ali je valjano vrednovana i kao uspješna slikarica.

U ciklusu ulja na platnu, *Hrvatska sakralna baština*, oslikan je arkadijski mir jedne prepoznatljive arhitekture sklopljene u mozaiku okoliša, koje, gotovo lirske-epski u sebi nose crkvice naslonjene na obronke neba, ili su nježno iznikle uz floru okoliša svjedočeći svojom upornom postojanošću prolaznosti vremena. Ovaj pejzaž sa srcem crkve, sa srcem sakralnih objekata: na Biokovu, Lopudu, Šipanu, Braču, Ninu, Koločepu, Lastovu, Iloku, Paklenici, Solinu, i drugdje, gdje se slikarici drhtaj srca prenese na platno, postadoše svjedocima hrvatskoga opstanka na određenim prostorima, postadoše znamen i znanje u graditeljstvu sakralne arhitekture oteći od zaborava, i jedna nesvakidašnja želja da se sve to približi svima onima koji žele upoznati i na taj način Lijepu Našu.

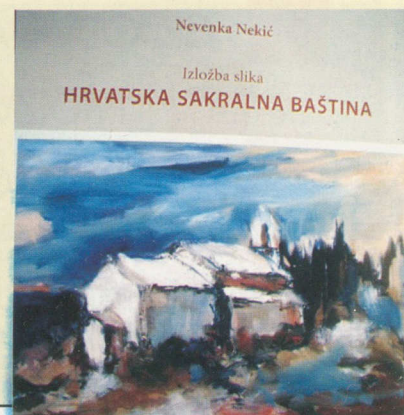
Joja Ricov uz ovu izložbu zapisao je u katalogu: "Mi ćemo brate, predahnut uz crkvicu, ovu s preslicom, preromantičku, obgrljenu borovljem u propinjanju - tu je plavet pučine zajamčen pozad

počinaka. Zvonik se sovi u tvrđu edenskog kutka u lutu - putniku na okrepju, čempresi su zbor u zagrljaju poju zaklona; pršti, pjeni se u gejzirmomu uzletu obalno naselje Adria, putovlje vijuga nedogledu u susret, uz oazu decrescendna pokoja. I opet Sveti križ - dlanopojno uzdarje nebesima ukotvljeno u pejzaž, a Krist ne prestaje umirati, zajamčena lijesa, okružen braćom u sućuti a s križevima: Thanatos, pogubno pečati neumitnu nadmoć, svestlast prostorima Terrae - crveno zastire, guta paletu polichromosa. Naselje, gle, i opet, suglasno se ukotvilo u krajolik. Raspeti s križevima - lice zemlje natkrililo se dijagonalno nad vidokrug, svetokružni amblem bogomolje svjetli iz krvne plazme - Jahve Sveravnajući, kad će nas minuti Golgota?"

Paletna raskoš autoričine vizije donosi jasne obrise, prepoznatljive i krajobrazom i arhitekturom. Pomalo mistični nanosi teže plavog ili vertikalni crnog, uokviruju i ističu plohe krovova, dajući andeosku čistoću objektima u pejzažu. Oni su tu da svjedoče, oni ne propadaju, oni su kameni i čvrsti, postojani kao volja Njegova, kao nepresušna ljubav kojom nas obasipuje Gospodin. Gotovo čujan arhetipski zov izbija iz slika Nevenke Nekić. Bjelina zvoni kao duša koju žele sputati nepoznate i neželjene sile, ali ona ustrajava, ona nosi sunce na svojim krovovima. Ona je kuća Njegova i kuća naša. Kuća naše savjesti i Njegove ljubavi. Iz takve kuće kao da je netom izašla slikarica i ovjekovječila san.

Taj san je i volja Njegova.

Fabijan Lovrić

SUMARTIN (srpanj 2007.)
NIN (kolovoz 2007.)

HRVATSKI GLASNIK

U Budimpešti izlazi HRVATSKI GLASNIK, glas Hrvata u Mađarskoj, glavna i odgovorna urednica: Branka Pavić-Blažetin, novinari: Stipan Balatina (zamj. gl. i odg. urednika), Bernadeta Blažetin, Timea Horvat, lektor Živko Mandić, Ravnatelj: Čaba Horvath.

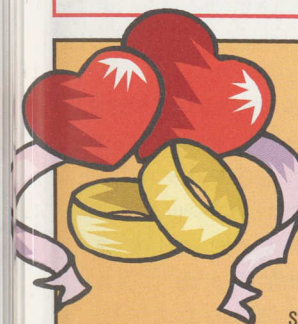
Osnivač lista je Savez Hrvata u Mađarskoj, a izdavač Cronica Kht.

Adresa: 1065 Budapest, Nagymező ut. 49.

Tel./fax: 1/269-2811, tel. 1/269-1974

e-mail: glasnik@croatia.hu.

List pomaže Javna zaklada za nacionalne i etničke manjine u Mađarskoj.

U proteklih nekoliko mjeseci mogli ste na stranicama našega i Vašega Glasnika pročitati niz tekstova koje je potpisivala naša suradnica Maja Jurić. U periodu između dva posljednja broja naša se Maja udala za mladoga gospodina Danijela Nikolića. Maji i Danijelu od srca čestitamo u ime cijele redakcije. Svi zajedno želimo im dug i sretan brak. Životne križeve koje su do sada nosili neka u budućnosti nose zajedno.

NEKA VAS UVIJEK PRATI BOŽJI BLAGOSLOV!

J. N. i I. K.

Turistički potencijali u Tuzli

U sklopu Projekta *CulTuRe* na temu *Strateške smjernice i promocija turizma* u Općini Tuzla, održana je jedna od tri radionice u smislu promoviranja turističkih potencijala u Tuzli. Naime, Općina Tuzla u suradnji s talijanskom Općinom Bolonja, implementira projekt *CulTuRe* - promocija turizma i međunarodnih odnosa grada Tuzle. Cilj je poboljšati kapacitete i vještine osoblja Tuzle i drugih aktera koji djeluju u oblasti promocije turizma, europskih i međunarodnih projekata, bitnih elemenata u održivom razvoju grada.

Dodatna vrijednost i cilj projekta jeste izrada dokumenata koji će dati smjernice za razvoj turističkog potencijala, osobito kulturnog turizma grada Tuzle. Projekt financira Fondacija Cassa di Risparmio iz Bolonje, a partneri Tuzle i Bolonje su: Univerzitet u Bolonji, Udruženje za razvoj NERDA, Pannonica i BIT Centar Tuzla.

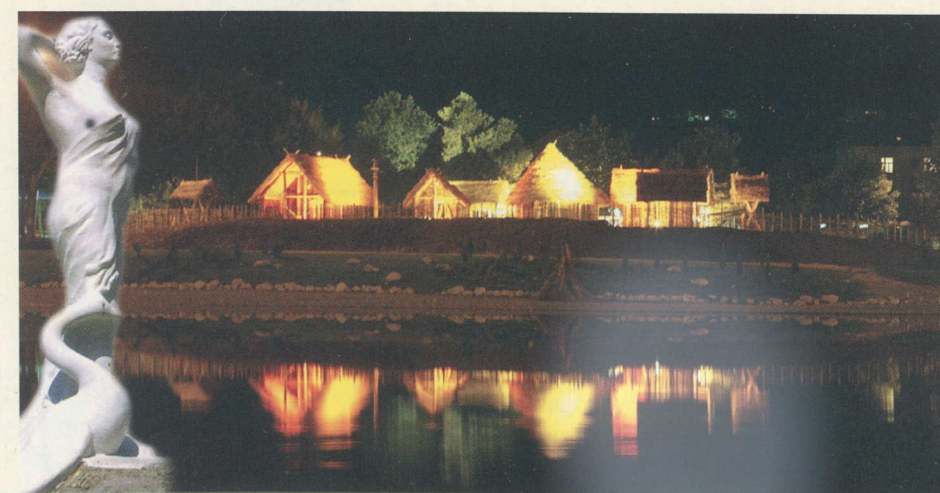
Nakon prezentacije projekta *CulTuRe* koju je održala Amra Jaganjac, menadžer za strateško planiranje, predstavljena je metodologija izrade strateških smjernica, a nakon diskusije o prikupljenom materijalu nastavljen je rad po skupinama. Kada se govori o realizaciji suradnje Bolonje i Tuzle bitno je spomenuti da odlična suradnja ovih gradova datira još iz

devedesetih godina kada su prijatelji iz Bolonje među prvima došli da pomognu, ne samo humanitarnim akcijama nego i razbijanjem informativne blokade. Nakon toga uslijedili su projekti na rekonstrukciji grada, a sada se radi na projektima od institucionalnog značaja.

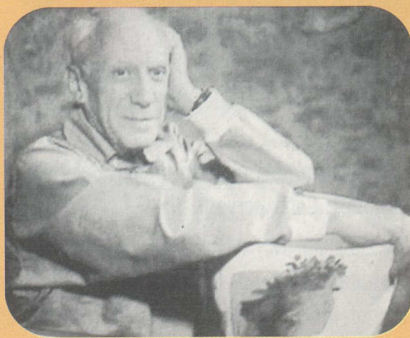
U Bolonji kažu da suradnju s Tuzlom smatraju modelom suradnje jednog grada iz EU i jednog grada koji će nekada biti u EU. Ovo je kao pilot projekt koji bi mogao biti uzor i drugima, rekla je Svetlana Kakeš

ispred Općine Tuzla. Ipak, Tuzla je do sada dokazala svoje turističke potencijale i razvoj grada u tom pravcu, jer kada je za sve slavnica bila problem postojali su ljudi koji su vjerovali u njezin razvoj i dizali je u vrhove. Dok su mnogi na Tuzlu gledali kao na grad koji tone i nestaje zbog slanih izvora, danas su njezini slani izvori prava turistička atrakcija gdje se usred ljetne sezone na jezeru skupi i do 5000 posjetitelja.

Maja Nikolić

Djelo

Tijekom Drugog svjetskog rata španjolski slikar Pablo Picasso (1881. - 1973.), živio je u Parizu. Jedan je njemački časnik, pripadnik Gestapa, došavši u njegov atelje i ugledavši slavno djelo "Guernica", koje je veliki slikar naslikao 1937. godine, poslije njemačkog bombardiranja istoimenog gradića u Baskiji, zapitao:

"Vi ste ovo naslikali?"

"Ne, nisam, vi ste to učinili!", odgovorio mu je Picasso mirno.

Porez na ljepotu

Francuski književnik Alexandre Dumas (1802. - 1870.), našao se u društvu u kojem se poveo razgovor i o porezu. Neko vrijeme je slušao razgovor, a zatim se i on uključio:

"Mislim da bi od svih poreza najunosniji bio onaj na žensku ljepotu."

"Kako to?", bili su znatiželjni ostali.

"Tako jer bi ga svaka žena s oduševljenjem plaćala."

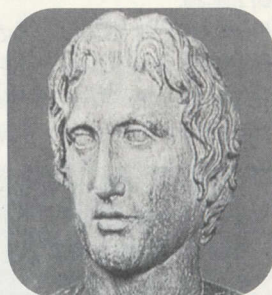

Zakon

Prema zakonima koje je donio mongolski vojskovođa Džingis-kan (1155. - 1227.) preljub je bio veliki grijeh: preljubnici obaju spolova bivali su pogubljeni. No, preljub počinjen sa strancem dopuštao se jer se smatralo da ne ugrožava obiteljski sklad. Strogi zakonodavac Džingis-kan pokazao je, međutim, veliko razumijevanje za pijanstvo: "Muškarac se smije napiti tri puta na mjesec. Ako se napije samo dva puta u mjesecu, to je za svaku pohvalu. Što može biti bolje od toga? Da se uopće ne napije? Ali, gdje ćemo naći takva čovjeka?!"

Razlog

Kada je jedan ratnik prišao makedonskom kralju i slavnom osvajaču Aleksandru Velikom (356. - 323. prije Krista) i pitao ga može li mu objasniti zašto mu je toliko stalo da osvoji Egipat, ovaj ga je uhvatio za bradu i rekao: "Evo vidiš, ni tvoja brada ničemu ne koristi, a ti je ipak nosiš!"

Glupi bankari

Neki bogati bankar obratio se francuskom romanopiscu i dramatičaru Alexanderu Dumasu (1802.-1870.):

"Mislim da umjetnici i pisci moraju biti siromašni, jer samo bijeda i neimaština potiču na stvaranje."

Dumas mu odmah s negodovanjem odgovori:

"To je isto kao da ja kažem kako bankari u pravilu moraju biti glupi, jer ih njihovo bogatstvo zaglupljuje!"

Skupe usluge

Nakon pobjede nad Zapadnim Gotima, Klodvig, franački kralj od 82. do 511. godine, iz dinastije Merovinga otišao je na grob sv. Martina kako bi mu zahvalio za pobjedu i sa sobom je poveo, kao dar-žrtvu, konja kojega je jahao na dan bitke. No, kad je u samostanu u kojemu je bio grob predao konja, počeo je žaliti za njim. Tada je ponudio redovnicima nešto srebra te mu oni vratiše konja. Klodvig, koji je tada tek kratko vrijeme bio kršćanin, rekao je:

"Sveti Martin dobro služi prijateljima, ali svoje usluge malo preskupo naplaćuje."

Igra riječi

Engleski fizičar Lord Kelvin of Largs pravog imena William Thomson (1824.-1907.) bio je jednom prisiljen odgoditi svoje predavanje, pa je na oglasnoj ploči napisao:

"Professor Thomson will not meet his classes today" (Profesor Thomson se neće danas sresti sa svojim učenicima).

Vidjevši obavijest, učenici su odlučili našaliti se malo sa svojim profesorom pa su napisali novu poruku u kojoj su izostavili slovo "c" iz riječi "classes". Na ploči je ostala rečenica:

"Professor Thomson will not meet his asses today" (Profesor Thomson se neće danas sresti sa svojim prijateljicama).

Sljedećeg dana Thomson se nije zbio već je izbrisao slovo "l" iz riječi "asses". Sada je na ploči stajala nova rečenica:

"Profesor Thomson will not meet his asses today" (Profesor Thomson se neće danas sresti sa svojim magarcima).

Fenix

Projekt urgentne rehabilitacije

Univerzitetski klinički centar u suradnji sa CIR - Centrom za međunarodnu rehabilitaciju iz Čikaga, implementirat će prvu etapu projekta urgentne rehabilitacije. Riječ je o edukacijskom programu namijenjenom protetičarima, fizioterapeutima i menadžerima u zdravstvu. Vrijednost ukupnog projekta je 19,5 milijuna dolara, od čega se na prvu etapu odnosi jedan milijun.

Projektom edukacije bit će obuhvaćeno 110 stručnjaka, od čega 20 menadžera-direktora zdravstvenih ustanova, 20 liječnika, specijalista fizikalne medicine i 70 fizioterapeuta medicinskih tehničara.

Prema riječima direktora Klinike za fizikalnu medicinu i medicinsku rehabilitaciju UKC Tuzla, dr. Emira Halilbegovića, projekt se realizira u suradnji sa Ministarstvom zdravstva Iraka, a provodit će se kroz četiri oblasti: edukacija iz neurološke, ortopedsko-traumatološke, dječje i opće rehabilitacije.

Prva grupa polaznika u UKC Tuzla dolazi 10. rujna, a činit će je 16 menadžera u zdravstvu i 21 fizioterapeut. Kako je predviđeno, projekt će se provoditi naredna četiri mjeseca, a sredstva za njegovu implementaciju je osigurala Svjetska banka.

A. Kunosić

Crveni križ u Tuzli promovirao svoje volonterske aktivnosti

Pannonica Tuzla ima dobru i važnu suradnju s Crvenim križem Općine Tuzla kroz organizaciju Službe prve pomoći na Panonskom jezeru tijekom ljetnog razdoblja. U sklopu promocije svojih volonterskih aktivnosti, ranije najavljena Pokazna vježba mladih Crvenog križa Općine Tuzla održana je na prostoru kompleksa Panonskog jezera u Tuzli. Prvotni cilj Pokazne vježbe je promoviranje aktivnosti mladih volontera Crvenog križa kroz edukaciju građana o stanjima kao što su epilepsija i sunčanica, postupak oživljavanja i svi ostali elementi pružanja prve pomoći.

Pokazna vježba organizirana je kroz postavku tri radionice i to radionicu za edukaciju u koju su uključena predavanja o epilepsiji, sunčanici, oživljavanju, Radionica za mjerenje krvnog tlaka, Radionica za diseminaciju principa CK i povijest CK gdje je uključen i promo štand. Sudjelovanje u radu radionica uzeli su predavači, asistenti i 25 volontera Crvenog križa Općine Tuzla, a građani su uz edukaciju i mogućnost besplatnog mjerenja krvnog tlaka, mogli dati svoje novčane priloge za humani volonterski rad mladih Crvenog križa kroz kasu za dobrovoljne novčane priloge.

Pokazna vježba mladih CK Općine Tuzla završila je revijalnom nogometnom utakmicom između ekipa Crvenog križa i Pannonice.

Maja Nikolić

Ca-C 1000 Sandoz®

Ca-C 1000 je jedinstvena šumeća tableta prijetnog okusa, koja sadrži toliko vitamina C kao 17 narandži i toliko kalcija kao 1 čaša mlijeka.

Ca-C 1000 je odličan izbor:

- pri liječenju prehlade i gripe
- za sve, koji se neuravnoteženo hrane
- kada osjetimo pomanjkanje energije
- u starosti
- pri dužoj bolesti ili poslije nje
- za pušače
- za vrijeme trudnoće i dojenja
- kod fizičkog napora (sport)
- u stresnoj situaciji
- za adolescente (kod brzog rasta)
- poslije operacije
- pri dijetama mršavljenja

Prije upotrebe pažljivo pročitajte upute!
O rizicima i neželjenom djelovanju posavjetujte se sa liječnikom ili farmaceutom.

MEDIS

NOVARTIS

Vlada Tuzlanske županije dodijelila sredstva nevladinom sektoru ove županije Udruženje oboljelih od PTSP-a nije dobilo ni marke

Iako je kasnila, Vlada Tuzlanske županije dodijelila je sredstva u iznosu od milijun KM nevladinim udruženjima i organizacijama Tuzlanske županije. Na ovaj projekt Vlade TŽ apliciralo je oko 300 udruženja, međutim samo njih 127 dobilo je određena sredstva. Vlada TŽ svojim programom i proračunom je predvidjela oko milijun KM za potporu nevladinom sektoru. Više od pola milijuna dijeli se organizacijama, dok preostali dio ide uglavnom putem transfera. Ministrica Hadžić-Suljić posebnost je istaknula izvještaj Komisije za ljudska prava u kojem je TŽ kada je u pitanju potpora nacionalnim manjinama u prednosti od drugih županija u BiH. "Neki koji ne razumiju značaj ovih sredstava znali su mi prigovoriti na način da se ovim sredstvima mogla napraviti tvornica. Slažem se s tim i znam da smo mogli, ali nama je stalo i do kvaliteta života koji promovira nevladin sektor" kazala je ministrica. Ipak valja istaknuti da pojedina udruženja poput Udruženja oboljelih od PTSP-a ovaj puta nisu dobili ni marke. Kao obrazloženje za to, Ministrica je navela da je razlog neispunjavanja kriterija poput nepotpune dokumentacije. Također, Tuzlanska županija je sigurno jedna od najzagađenijih, ako ne i najzagađenija. Međutim iz udruženja Eko zelenih nisu zadovoljni dobivenim sredstvima. "Udruženje Eko-zelenih dobiva sredstva i po nekim drugim programima. Kada Vlada izdvaja novac to je mnogo, ali kada se dijeli, ta sredstva su neznatna" ogradila se Ministrica obrazovanja. Udruženje porodica i prijatelja oboljelih od leukemije TŽ također je dobilo nešto sredstava. Predsjednica Enisa Milinović istaknula je da postoje snaga i volja za realizacijom programskih ciljeva. "Dobili smo iznos od 9.000 KM za projekt kojim ćemo mi pokušati izvršiti svoju misiju, a to je poštivanje prava djeteta, prije svega prava na život. Želimo sredstvima omogućiti da se djeca liječe na UKC Tuzla. To podrazumijeva izgradnju novog hematološkog odjeljenja" kazala je Milinović, istaknuvši ostvareni kontakt sa zakladom "Ana Rukavina" u smislu potencijalnih donatora koštane srži.

Maja Nikolić

Zdravlje

Starost nije smiješna

Prema tvrdnji američkih znanstvenika usporedno sa starenjem, odnosno nakon 65. godina života, teže shvaćamo i uživljavamo se u dobre šale. Nije riječ o poremećaju ili bolesti, već jednostavno o sposobnostima koje se mijenjaju.

Bolji učinak lijekova

Uzimaju li se uz obrok umjesto na prazan želudac, lijekovi za liječenje raka dojke postaju učinkovitiji, otkrili su onkolozi sa sveučilišta u Chicagu. Dosadašnja saznanja o interakciji hrane i lijekova uglavnom su upozoravala na smanjenje učinkovitosti ili čak toksičnost nekih lijekova, dok je ovo istraživanje utvrdilo kako uzimanje lapatiniba s hranom povećava njegovu iskoristivost u tijelu za čak 167%.

Pravilna upotreba klime

Klima uređaji su korisni, posebno osobama koje boluju od bolesti srca i krvnih žila, za koje visoka temperatura i vlaga mogu biti opasni. No, kako bi klima uređaji bili samo korisni, bez štetnih posljedica, treba znati njima pravilno rukovati. Namještena temperatura ne smije biti više od 4-5°C niža od vanjske temperature, a smjer puhanja treba biti paralelno uz strop i suprotno od osobe koja je u prostoriji. Kod vožnje u klimatiziranom automobilu puhanje treba usmjeriti u vjetrobransko staklo i prema nogama. Desetak minuta prije kraja puta uputno je podići temperaturu na stupanj ili dva nižu od vanjske, kako bi se tijelo postupno pripremilo za izlazak na toplo.

Emocije biraju namirnice

Suprotno uvriježenom, visokokalorične, kremaste i čokoladne slastice nisu utješni zalogaji. Većina ljudi traže ohrabrenje, sigurnost i smirenje jede tjesteninu, variva, juhu ili meso. Istraživanja su pokazala da kaloričnu i slatku hranu češće jedemo kada smo sretni i želimo nagradu nego kada smo potišteni ili usamljeni.

Antidepresivi u trudnoći

Antidepresivi koje mnoge trudnice uzimaju u prvim mjesecima trudnoće ne povećavaju znatno rizik od oštećenja fetusa i ploda. Tim lijekovima najčešće se liječi depresija i anksioznost, a uzimanje je opravdano ako postoji opasnost da depresivna majka neće moći valjano skrbiti za trudnoću i dijete.

Ugljikohidrati opasni za oči

Moguće je da neke vrste ugljikohidrata sudjeluju u degeneraciji makule povezanoj sa starenjem. Nedavno je utvrđeno da je hrana bogata ugljikohidratima s visokim glikemijskim indeksom izravno povezana s nastankom ove bolesti.

Opasna apneja

Čimbenici rizika za apneju u snu (poremećaj disanja tijekom spavanja) su pretilost, velik promjer vrata, povećani krajnici te naslijeđeni čimbenici. Poremećaj češće pogađa muškarce, i to nakon 40. godina života.

Apneja tijekom spavanja je zastoj disanja čak i do više stotina puta, što može potaknuti moždani udar, porast krvnog tlaka, poremećaja, pa čak i zatajenje srca.

Tri ultrazvuka u trudnoći

To je nova preporuka talijanske Udruge za ultrazvuk u ginekologiji, i opstetriciji. Iako je pretraga neopasna i vrlo korisna, stručnjaci preporučuju najviše 3 ultrazvučna pregleda tijekom 9 mjeseci trudnoće. Prvi pregled do 13. tjedana, drugi između 19. i 21. tjedna, a treći između 33. i 34. tjedna.

Novosti u liječenju AIDS-a

Zašto određeni broj seropozitivnih osoba AIDS nikad ne razvije, čak i nakon 10 godina i bez liječenja? Čini se da je pronađen odgovor: francuski znanstvenici otkrili su limfocite T CD8 (bijele krvne stanice) koje prepoznaju zaražene stanice i sprječavaju razmnožavanje virusa. Možda je to značajan korak prema cjepivu protiv ove teške bolesti.

Pretili zaštićeni od TBC-a

Pretili osobe starije životne dobi teže obolijevaju od tuberkuloze u usporedbi s osobama čija je tjelesna težina ispod prosjeka, tvrde gerijtri iz Hong Konga. Istina, pretilost je povezana s nizom zdravstvenih tegoba i oboljenja, no vitki ljudi starije, dobi 6 puta češće obolijevaju od tuberkuloze. Zašto, još nije utvrđeno.

Hepatitis C i bubrezi

Odraslim osobama zaraženim virusom hepatitisa C prijeti veći rizik od zatajenja bubrega što znači doživotnu dijalizu ili, u najtežem slučaju, transplantaciju. Jetra, dakle, nije jedini organ pogođen hepatitisom C, no još uvijek nije objašnjeno kako virus hepatitisa C oštećuje bubrege.

Bolesni od bijesa

Istraživanje provedeno na Harvardu, koje je obuhvatilo otprilike 10 milijuna muškaraca, pokazalo je da potiskivanje bijesa uzrokuje povremene

napadaje eksplozivnog ponašanja opasne po okolinu. Taj psihički poremećaj opisan je prije gotovo 30 godina, no tek se sada zna koliko je učestao. Žene ovaj poremećaj pogađa upola manje u usporedbi s muškarcima.

Folna kiselina i depresija

Uzimanje folne kiseline preporučuje se trudnicama, a prema rezultatima istraživanja objavljenim u Journal of Epidemiology & Community Health, takva prehrana uskoro bi se mogla preporučiti i za liječenje depresije. Iako nema dokaza da niska razina folata uzrokuje pojavu depresije, klinička ispitivanja pokazala su blagotvoran učinak folne kiseline u njezinu liječenju.

Vrijeme mrzovolje

Najčešće postajemo mrzovoljni točno u 18.09 sati, izračunali su američki znanstvenici. Kako je to za mnoge od nas i vrijeme obroka u to se doba dana preporučuje izbjegavati obilna jela, koja mogu dodatno pokvariti raspoloženje. Umjesto toga, bolje je pojesti jabuku, sjemenke ili oraščiće.

Volimo poznate stvari

Ljepota ipak jest relativan pojam, dokazuju novije psihološke spoznaje. Naime, grupi od sedamdesetak ljudi na ekranu je prikazana apstraktna slika nakon koje im je pokazan niz sličnih slika. Od ispitanika se tražilo da slike ocijene prema tome koliko im se sviđaju. Svi ispitanici najviše su ocjenu dali onim slikama koje su najviše nalikovale prvoj slici. Taj se nalaz može primijeniti i na doživljavanje ljudske ljepote. Dakle, volimo ono što smo naučeni voljeti. Određeni stimulus postaje privlačan ako se uklapa u prosjek onoga što smo dotad vidjeli, pa to naš mozak može jednostavno obraditi.

Možemo li predvidjeti demenciju?

Pregledom krvnih žila u mrežnici oka može se utvrditi mentalni status osoba zrele životne dobi te rizik od nastanka demencije. Naime, retinopatija, oboljenje mrežnice ukazuje na oštećenja krvnih žila mozga. Osim što pomažu predvidjeti demenciju, te promjene mogu biti i upozorenje na opasnost od moždanog udara.

OPROŠTAJNI GOVOR

Cijenjena rodbino, prijatelji i poznanici pokojnoga Brace Križana!

U ime Hrvatskog kulturnog društva "Napredak" Tuzla, Društva "Hrvatski dom" Tuzla i ostalih hrvatskih Udruga želim se oprostiti od pokojnoga Jakoba - Brace Križana koji je preminuo u 77. godini života.

Jakob Križan, koga su svi prijatelji jednostavno zvali Braco spada u tehničku inteligenciju ovoga grada i cijeli je svoj radni vijek proveo kao inženjer i inovator.

Na početku rata stavio se na raspolaganje i u obranu grada Tuzle i čitave regije i zahvaljujući njegovim pronalascima i originalnim rješenjima u namjenskoj ratnoj industriji grad je očuvao svoju slobodu, iako je bio opkoljen moćnom JNA.

Braco bio je široke naobrazbe, društven, komunikativan i omiljen u društvu.

- Sudjelovao je u obnavljanju rada Hrvatskog kulturnog društva "Napredak" Tuzla 1990. godine.

- Bio je član Skupštine i Upravnog odbora HKD "Napredak", član skupštine Hrvatskog doma i član Školskog odbora Opće gimnazije KSC u Tuzli u prvom mandatu.

- Bio je vijećnik Skupštine općine Tuzla.

- Sudjelovao je i rukovodio tamburaškim sastavom SENIORI NAPRETKA, koji je sudjelovao na svim manifestacijama Napretka, Društva "Hrvatski dom", Udruge Hrvatska žena u Tuzli i svuda gdje su gostovala hrvatska društva.

- Braco je bio osoba sjajne energije, dao je hrvatskim društvima ono što čovjek može uopće dati, unosio je sebe cijeloga i svemu udahnuvao dušu, bio kreativan, ozbiljan i dosljedan i sve to radio na dobrobit zajednice u kojoj je živio i radio.

Braco je bio čovjek koji je bio svjestan vlastitih korijena i nositelj vlastite kulture, iako je cijenio i uvažavao druge i drugačije, doprinosio je skladu i harmoniji zajedničkog življenja na našim prostorima.

Bio je uzoran suprug i dobar otac.

22. kolovoza 2007. zauvijek nas je napustio naš dragi član, ugledni građanin našega grada

JAKOB Braco KRIŽAN

Za sve ono što si učinio za naš grad, naša hrvatska društva i našu zajednicu vječno smo Ti zahvalni.
POČIVAO U MIRU BOŽJEM!

Tvoji
Hrvatsko kulturno društvo "NAPREDAK" Tuzla
Društvo HRVATSKI DOM Tuzla
MATICA HRVATSKA Tuzla
Udruga HRVATSKA ŽENA Tuzla

Želim mu reći jedno veliko hvala za sve što je dobro učinio za sve ove godine svoga života. Njegovim odlaskom ostaje jedna velika praznina u životu kćerke Maje, brata Dode - Tomislava, rodbine i prijatelja koji su ga poznavali i s njime surađivali.

Bila mu laka ova zemlja, a Gospodin mu darovao vječni pokoj.

Dopredsjednik HKD "Napredak" Tuzla
Fra Martin Antunović

POGREBNE USLUGE Marić

26 godina uz Vas

- SVE NA JEDNOM MJESTU -

INTERVENCIJE od 00-24 h
GSM: ++387 61 135 882, 061 732 711, 061 896 777
Tel/fax: ++387 (0) 35 251 512

- PRODAJA SVIH VRSTA I MODELA SANDUKA TE PRATEĆE POGREBNE OPREME PO NAJPOVOLJNIJIM CIJENAMA
- PREVOZ UMRLIH I ESHUMACIJE NA TERITORIJI BiH I IZ INOSTRANSTVA SA SVOM PRATEĆOM DOKUMENTACIJOM
- JEDINI U BiH IZNAJMLJUJEMO POKRETNi RASHLADNI UREĐAJ ZA POKOJNIKA
- IZRADA POSMRTNICA, VIJENACA, SUZA, IKEBANA, BUKETA... SA DOSTAVOM NA KUĆNU ADRESU

OBAVIJEŠT O SMRTI

Tužnim i žalosnim srcem javljamo svim prijateljima i poznanicima da je naš dragi i nikad prežaljeni

KRIŽAN (FELI) JAKOB 1931. - 2007.

Nakon duže bolesti preminuo dana, 22. 08. 2007. u 04,30 sati u 77. godini života. Ispraćaj dragog nam pokojnika obavljen je u petak, 24. 08. 2007. u 16,00 sati ispred KC Tuzla, a sahranjen je na Katoličkom groblju Boric.

POČIVAO U MIRU BOŽJEM.

OŽALOŠĆENI: kćerka Maja, brat Tomislav, snaha Dominka, bratić Feli, obitelji: Križan, Kovačić, Mott, Begić, Reljić, te ostala mnogobrojna rodbina, prijatelji i susjedi.

SJEĆANJE

23. lipnja 2007. godine
navršilo se dvije godine kako nas je napustio

MATO JAKANOVIĆ

Tvoj lik nam lebdi pred očima, tvoja dobrota nam je u srcima.
Tako nam nedostaješ, počivao u miru Božjem.

SUPRUGA I DJECA

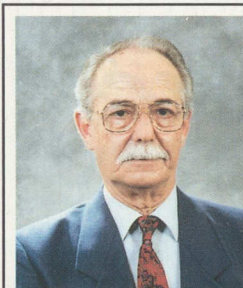
SJEĆANJE

DRAGAN (MIRKO) JERKOVIĆ
9. 8. 2006. - 9. 8. 2007.

Prošla je duga godina prepuna tuge od tvog preranog odlaska. Ti si trag koji se ne može izbrisati.

Postoji tuga koju pamte samo oni koji te vole i znaju tvoj lik.
Ostat ćeš zauvijek u nama.

TVOJI NAJMILIJ: tata Mirko, mama Marija, sestra Martina i baka Dragica.

SJEĆANJE

Dana, 12. rujna 2007. godine navršila se duga i teška godina od smrti moj voljenog supruga

SLAVKO PEĆI

Plaćem u samoći koja mi pustoši srce.

U mozaiku divnih uspomena na naše godine, nedostaje mi Tvoja dobrota, razgovori naši. Nedostaje mi Tvoja riječ. Jer - kao pod krilo ptice u Tvoju riječ bih htjela da se sklonim, kad me život udari nemilice.

S ljubavlju Tvoja supruga Jozefina

SJEĆANJE

Dana, 12. rujna 2007. godine navršila se najtužnija godina od kako nije sa nama naš voljeni suprug, tata, dida i punac

SLAVKO PEĆI

Najdraži naš, ne brišu Te mjeseci ni godina, niti te skriva tama, zvijezda si koja nas prati i živi sa nama.

Uz ponos što smo Te imali, neizmerno smo tužni što smo Te izgubili.

POČIVAJ U MIRU BOŽJEM!

OBAVIJEŠT O SMRTI

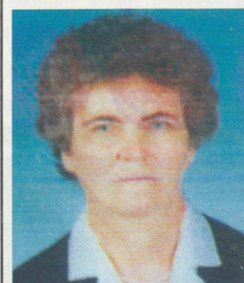
prijateljima i znancima priopćavamo tužnu vijest da je naš dragi suprug i otac, brat, djed i pradjed

FERDINAND BRAJKOVIĆ

blago u gospodinu preminuo
29. 07. 2007. u 92. godini života.

POČIVAO U MIRU BOŽJEM!

OŽALOŠĆENI: supruga Marija, djeca: Željka, Zdravko i Dražen s obiteljima, sestra Vinka i stala mnogobrojna rodbina.

SJEĆANJE

05. kolovoza 2007. godine navršila su se četiri mjeseca od smrti naše drage

JOZEFE PETROVIĆ

Tvoj blagi lik pun dobrote ostat će zauvijek urezan u našim srcima.

TVOJI NAJMILIJ: suprug Petar, sinovi Ivica i Marko, kćerka Nevenka, snahe, zet i unučad.

SJEĆANJE

Tri i pol godine su prošle, a kao da ih je sto, kako među nama tebe nema

DRAGICA (rođ. STJEPIĆ) BARUKČIĆ iz Orašja
13. 02. 2004. - 13. 08. 2007.

Izgubih te voljena moja. Ostadoše bez tebe i djeca tvoja. Ali znaj, dok živimo mi tvoj lvo, kćerka i sin u srcima našim vječno ćeš živjeti i ti.

VOLIMO TE MI

SJEĆANJE

IVAN ŠARIĆ

28. IX. 2005. - 28. IX. 2007.

Prošle su dvije tužne godine otkada nisi s nama, ali tvoja dobrota, plemenitost i blagost ostat će vječno u nama.

TVOJI NAJMILIJ

POGREBNO DRUŠTVO
HIMEL-AG d.o.o. TUZLA

VI. Mišković Zoran Dežurstvo: 0-24

Biro Gradina bb Tuzla

Tel./fax 00 387 35 264 727

GSM: 00 387 61 151 482, 733 489, 00 387 61 739 515

Cvjećara

Hasana Brkića bb Tuzla Tel/fax: 00 387 35 280 437

Mob. 00 387 63 894 444, 894 445, 00 387 894 446

glasnikova SKANDINAVKA

AUTOR: ROBERT STRAUS	SLAVNA ITALIJANSKA GLUMICA	VRSTA RAKJE	TEMA DALJINA NA BORNEU	KRIŠKA ODREZAK (TAL.-DALM.)	MIJERA ZA POVRŠINU U ARGENTINI	MLJEČNA PRERAĐEVINA	KRAT. ZA VRJEME	KUMIR	KOTAO	VRSTA PAPIGE	SAHRANITI UTVRDA NA ANTIKNOJ SICILIJ	DVA SUSJEDNA SLOVA	VRSTA SMOLE	ČEŠKO MUŠKO IME	STAZA ZA UTRKE	PRVO SLOVO ABECED	ČAS TRENUTAK	ODREĐENI PROSTOR ZA IGRANJE
FILOZOFIJA SREDNJEG VJEKA																		
PLANINSKI PRIJEVOJ NA VELEBITU							DAVATI POKLONE SKLADATELI GIUSEPPE										RAGUSA KOVINARSKI RADNICI	
SIMBOL ŽELJEZA		RAZDRAŽLIV SEOSKA PODRUČJA										TIPKALO DIVLJA PATKA						
BILO KADA						ŽENSKO IME KRAT. ZA INŽENJER				BOG ISTOČNOG VJETRA UMJETNOST				MIJERA ZA TEŽINU BLAGODAN BOM				LITAR DIVLJA ZVIJER
VRSTA VALCERA					SIMBOL TRIDUA PRKOSITI			PRODUŽETAK IVO TUARDOVIĆ										
IME GLUMICE GARDNER				ŽITELJI INDIJE VOZNI RED					MJESTO KOD LABINA ITALIJA									
UPALA GRLA I GRKLJANA											LJETOVALIŠTE KOD MONACA						DOBRO PEČEN POKLON	
ČIGLEDNA													GLUPAN					
EGIPATSKI BOG SUNCA				KRAT. ZA "ITEM" LIETOPIS									"KILO-AMPER"				"PIKOFARAD" GRADSKA ČETVRT	
DRUGI VOKAL		VRSTA PTICE KUKAVICE SAMOČA												NOJNA BARKA				STARA GRČKA LADA
SKLADBA ZA DEVE GLASOVA														KRAT. ZA GAUS		BAŠTA BOLEST ZGLOBOVA		
INDIJSKA ŽENSKA KOŠULJA														VRSTA MORSKE RIBE (MNOŽ.)				
PRAVILNI ČETVEROKUT														KRAĆE UMJESTO "MESER"				TONA OTPORNOST NA ZARAZU
VODENI VAL																		
KAJKAVSKI VEZNIK		SIMBOL RENIJA OTISAK HODANJA				ČLAN SENATA	ANTUN NALIS	GLAZBENA KRAT. ZA "TEMPO"	RANO USTATI	GORNJI EKSTREMITET	KONAC	SIMBOL INDIJA	DIO KRYE- NOG PRIBORA OMORINA					
FRANC. FILMSKI GLUMAC JACQUES						TROVANJE OLOVOM GREŠKA											MEKETANJE PTICA GRABLJIVICA	
KRATICA ZA "RADIUS"		CRVENILO VRPČA						RUŠEVINA SKRAĆEN POTPIŠ						PLAVA BOJA NAČIN PONASANJA				
VOĐA KOZAČKE DRUŽINE								SPORAŽUM UPITNA ZAMJENICA					PLITICA ZA BOGOSLUŽJE SASTAVNI VEZNIK					
JEDINICA ZA UČIN U FIZICI				NAMJERA VELIKI MOR- SKI SISAVAC									GRADIVNE POSLOVODBE (2+3)					JEZERO U SJEVERNOJ AMERICI
POTVRDNA RIJEČ		NAZIV ZA BOGUMILE TOMAS STJEPIAN										FRANCUSKA METROPOLA AVIO ZNAK NORVEŠKE					OSOBNA ZAMJENICA SIMBOL BARILJA	
SPISI				SA TOGA MJESTA SPANJOLSKA									KONJ ARAPSKA PASMINE AMPER					
VRSTA GRAFIČKOG STROJA						POHVALA, VARKA							GRADITEJI VIOLINA IZ CREMONE					

Glasilo
Hrvatskog kulturnog društva
"Napredak" Župe Soli
List za kulturu i
društvena pitanja

Osnivač i izdavač: HKD Napredak, Tuzla • Za izdavača: Dr. sc. Miroslav Petrović, predsjednik HKD Napredak • Glavni i odgovorni urednik: Juraj Novosel • Urednik: Ivica Kovačević • Lektor: Alen Matošević • Uredništvo: Zdravko Anđić, Nikola Čiča, Vlado Kerošević, Ivica Kovačević, mr. Josip Lebo, Juraj Novosel, Anika Stjepić - Čosić • Urednik fotografije: Martin Antunović • Unos teksta: Kata Čajić • Adresa: Tuzla, Kazan mahala 2/II • Tel/fax: 035/257-038 • E-mail: napredak@inet.ba • Tehnička priprema, repro i štampa: "PrintCom" d.o.o. Grafički inženjering Tuzla • Račun: 132-100-03108521-25 kod Tuzlanske banke d.d. Tuzla - HKD Napredak, Tuzla - za Glasnik • List je upisan u evidenciju javnih glasila u Republičkom komitetu za informacije pod rednim brojem 05/93 - 15. 03. 1993. • List izlazi mjesečno • Tekstovi i fotografije se ne vraćaju.

ANTUNOVIĆ

LJUBLJANSKA AVENIJA 100A, ZAGREB

ZAGREB, S. KRALJEVEC, Kobiljačka 102, Tel.: ++385 1/20 47 111, BRČKO: Tel. ++387 49 216 031, ORAŠJE: Tel. ++387 31 713 160
E-mail: info@antunovic.hr, www.antunovic.hr

SERVIS I PRODAJA VOZILA

PRODAJA ORIGINALNIH REZERVNIH DIJELOVA

Mi prodajemo vrhunska vozila!
Vi zaslužujete vrhunku uslugu!

NIPEX
Kvaliteta koja pokreće.

Tuzla, Tel.: 035 384 384 i 384 385

www.nipex.ba

TRADICIJA I KVALITET U GRADITELJSTVU

RADNIK

GRAĐEVINARSTVO I GRAĐEVINSKA INDUSTRIJA D.D.

48260 KRIŽEVCI, ULICA KRALJA TOMISLAVA 45 TEL : (048) 279-300 FAX : (048) 279-333

www.radnik.hr e-mail: radnik@kc.htnet.hr

stuhli
motel tuzla
VI.: Branimir Stuhli

Ul. Bukinska br. 60 • Tel. ++387-35-283-330 ; 061-13-10-13 • E-mail: stuhli@bih.net.ba

CVJEĆARA FLORAMI

Vam nudi veliki izbor rasade, saksija, žardinijera, zemlje za cvijeće od 50 l, 20 l, 10 l, 6 l, 5 l, te zemlje u pakiranju od 1kg iz vlastite proizvodnje pod nazivom FLORATRES, rezanog cvijeća, lončanica, svijeća, lampinjona, lukovica svih vrsta, ruža sadnica i ukrasnog šiblja.
Sve to možete nabaviti uz najpovoljnije cijene u gradu i dobiti stručne savjete.
Vaše je samo da dodete na MALU PIJACU i da se uvjerite u našu ponudu.
FRANJO BOSANKIĆ

Marketing: 250-261, 250-262, 250-263 http://www.kameleon.delta.com.ba
Centrala: 250-055 (tel/fax) radio_kameleon@delta.com.ba

Digital foto laboratorij

FOTO ŽUNIĆ

Tuzla tel/fax 0038735254594
Tuzla 035257205
Tuzla 035251448
Gračanica 061772282
Tešanj 061251897
Doboj 053231554

Mobil 0038761135960
061142399

www.fotozunic.co.ba

e-mail: zunic@inet.ba

PrintCom
GRAFIČKI INŽENJERING

75000 Tuzla, Mije Keroševića 20
Tel: +387 35 282 000, 281 751
Fax: +387 35 311 210
e-mail: printcom@bih.net.ba

ČAGE D.O.O.

SLAVKO PAVIĆ - vlasnik

PODUZEĆE ZA VANJSKU I UNUTARNJU TRGOVINU
IZVOĐENJE ZAVRŠNIH RADOVA U GRAĐEVINARSTVU
Ljepunice 151, TUZLA - BiH
tel./fax. ++387 35 278 302, 384 255
mob. ++385 98 405 618, ++387 63 350 959

PLIVA

Članica Barr grupe

PLIVA Hrvatska d.o.o. Predstavništvo u Bosni i Hercegovini
Trg heroja 10, 71000 Sarajevo
Tel.: + 387 33 72 35 35, Fax.: + 387 33 65 39 86

Za sva vremena

ŽIVOTNO OSIGURANJE MOĆNO A OBROČNO

CROATIA OSIGURANJE d.d.

tel: +387 39 839 100,
www.croatiaosiguranje.com, croatia-os.ljubuski@int.tel.hr

HOLDINA

TRGOVINA NAFTNIM DERIVATIMA

Adresa:
Azize Šaćirbegović 4b
Tel.: 033 / 276-430
Fax: 033 / 658-616

ŠIROKA MREŽA MALOPRODAJNIH OBJEKATA

- Kvalitetno gorivo svih vrsta
- Bogat izbor roba široke potrošnje

VELEPRODAJA SKLADIŠTE PODLUGOVI

- Dnevna isporuka naftnih derivata bez ograničenja u količinama
- Dostava loživog ulja na Vašu adresu

HOLDINA

Od svih banaka,
samo je jedna
moja banka

Znam zašto.

NLB Tuzlanska banka d.d., Tuzla
Maršala Tita 34, 75000 Tuzla
T: 035 / 259 259
F: 035 / 250 596 i 250 597
E: info@nlbtuzlanskabanka.ba

NLB Tuzlanska banka

ISSN 1840-1260

9 771840 126007

Hrvatski Glasnik

GLASILO HRVATSKOG KULTURNOG DRUŠTVA "NAPREDAK" ŽUPE SOLI

GODINA XV

Broj 166

TUZLA, RUJAN 2007.

Cijena 1 KM, 4 Kn

ISSN 1840-1260

VIII. MEĐUNARODNA LIKOVNA KOLONIJA "BREŠKE 2007"